

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଜଗତ ବିକାଶ ।
 ଓଭରହ୍ ସ୍ପର୍ଷ ନିମିତ୍ତ ଅଲକାର ।
 ପ୍ରିୟ ହୃଦୟ ଏବଂ ବନ୍ଧୁତ୍ଵ,
 ଓଭରହ୍ ସ୍ପର୍ଷ ନିମିତ୍ତ ଅଲକାର ଯୁଗରେ
 ପାରିବା ପ୍ରକୃତ ସ୍ପର୍ଷ ନିମିତ୍ତ ଅଲକାର କିମ୍ପ
 ହରି ଟଙ୍କା ନକ୍ସା ଦରବାର ଆଉ କୌଣସି ପ୍ରୟୋ-
 ଜନ ନାହିଁ । ଏହା ପ୍ରକୃତ ସ୍ପର୍ଷ ପରକର୍ତ୍ତ୍ତ୍ଵରେ
 ବ୍ୟବହାର ହୋଇପାରେ ଲଜ ଏବଂ ଭେଦରେ ଏହା
 ଏବେ ଦୂର ପ୍ରକୃତ ସୁଖା ପରି ଦେଖାଯାଏ ଯେ
 ଏହାକୁ ପାରିଦେବାର କୌଣସି ସମ୍ଭାବନା ନାହିଁ ।
 ଏହାର ବାଣିଜ୍ୟାତ୍ମକ ଉପକାର ଏହା ଶୁଣିଅଛନ୍ତି
 ନକଲ ଭୁନ ବସିଅଛୁ ଯାହା ଅସଲ ଭୁନ ଅପେକ୍ଷା
 କୌଣସି ଗୁଣରେ ଉତ୍ତମ ନୁହେଁ ।
 ମହାଲୀମାନଙ୍କର ଭକ୍ତି ଅବା ବଳା

ଏହାର ଶୁଣିଅଛନ୍ତି ଗୋ ୫୦୮୦ ଟା ନ କଲ
 ସୁଖ ବା ମାଣିଷ୍ୟ ବସିଅଛୁ ।
 ମୂଲ୍ୟ ଅତି ପସ୍ତା ।
 ପ୍ରତି ଯୋଡ଼ାଇ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୯
 ମହାଲୀମାନଙ୍କର ବାଣିଜ୍ୟାତ୍ମକ ।

ଏଥିରେ ଯାହାଟି ନକଲ ସୁଖ ବା ଭୁନ
 ବସିଅଛୁ ।
 ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତିଯୋଡ଼ା ଟ ୯୯ ମାତ୍ର ।
 ଭୂଷଣୀ ବାରମରକାଠାକୁ ପଲକାରରେ
 ଏହି ମାତ୍ର ପ୍ରାପ୍ତ ।

ପଲକାର ଗୋ ୧୦୮୦ ଟା ନ କଲ
 ବସିଅଛୁ ।

ଉତ୍କଳଦର୍ଶନ—ଏକ ସମସ୍ତର ଏକକର ମୂଲ୍ୟ କିମ୍ପ
 ଏକକର ଏକଟ ବୋଲରେ ଶେଷ ଗୋଟିଏ କେବଳ
 ଚର୍ମିତ ଗୋପୁର, ଉତ୍କଳଦର୍ଶନ ଏକକର ବାବଲ ସୁକ୍ତି
 ଏକର ଉତ୍କଳଦର୍ଶନ ଏକକର ଗୋଟିଏ କେବଳ
 ଏକକର ଏକଟ ବୋଲରେ ଶେଷ ଗୋଟିଏ କେବଳ
 ଏକକର ଏକଟ ବୋଲରେ ଶେଷ ଗୋଟିଏ କେବଳ
 ଏକକର ଏକଟ ବୋଲରେ ଶେଷ ଗୋଟିଏ କେବଳ

ଉତ୍କଳଦର୍ଶନ—ଏକ ସମସ୍ତର ଏକକର ମୂଲ୍ୟ କିମ୍ପ
 ଏକକର ଏକଟ ବୋଲରେ ଶେଷ ଗୋଟିଏ କେବଳ
 ଏକକର ଏକଟ ବୋଲରେ ଶେଷ ଗୋଟିଏ କେବଳ
 ଏକକର ଏକଟ ବୋଲରେ ଶେଷ ଗୋଟିଏ କେବଳ
 ଏକକର ଏକଟ ବୋଲରେ ଶେଷ ଗୋଟିଏ କେବଳ
 ଏକକର ଏକଟ ବୋଲରେ ଶେଷ ଗୋଟିଏ କେବଳ

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଅପରମାତେ କି ନାହିଁ ନାହିଁ
 ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର
 କେଶରୀଜନ—ଏକ ସମସ୍ତର ଏକକର ମୂଲ୍ୟ କିମ୍ପ
 କେଶରୀଜନ—ଏକ ସମସ୍ତର ଏକକର ମୂଲ୍ୟ କିମ୍ପ
 କେଶରୀଜନ—ଏକ ସମସ୍ତର ଏକକର ମୂଲ୍ୟ କିମ୍ପ
 କେଶରୀଜନ—ଏକ ସମସ୍ତର ଏକକର ମୂଲ୍ୟ କିମ୍ପ
 କେଶରୀଜନ—ଏକ ସମସ୍ତର ଏକକର ମୂଲ୍ୟ କିମ୍ପ
 କେଶରୀଜନ—ଏକ ସମସ୍ତର ଏକକର ମୂଲ୍ୟ କିମ୍ପ

ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ପ୍ରମୋଦିତ ଭଳି—ଏହା ପାଞ୍ଚାଳିଆ
 ପ୍ରମୋଦିତ ଭଳି ଦେବା, ଉତ୍କଳଦର୍ଶନ ଏକକର, ସୁଖା ଉତ୍କ
 ମୂଲ୍ୟ ଉତ୍କଳଦର୍ଶନ ଓ ଉତ୍କଳଦର୍ଶନ ପାଳା, ପ୍ରମୋଦିତ ଭଳି,
 କେଶରୀଜନ ପାଞ୍ଚାଳିଆ, ମେହ, କେଶରୀଜନ ପାଳା ମ ମସିହା
 ପ୍ରମୋଦିତ ଭଳି ପାଞ୍ଚାଳିଆ ଏକକର ମୂଲ୍ୟ କିମ୍ପ
 ଏକକର ଏକଟ ବୋଲରେ ଶେଷ ଗୋଟିଏ କେବଳ
 ଏକକର ଏକଟ ବୋଲରେ ଶେଷ ଗୋଟିଏ କେବଳ

ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଶୋଣିତ ଶୋଧକ—ଏହା କେଶରୀଜନ
 ଏକକର ଏକଟ ବୋଲରେ ଶେଷ ଗୋଟିଏ କେବଳ
 ଏକକର ଏକଟ ବୋଲରେ ଶେଷ ଗୋଟିଏ କେବଳ
 ଏକକର ଏକଟ ବୋଲରେ ଶେଷ ଗୋଟିଏ କେବଳ
 ଏକକର ଏକଟ ବୋଲରେ ଶେଷ ଗୋଟିଏ କେବଳ
 ଏକକର ଏକଟ ବୋଲରେ ଶେଷ ଗୋଟିଏ କେବଳ

ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଉତ୍କଳଦର୍ଶନ—ଏହା ଉତ୍କଳଦର୍ଶନ
 ଏକକର ଏକଟ ବୋଲରେ ଶେଷ ଗୋଟିଏ କେବଳ
 ଏକକର ଏକଟ ବୋଲରେ ଶେଷ ଗୋଟିଏ କେବଳ
 ଏକକର ଏକଟ ବୋଲରେ ଶେଷ ଗୋଟିଏ କେବଳ
 ଏକକର ଏକଟ ବୋଲରେ ଶେଷ ଗୋଟିଏ କେବଳ
 ଏକକର ଏକଟ ବୋଲରେ ଶେଷ ଗୋଟିଏ କେବଳ

କେଶରୀଜନ—ଏହା କେଶରୀଜନ
 ଏକକର ଏକଟ ବୋଲରେ ଶେଷ ଗୋଟିଏ କେବଳ
 ଏକକର ଏକଟ ବୋଲରେ ଶେଷ ଗୋଟିଏ କେବଳ
 ଏକକର ଏକଟ ବୋଲରେ ଶେଷ ଗୋଟିଏ କେବଳ
 ଏକକର ଏକଟ ବୋଲରେ ଶେଷ ଗୋଟିଏ କେବଳ
 ଏକକର ଏକଟ ବୋଲରେ ଶେଷ ଗୋଟିଏ କେବଳ

କେଶରୀଜନ—ଏହା କେଶରୀଜନ
 ଏକକର ଏକଟ ବୋଲରେ ଶେଷ ଗୋଟିଏ କେବଳ
 ଏକକର ଏକଟ ବୋଲରେ ଶେଷ ଗୋଟିଏ କେବଳ
 ଏକକର ଏକଟ ବୋଲରେ ଶେଷ ଗୋଟିଏ କେବଳ
 ଏକକର ଏକଟ ବୋଲରେ ଶେଷ ଗୋଟିଏ କେବଳ
 ଏକକର ଏକଟ ବୋଲରେ ଶେଷ ଗୋଟିଏ କେବଳ

କେଶରୀଜନ—ଏହା କେଶରୀଜନ
 ଏକକର ଏକଟ ବୋଲରେ ଶେଷ ଗୋଟିଏ କେବଳ
 ଏକକର ଏକଟ ବୋଲରେ ଶେଷ ଗୋଟିଏ କେବଳ
 ଏକକର ଏକଟ ବୋଲରେ ଶେଷ ଗୋଟିଏ କେବଳ
 ଏକକର ଏକଟ ବୋଲରେ ଶେଷ ଗୋଟିଏ କେବଳ
 ଏକକର ଏକଟ ବୋଲରେ ଶେଷ ଗୋଟିଏ କେବଳ

କେଶରୀଜନ—ଏହା କେଶରୀଜନ
 ଏକକର ଏକଟ ବୋଲରେ ଶେଷ ଗୋଟିଏ କେବଳ
 ଏକକର ଏକଟ ବୋଲରେ ଶେଷ ଗୋଟିଏ କେବଳ
 ଏକକର ଏକଟ ବୋଲରେ ଶେଷ ଗୋଟିଏ କେବଳ
 ଏକକର ଏକଟ ବୋଲରେ ଶେଷ ଗୋଟିଏ କେବଳ
 ଏକକର ଏକଟ ବୋଲରେ ଶେଷ ଗୋଟିଏ କେବଳ

କେଶରୀଜନ—ଏହା କେଶରୀଜନ
 ଏକକର ଏକଟ ବୋଲରେ ଶେଷ ଗୋଟିଏ କେବଳ
 ଏକକର ଏକଟ ବୋଲରେ ଶେଷ ଗୋଟିଏ କେବଳ
 ଏକକର ଏକଟ ବୋଲରେ ଶେଷ ଗୋଟିଏ କେବଳ
 ଏକକର ଏକଟ ବୋଲରେ ଶେଷ ଗୋଟିଏ କେବଳ
 ଏକକର ଏକଟ ବୋଲରେ ଶେଷ ଗୋଟିଏ କେବଳ

ଶୁଣି ଚାହୁଁଥିବେ ସେ ସମସ୍ତାଙ୍କୁ ସେହି ବ୍ୟୋମସାଗର
 କର୍ମର ଦେଉଳର ଉତ୍ତର ପକ୍ଷରୁ ଦେଇ ଯଦା ସମୟରେ
 ସେ ବ୍ୟୋମସାଗର ସମୁଦ୍ର ଉପରୁ ପବନର ମୁହାଁରୁ
 ବହୁ ହୋଇ ଉଠାଇ ସମୁଦ୍ର ମିଳଇ । ଅପେକ୍ଷାକୃତ
 କରୁଣାପାତ୍ରର ମହାଦେବ ଦାସର ପାଦୁ ଗଲେ । ସୁଦେ
 ସର ସବୁକ୍ଷମରେ ବ୍ୟୋମସାଗର ଅପର ବଳି ପକ୍ଷ ।

ଦେଖାଇ ଦେଇ ମୁଖୀ କରାଇ ଶୁଣାଇ ଓ
 କଳମାତର ଏବଂ ଉପରୁ ଉତ୍ତର ଆମର ସମୁଦ୍ର
 ପର ଦେହ ନ ଚଳା ଗାଠର ଅପେକ୍ଷା ପ୍ରଭୃତି ସର ପକ୍ଷ
 ମଧ୍ୟ ଦେଖାଇ କୌଣସି କର୍ମର ବର ପ୍ରଦାନ ଦେଖଇ
 ଅକୋଳକାଳକ ସଂକ୍ଷେପେ କୋପନ କ ଉପରୁ
 ଅପେକ୍ଷା ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ହୋଇ କରୁ କୁପର ।

ବିକ୍ରାପନ ।

FRESH SEEDS! GENUINE SEEDS!! RELIABLE SEEDS!!!

ଇଂଲଣ୍ଡ ଆମେରିକା ଓ ଜାପାନରୁ ବିଭିନ୍ନ
 ରକମର ଫୁଲ ଓ ସବୁଜ ଅ ଚଷ୍ମା । ସାକ ଚୁଆ
 ଆମଦାନି କରାଉଅଛୁ ।

ଗୋଲାହିସାବରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ମଲ୍ୟ
 ବଜା ହୁଏ ।

ଫୁଲକପି—ପାଟନାର ୧୩୦୯, ଏକୁଆଲି ୪୯୫,
 ଅଟୁ ନାସାକ ୪୧ । ଚୁନାଲି—କଲକ ୪୦ ୫
 ବଜା କପି ଚୁନା ଦେଉ ଅଳ୍ପ କୁହୁ ଚଳକ
 ୪୧ କା, ସେହିପରି ନାକ ୪୧ କା, କଡ଼ା-
 ପରି ୪୧ କା, ନାଲିଅ ଟ ୧ କା, ଓଲରପିଧଳା
 ୪୦ ୫, ସରୁକ ଅ ରଙ୍ଗ ୪୦ ୫, ନାଲିଅ ୪୦ ୫
 ବହୁ ଚଳକ ଅଧିକ ୪୦ ୫, ବୁଡ଼ି ରେଡ଼ି ୪୦ ୫
 ନାକର ୪୦ ୫, ସାଲଗମ ଧଳା କଲକ ଅ ଓ
 କାଲିଅ ୪୦ ୫; ମୂଳା ଆମେରିକାର ରମ୍ପ
 ଧଳା ବା କାକ ଅ ୪୦ ୫ । ଚାକା, କା (ଅଣ୍ଡାପର)
 ନାଲିଅ ଟ ୦ ୫ । ଦେଶୀୟ ୪୦ ୯, ସୋଅସ୍
 ବା ରାଗସରି ବଡ଼ ବୈଦିକଖାରୁ ୪୦ ୫,
 ସେହିପରି ଲାଉ ୪୦ ୫ ସେହିପରି ଲାଉ
 ୪୦ ୫; କଡ଼ି ପିଆଜ ଧଳା ବା ହଳଦାଅ
 ୪୦ ୫, ଛ ସେଇ ଓଜନର ଜାହାଜୁକି
 ଅଳ୍ପକାଳାମରର ମଞ୍ଜୁ ୪୦ ୫ (ଆମେରିକାନ);
 ଲେଟୁସ ୪୦ ୫, ସେଲେରି ୪୦ ୫, ନାଲ
 ବଲକାକରଣ ୪୦ ୫; ମରୁ ଆମେରିକାର
 ବୁଦ୍ଧ, ଲାଣ୍ଡ ବୁ, ଲମ୍ପି ବିଅଲ୍ ପ୍ରତି ପାଉଣ୍ଡ
 ୪୧ କା; ସରସବୁ ୪୦ ୫ । ଆଉକୁ
 ଉତ୍କଳ ଫୁଲର ଗାଡ଼ ୮ ରକମର ଡାକମାସୁର
 ସୁକା ୪୧; ଅମ୍, ଲାଉ, ଜାମରୁଲ ରକାବ
 ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ବାହାରି ପତ୍ରର ମୂଳା
 ଗାଲିକା ବନା ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରେରିତ ହୁଏ ।
 ମାନେଜର ଦି ଦାଓଜା ପ୍ଲାଣ୍ଟ ଏଣ୍ଡ ସିଡ଼ ଷ୍ଟୋରସ୍
 ୧୧୪ ମଲ୍ ଖୁରୁଟି ରୋଡ଼ ଦାଓଜା ।

୧୯୦୭ } ଶ୍ରୀ ପରମାନନ୍ଦ ପୁଣ୍ଡି ମେନେଜର
 କଟକ ସ୍ତ୍ରୀ ଏଲିଜି ଓଷାଲଗୁ
 କଟକ ବକ୍ସିବିଆଇ କଟକ

କବିସକ ଶ୍ରୀ ଉକ୍ତକଳ ଉତ୍କଳକଳ ଅନୁପୁଣ୍ଡି
 ଅନୁକୋପାୟ ଉତ୍କଳକଳ ଉତ୍କଳକଳ
 କଟକ

ଅନୁକୋପ ଚୁଣ୍ଡି—ଏହା ବ୍ୟବହାର ଉପଦେଶ
 (ଖରଣି) କରକ ଶୁଦ୍ଧରେ ବଜା ବଜା ବାସ ଦେବା ବ'
 Eruption ବାହାରିବା (ଶରଣରେ କୋରବା ପ
 ଦେବ) ଏହା ସବୁକି ଅପେକ୍ଷା ସର ଶରଣରେ ସୁଖରେ
 ସରଣରେ ସରକର ଏବଂ ମାତ୍ର ମନୋରଥ ଏବଂ ଚାକାର
 ମୂଲ୍ୟ ୪୧ କା ।

ସାପୁର ମଲମ—ଏହା ବ୍ୟବହାର ବର ଉପଦେ
 ସମୟରେ ସାଧୁ ଅନୋଗା ହୁଏ । ଗୁଳା ଯୋଗା ସହ ହୁଏ
 ହାତ । ଏବଂ ଚାକାର ମୂଲ୍ୟ ୪୦ ୫ ।

ବ୍ୟୋମସାଗର ଚୁଣ୍ଡି—ସେ ସୁକ୍ଷ୍ମ ରୂପି ଗୁଳା ଉପ
 ଗାର୍ଥ ଚଳିତ ମନୋରଥରେ ବାଜ ସମୟ ସୁଦ୍ଧାଏ ସେ
 ଏହା ସେବକ ବଳେ ଏବଂ ବହୁର ଚର୍ଚ୍ଚିତ ସର ପ୍ରାପ୍ତଦେବ
 ଉପଦେଶରେ ଶେଷ ଅନୁର ଲେଖା ବହୁର ମାତ୍ର ।
 ୧୧୪ କ ସରକୋପେକ୍ଷା ଏବଂ ଚାକାର ମୂଲ୍ୟ ୪୧ କା ।

ଠାକୁସିଆ— ପମେର ଦା (ନ. ଚାକାର) ରେକର
 ଏକାର୍ଥ ମନୋରଥ । ଏହା ଉଷଧ ଗୁଣମୟ, ବିକଳକ
 ମେହ, ରକ୍ତମେହ, ସୁଶମର, ଉପସରକ ମେହ (ଗାମ-
 ରସ) ଏବଂ ଉତ୍କଳ ଦୁର୍ଗା ସରଣା ସରଣେ ସର ଚଳକ
 ଏହାର ଏକାର୍ଥ ସର ଏହା ଉଷଧ ସେବକ ବଳେ ମୂଳା-
 ଚାକାର ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଦୋରାଏ ଏବଂ ୧୧୪ କାର ଉପଦେଶ
 ଦୁର୍ଗା ସରଣା ମାନ ବରା ଏବଂ ଚାକାର ମୂଲ୍ୟ ୪୧ କା ।

Manager,
 The Howrah plant & seed stores
 114 Khooroot Road

NOTICE.

CUTTACK JEWELLERY WORKS.
 Awarded silver medal and First Class
 Certificates at the Great Indian Indus-
 tr al Exhibition held in Calcutta 1906-07

ଏତଦ୍ୱାରା ଆମ୍ଭେମାନେ ସର୍ବସାଧାରଣକୁ
 ଜଣାଇ ଦେଉଅଛୁ ଯେ ଏଥିପ୍ରକାର ଥିବା
 ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ମୂଳା ରୂପାର ଅଳଙ୍କାର ଦୋକା-
 ନକୁ ଏଥିକମନ୍ତେ ବସାଇ ଦେଉଥିବା ନୁହେଁ
 ପଥରକୋଠାକୁ ଶ୍ରୀଲୀଳୁଚିତ କରୁଅଛୁ ମଧ୍ୟ
 ଏଥିରେ ଅନେକରକମ ନୁହେଁ । ସିନିସମାଳ
 ରଖିଅଛୁ । ଶିଳ୍ପ ଓ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟର ନାନାରକମର
 ବାର୍ଯ୍ୟମାନ ରଇ ସୁକ୍ଷ୍ମାଦିରେ ଦେଉଅଛୁ ।
 ଓ ମଧ୍ୟ ଆମ୍ଭେମାନେ ଆନନ୍ଦର ସହଜ ଜଣାଉଅଛୁ
 ଯେ ଉଚ୍ଚ କାର୍ଯ୍ୟମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଆମ୍ଭେମାନେ
 ଗର କରୁନା ଶିଳ୍ପପଦର୍ଶନରେ ରୌପ୍ୟଅଦକ
 ଓ ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀର ସାଟିଫିକାଟ୍ ପ୍ରମାଣୀ ସହଜ
 ପାଇଅଛୁ । ଅଗାଧରୁ ସମସ୍ତ ଦେଖିବିଶିଷ୍ଟ
 ରତ୍ନକାରୀମାନେ ଥରେ ଆସି ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଉପ-
 ଦେଶ ଦର୍ଶନାଗର ଦେଖି ଆମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ସାହ
 ଦେବାକୁ ଚାହୁଁବେ ଦେବେ ନାହିଁ । ରଇ

୧୯୦୭ } ଶ୍ରୀ ପରମାନନ୍ଦ ପୁଣ୍ଡି ମେନେଜର
 କଟକ ସ୍ତ୍ରୀ ଏଲିଜି ଓଷାଲଗୁ
 କଟକ ବକ୍ସିବିଆଇ କଟକ

କବିସକ ଶ୍ରୀ ଉକ୍ତକଳ ଉତ୍କଳକଳ ଅନୁପୁଣ୍ଡି
 ଅନୁକୋପାୟ ଉତ୍କଳକଳ ଉତ୍କଳକଳ
 କଟକ

ଅନୁକୋପ ଚୁଣ୍ଡି—ଏହା ବ୍ୟବହାର ଉପଦେଶ
 (ଖରଣି) କରକ ଶୁଦ୍ଧରେ ବଜା ବଜା ବାସ ଦେବା ବ'
 Eruption ବାହାରିବା (ଶରଣରେ କୋରବା ପ
 ଦେବ) ଏହା ସବୁକି ଅପେକ୍ଷା ସର ଶରଣରେ ସୁଖରେ
 ସରଣରେ ସରକର ଏବଂ ମାତ୍ର ମନୋରଥ ଏବଂ ଚାକାର
 ମୂଲ୍ୟ ୪୧ କା ।

ସାପୁର ମଲମ—ଏହା ବ୍ୟବହାର ବର ଉପଦେ
 ସମୟରେ ସାଧୁ ଅନୋଗା ହୁଏ । ଗୁଳା ଯୋଗା ସହ ହୁଏ
 ହାତ । ଏବଂ ଚାକାର ମୂଲ୍ୟ ୪୦ ୫ ।

ବ୍ୟୋମସାଗର ଚୁଣ୍ଡି—ସେ ସୁକ୍ଷ୍ମ ରୂପି ଗୁଳା ଉପ
 ଗାର୍ଥ ଚଳିତ ମନୋରଥରେ ବାଜ ସମୟ ସୁଦ୍ଧାଏ ସେ
 ଏହା ସେବକ ବଳେ ଏବଂ ବହୁର ଚର୍ଚ୍ଚିତ ସର ପ୍ରାପ୍ତଦେବ
 ଉପଦେଶରେ ଶେଷ ଅନୁର ଲେଖା ବହୁର ମାତ୍ର ।
 ୧୧୪ କ ସରକୋପେକ୍ଷା ଏବଂ ଚାକାର ମୂଲ୍ୟ ୪୧ କା ।

ଠାକୁସିଆ— ପମେର ଦା (ନ. ଚାକାର) ରେକର
 ଏକାର୍ଥ ମନୋରଥ । ଏହା ଉଷଧ ଗୁଣମୟ, ବିକଳକ
 ମେହ, ରକ୍ତମେହ, ସୁଶମର, ଉପସରକ ମେହ (ଗାମ-
 ରସ) ଏବଂ ଉତ୍କଳ ଦୁର୍ଗା ସରଣା ସରଣେ ସର ଚଳକ
 ଏହାର ଏକାର୍ଥ ସର ଏହା ଉଷଧ ସେବକ ବଳେ ମୂଳା-
 ଚାକାର ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଦୋରାଏ ଏବଂ ୧୧୪ କାର ଉପଦେଶ
 ଦୁର୍ଗା ସରଣା ମାନ ବରା ଏବଂ ଚାକାର ମୂଲ୍ୟ ୪୧ କା ।

ବିକ୍ରାପନ । ଶାସ୍ତ୍ର ଉତ୍କଳକଳ ।

କବିସକ ଶ୍ରୀ ଦୁର୍ଗାକେଶ ପଣ୍ଡା, କବିରଞ୍ଜନ,
 ଠାକୁରପଡ଼ା, କୁମ୍ଭାରଚୌଲ ଗୋ :
 ଦାଓଜୋଲ, କଲକତା ।
 ଦେଲୋଟି ପଦ୍ମସିଦ ଓ ପ୍ରଣାସିଦ ଉତ୍କଳ
 କବିରଞ୍ଜ କମ୍ପରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ହେଲ ।

ପ୍ରାଣାମତ (ସୁଦେଶୀ ସାଧନା) ସେ
 କୌଣସି ବାରମ୍ବର ଉଚ୍ଚତ୍ତ୍ୱର ଦେବ ଓ ବାହୁରି ଏହି
 ସାଧନା ସେବକରେ ଅନୁମତ୍ତ ମଧ୍ୟରେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ-
 ବର ଅପେକ୍ଷା ହୁଏ, ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ମୁକ୍ତିପରେ ସେହି
 ଶକ୍ତିରେ ଏହି ଓ ଦକ୍ଷ୍ୟ ଗୁଣର ପ୍ରଦାନ ଦେଇ
 ଶକ୍ତିର ଉତ୍କଳ ଓ ଦକ୍ଷ୍ୟ ଦେଇ । ଏହା ସରକର
 ବ୍ୟବହାର ବରାଏ ।
 ୧ ଶିଳି ୪୧ ୫ କା । ୩ ଶିଳି ୪୧ ୫ କା ।

ସ୍ତ୍ରୀସ୍ତ୍ରୀସଖା ଯାହା ଦେବତା ଓ ବର
 ଦେବର ଏକାର୍ଥ ମନୋରଥ । ଯାହା ଦୈବିକର ବ'
 ଉଦାହରଣର ରୂପସର୍ବ — ମୁଣ୍ଡକାଥା, ମୁଣ୍ଡକା
 ଦୋଷୁକକା, ସୁଦେଶୀ, ସାମାନ୍ୟ ସରଣମେ ବାଜି
 ଶ୍ରୀଧାମାକ, ଏକାଦଶୀ, ଶ୍ରୀଧାମାକ, ସୁକ୍ଷ୍ମ
 ଏବଂ ବେ ସକ୍ଷାମୋଗାଦେ ଅଗମ, ଶ୍ରୀଧାମାକ ବା
 ଶ୍ରୀଧାମାକ ଶ୍ରୀଧାମାକ ଦେଇ ଦେବ ସମୁଦ୍ର ଏବଂ
 ବହୁକମର ପ୍ରଦେଶ ପ୍ରମେହ ଏହି ଉଷଧ ସେବକରେ
 ସୁଖରେ ଦେବ ଦେବ । ସୁଦେଶୀ ଉପଦେଶ
 ଦେଖିବ ବ୍ୟବହାର ବରାଏ ହୁଏ । ସୁଦେଶୀ ଉପଦେଶ
 ଏ ସ୍ତ୍ରୀସଖା ଏହାର ବରଣକୋ ଶକ୍ତି ଦେଖାଯାଏ
 ଏହି ଉଷଧ ସୁଖରେ ଶ୍ରୀ ଧୋବନ ଦେଇ ବ୍ୟବ-
 ହାର ବରାଏ ଶାସ୍ତ୍ର ପଦକର ହୁଏ ।
 ୧ ସ୍ତ୍ରୀସଖା ଉତ୍କଳ ୪୧ ୫ କା ଓ ଚୈଳିକାମ ୪୧ ୫

ଅର୍ଥାନ୍ତର କୋ ସରଣରେ ଉଚ୍ଚ ଅର୍ଥ-
 ଦେବ ସରକର ବରାଏ ହୁଏ ।
 ବାନ୍ଧ୍ୟ ଓ ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପ୍ରୟୋଗ ଦୁର୍ଲଭତା ଉତ୍କ-
 ଧର ମୂଲ୍ୟ ୪୧ ୫ କା ।

କାର୍ଯ୍ୟରାସକ—କୁମ୍ଭରା ଓ କୁମ୍ଭ-
 ଧ୍ୟସର ଅକର୍ତ୍ତ ମନୋରଥ ।
 ପତକାକ (କୁମ୍ଭରା (ହାତାକାର) ସେବକରଣ-
 ମସ୍ତ ସରକୋପ ଦୋରାଏ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଅପେକ୍ଷା ବରାଏ
 ଚର୍ଚ୍ଚିତ ପ୍ରଦେଶର ସୁଦେଶୀ ସରଣା ଦେବା ଉଚ୍ଚତ,
 ଏହା ଏହି “ବର୍ଣ୍ଣାସର” ଉଚ୍ଚ ଦେଶର ଗୋଟିଏ ସର-
 ଶକ୍ତିର ସରକର ଉଷଧ । ଏହାକାର ଉପଦେଶ,
 ଉପଦେଶ, ଏକାର୍ଥ ପ୍ରକର ସାକାର ସାକା ଏହା ସେବ-
 କରେ ଅପେକ୍ଷା ହୁଏ, ୧ ଶିଳି ୪୦ ୫

ଉପଦେଶ ଉତ୍କଳ ପ୍ରମୁଦର ପାଠକ ଓ
 ଚାକାର ଶିଳି ମୁକ୍ତିକା ।
 ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକରେ ସୁଦେଶୀ ସରକୋପ ଦେ
 ଦେଇ, ବରାଏ, ପାଦକ ଯାହା ଶେଷାର୍ଥ ପ୍ରମୁଦ ପାଏ ।
 ଏହାକାର ଅପେକ୍ଷା ଚାକାର ଓ ବରଣକ ଉଷଧ
 ଦେଖିବ ଦେଖିବିତ ପ୍ରମୁଦ ଉଚ୍ଚତ ମୂଲ୍ୟରେ ଯୋଗା
 ଯାଏ । ଦୁର୍ଲଭତା ଶିଳି ବା ଦୋରାକାର ଦେବେ
 ଉଚ୍ଚତ ଦେଖାଏ ନାହିଁ ।

ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ପଲକ୍ଷ୍ୟ ।

ସମସ୍ତ ଉତ୍କଳ, ଉତ୍କଳର ପ୍ରାଚୀନ ନଦୀ-
ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ପ୍ରାଚୀନ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱାତ୍ ଏବଂ କାଳ୍ପନିକ
ପ୍ରସିଦ୍ଧି ।

ସାଧୁର ଅବ୍ୟର୍ଥ ମହୋଷଧି ।

କିମ୍ପା କିମ୍ପା ସୁରାଶାରେ ସର୍ବ ପ୍ରକାର ମାତ୍
ସ୍ତେର ଅସ୍ତେରାୟୁ । ଅରେ ନିଃଶେଷ ଅଶ୍ୱେନୀ
ଦେଲେ ସୁନୟନମଣି କରେ ନାହିଁ । ସାଧୁ ସ୍ତେ-
ରର ଏମନ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ଅଥଚ ମହୋପହାସୀ ଔଷଧ
ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହିତାୟୁ ବାହାର ନାହିଁ ବୋଲି ଦେଶର
ପଦସ୍ତ ସମ୍ମାନାର୍ଥୀ ଅଧୁନା ବ୍ୟକ୍ତି ଏବଂ ଉତ୍କଳର
କଳ୍ପସୂତ୍ର ସମ୍ପାଦକ ପଣ୍ଡା ସମ୍ପାଦକ ଅଭିମତ
ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି ।

ମୂଲ୍ୟ ୧ ଟଙ୍କା ୫୦/୫, ୩ ଟଙ୍କା ୧୦/୫, ୫ ଟଙ୍କା ୧୫/୫
୧୨ ଟଙ୍କା ୨୦/୫

କାହିଁର ମହୋଷଧି ।

ଯେ ପ୍ରକାର କାହିଁ ବା ଗାଈର, କୁଣ୍ଡିଆ
ଏବଂ ଅନ୍ୟ ନାନା ପ୍ରକାର ଚର୍ମରୋଗ ବ୍ୟାଧି
ଦେହରୁ ପଛକେ ବାହାରି ଉପରେ ଏହି ଔଷଧର
ହାର୍ଦ୍ଦକାଶୀ ଖଣ୍ଡି ଅଛୁ । କାଳୀ ସରଗାର
ଲେଖ ମାଣି ନାହିଁ । ସେଗରେ ଔଷଧ ଲଗିଲେ
ସ୍ୱେନ ମହୋଷଧି ପ୍ରାୟ ହରଯାଏ । ଅତି ଅଳ୍ପ-
କାଳ ମଧ୍ୟରେ ଏହା ନିଜ ଶରୀରକୁ ବିଶେଷ
ପ୍ରଭାସୀ କରାଇ ଦାଉଅଛି ଏହାହିଁ ଏ ଔଷଧର
ବିଶେଷତ୍ୱ ଅଟେ । ଯେ କେହି ପ୍ରାଣୀ ଚଳେ ଏ
ଉଚ୍ଚର ମାଥାର୍ଥ୍ୟ ରୁହେ ଶାନ୍ତବେ ।

ମୂଲ୍ୟ ୧ ଟଙ୍କା ୫୦/୫, ୩ ଟଙ୍କା ୧୦/୫, ୫ ଟଙ୍କା ୧୫/୫,
୧୨ ଟଙ୍କା ୨୦/୫

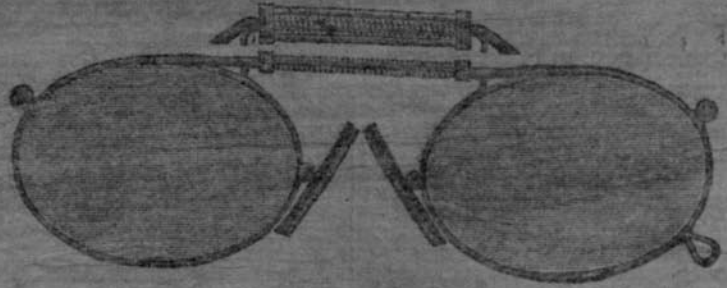
ଦନ୍ତରକ୍ଷଣ ବା ଦନ୍ତବଳ ।

ଏହାହାସୁ ମୁଖ ସ୍ୱେନ, ଦନ୍ତସମ୍ବନ୍ଧୀୟ
ସ୍ୱାଦଗନ୍ଧୀ ଶୀତା ଭଲ ହୁଏ । ଶିଶୁଳ ଦନ୍ତକୁ
ଦୃଢ଼ ଏବଂ ଶୁକ୍ଳକଳ୍ମଶାଳୀ ହରେ, ମୁଖର
ଦୁର୍ଗନ୍ଧ ନାଶକର ଏହ ପ୍ରକାର ଅଧିକ ସୁଗନ୍ଧ
କାହାରୁ ଥାଏ । ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷର ଦାନ୍ତହାର ପ୍ରକରେ
ଏହା ଗୋଟିଏ ଉତ୍କଳ ଦନ୍ତଧାବନ ପଦାର୍ଥ ଅଟେ
ମୂଲ୍ୟ ୧ ଟଙ୍କା ୫୦/୫, ୩ ଟଙ୍କା ୧୦/୫, ୫ ଟଙ୍କା ୧୫/୫,
୧୨ ଟଙ୍କା ୨୦/୫

ଔଷଧ ପ୍ରାଥମିକତାରେ ଉଚ୍ଚତ ମଞ୍ଜି ଲେଖିକ
ସମସ୍ତ ଅପରାଧ ନାମ, ସ୍ତ୍ରୀମ, ଡାକଦର, ଜଳ
ଏବଂ କେଉଁ ଔଷଧ କେତେ ଚିକିତ୍ସା ଦରକାର
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦର ଲେଖିବେ ।

ପ୍ରାଥମିକ—

ଶ୍ରୀ ସମଗରକ ସେନ,
ଦେଲ ଉତ୍କଳ ପ୍ରେସ, ବା ମାଗଧରୀୟ ପୁସ୍ତକ
ବାଲେଶ୍ୱର ।

ଉତ୍କଳସୁମ ପାୟାର୍ସ
ଦୁର୍ଦ୍ଦିଶାକୁ ପଞ୍ଚାକ୍ଷର ଏବଂ ଓପାତ ମେହର

ଅମ୍ଭର ଦୁର୍ଦ୍ଦିଶାକୁ ପଞ୍ଚାକ୍ଷରଠାରେ ସକାଳ ୯ ଟଙ୍କା ଠାରୁ ଅପରାହ୍ଣ ୬ ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଅମ୍ଭ ସହର ପଞ୍ଚମଣି କରୁପାରିବେ ।

କିମ୍ପା ମୂଲ୍ୟରେ ବିଜ୍ଞାନିକ ମତରେ ଦୁର୍ଦ୍ଦିଶାକୁ ପଞ୍ଚାକ୍ଷର ଦରଯାଏ ।

ଉତ୍କଳ ଦୁର୍ଦ୍ଦିଶାକୁ ଦ୍ରାବ ଦୋରସ୍ତରେ ଏ ସୁଯୋଗକୁ ଅଗ୍ରଣ କର ।

ଅତି ଉତ୍କଳ ପଥର ଚପମା ମୂଲ୍ୟ ୫ ଟଙ୍କା ୫୦/୫ ଓ ୧୦୦/୫

ନିଉର ଓପାତ ୫ ଟଙ୍କା ୫୦/୫ ଓ ୧୦୦/୫

ଲଣ୍ଡନର ଉତ୍କଳସୁମ ପାୟାର୍ସ ଆର, ଏମ୍. ବି. ଓ, ଏ.

ମିଶନ ସ୍ତେଡ଼, କଟକ

ଅସ୍ୱେନୀକ୍ଷେ ମୂଲ୍ୟ ଦେଖ

ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ମ ମ୍

ଓଭେରିନ

କୃମାର, ବି, ଦେ. ଦେବ ଶୋଭାକର ର ଶୁକ୍ରବାତୀ କରକଳା । + କେବଳ ଶୁଣିବେ ମାତ୍ର
କଟକା ସେବନ କରି ମୋର —କୌଣସି ବନ୍ଧ୍ୟା ପତ୍ନୀ ଶିଶୁମୂର୍ତ୍ତିରେ ସେବନକୁ ଦୋର
ଗର୍ଭାବନା ଦୋରଅଛି ।

ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତ୍ ଓଭେରିନ ସମସ୍ତକୁ ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରୁଁ ।

ଶ୍ରୀମତ୍ ବର୍ଷ, ନର୍ମା, ସିଲେନ ଓ ସୁସ୍ୱାଦ —ଏକମତ ଏକତା—

ହୁଏରସ, ଏଣ୍ଡୋସ

୧୮, ବାଲ୍ୟାଟି ସେକ୍ସ
ବରଦା—

ଫେଲିକ୍ସ — ଠିକଣା " ଓଭେରିନ " କରକଳା ।

WANTED at once two compositors on Rs. 15 per mens-
sem having special qualifications for "Form and Job works." Overtime allowance is given occasionally. Apply sharp personally or by letter to the undersigned.
Baripada) P. M. Mukerji
Manager, Printing Press
15-8-07) Mourbhanj

ADVERTISEMENT.

Wanted immediately the following staff for the Keonjhar State Public Works. None need apply for the post of Sub-Overseer who has not passed the final examination of the Cuttack Survey School and have acquired sufficient practical knowledges for constructing Hill Roads buildings and irrigation works in Gurjats. Candidates for the Head Clerk and Cashier must have passed at least the Entrance Examination of the Calcutta University and must have acquired sufficient experiency in P. W. Accounts and correspondence works of a Divisional office. The candidates for the Draftsman and Estimator must have acquired sufficient knowledges for preparing plans from sketches for all sorts of designs and frame the Estimates correctly from them. He should have served in any Engineer's office at least for 10 years. The candidates are invited to submit their applications with copies of testimonials to the undersigned before the end of the current month. The candidates selected by the Superintendent of the States should join at once.

- One Hd. Clerk and Cashier on Rs. 50
- 1 Clerk and Cashier on Rs. 50 per month. Do.
- 1 Clerk & Store keeper on Rs. 20 Do.
- 3 Sub-Overseers on Rs. 35 + 15 T. A. Do.
- 2 Sub-Overseers on Rs. 30 + 10 T. A. Do.
- 1 Sub-Overseer on Rs. 25 + 7-8 T. A. Do.
- 1 Draftsman & Estimator on Rs. 50 Do.
- 1 Draftsman & Store keeper on Rs. 25 Do.
- 1 Duffry on Rs. 8 Do.

Dibya Sing Mohanti
P. W. Overseer
Keonjhar State
Keonjhar
13--8--07.

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା

ମତ ତା * ରଖିଲେ ଶେଷହେବା ସପ୍ତାହ-
ରେ ବଜ୍ରପ୍ରଦେଶରେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇବା
ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ପୂର୍ବ ସପ୍ତାହଠାରୁ ଏକଦୁଇର
ଉତ୍ତର ହୋଇ ୧୯୦୮୧ ରେ ରହିଥିଲା । ତହିଁ
ମଧ୍ୟରେ ଅକ୍ଷମ ବ୍ୟକ୍ତିର ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରାୟ ୧ ହଜାର
ଥିଲା ।

ଗତ ତା * ରଖିଲେ ସାପ୍ତାହକ ବଦଳଣରୁ
ପ୍ରକାଶ ସେ ଶୁଭର ପେଲେନ ମୂଲ୍ୟ ୩୩୩୩ରୁ
୧୯୪୧ ରୁ ଉପରାହିଥିଲା ଓ ଚର୍ଚ୍ଚିତମଧ୍ୟରେ ଏକା
ପଞ୍ଚାବ ପ୍ରଦେଶର ଅଳ୍ପ ୧୮୭୦ ରୁ ୩୭୨୭ ରୁ
ଘଟିଥିଲା । ଅନ୍ୟ ଦିଗରେ କେବଳ ନମେଇର
ମୂଲ୍ୟ ୧୮୮ ରୁ ୧୯୨୧ ରୁ ଉଠିଥିଲା । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ପ୍ରଦେଶର ଅଳ୍ପରେ ବିଶେଷ ପ୍ରଭେଦ ନ ଥିଲା ।

ବଙ୍ଗାଳୀ ପ୍ରଜାସନ ବନ୍ଧୁଙ୍କ ସନ ୧୮୮୫
ସାଲର ଆଇନ ଅନୁସାରେ ନୂତନ ନିୟମାବଳୀର
ପାଣ୍ଡୁଲିପି ଗତ ତା ୨ ରଖିଲେ କଲକତା ଗଜେଟ-
ରେ ସହସାଧାରଣଙ୍କ ଜାଣିବା କାରଣ ପ୍ରକାଶ
ହୋଇଅଛି । ସନ ୧୮୮୫ ସାଲ ଉପରାହି ମାସ
ତା ୨୧ ରଖିଲେ ଯେଉଁ ନିୟମାବଳୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ହୋଇଥିଲା ତାହା ଏହି ନୂତନ ନିୟମାବଳୀଦ୍ୱାରା
ରଦ ରହିବ ଦେବ । ବଙ୍ଗାଳୀ ନିମନ୍ତର ପ୍ରଜା-
ପ୍ରଭୁର ଏହି ନିୟମାବଳୀ ଯାଠି କର ଆଇନକୁ
ସାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ବସ୍ତୁର ହେଉଛି ।

ପାଲିପୁତ୍ରମେଘରେ ଏକ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଭାବରେ
ଅମ୍ବୁମାନଙ୍କର ଷ୍ଟେଟ ସେକ୍ରେଟରୀ ପ୍ରକାଶ
କରିଅଛନ୍ତି ଓ ଗତ ନୁନମାସରେ ପେଲେନ
ରେକର୍ଡରେ ପଞ୍ଚାବରେ ନି ୩୮୮୨୩ ଓ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ
କ୍ଷୁଦ୍ରକର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ନି ୨୧୦୨୭ ଶ ଏବଂ ଗତ
ମା ୨ ସ ମଧ୍ୟରେ ପଞ୍ଚାବରେ ନି ୨୩୨୧୫୩ ଶ
ଓ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ କ୍ଷୁଦ୍ରକର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ନି ୧୦୨୦୦୨୭ ଶ
ଲେକେ ମରିଅଛନ୍ତି । ଏହା ଶୁଣିବା ମାସକେ
ପାଲିପୁତ୍ରମେଘରେ 'ଲଜ୍ଜାକର' ଏହି ଧନ ଉପ୍ପିତ
ହେଲା । କାସ୍ତୁରରେ ଏହା ବିଶେଷ କଷ୍ଟକର
ଏବଂ ସାମନକାର୍ଯ୍ୟର ନିକଳ ମଧ୍ୟରେ ଗଣ୍ୟ
ଅଟେ । ଏହିକ ସରକାରରୁ ଓ କଟକରା ହେବ
ନିମେ ଜଣାଯିବ ।

ବଜ୍ରପ୍ରଦେଶ ପ୍ରତ୍ୟା ମହୋଦୟଙ୍କ ଅନୁ-
ଷ୍ଠିତ ଶୁଭରାୟ ଯାଣି ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ନିୟମର
ମହାସଭା ଦଶହଜାର ଟଙ୍କା ଦାନ କରିଅଛନ୍ତି ।

ଏ ମହୋଦୟା ଅମ୍ବୁମାନଙ୍କର ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ସମୀପର
ଦରଦୁମାନଙ୍କ ଉପକାରଣ ଏକଲକ୍ଷଟଙ୍କା ପଠାଇ-
ଥିବାର ମଧ୍ୟ ସମ୍ଭବ ମିଳଇ । ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ମହୋଦୟ
ଏ ଦାନ ପ୍ରଦାନ କରିଅଛନ୍ତି । ଏ ଦାନମାନ
ମହାସଭାଙ୍କ ଉପଯୋଗୀ ଅଟଇ । ମାତ୍ର ଏହା
କେଲିୟା ମୁଣ୍ଡରେ ବେଳ ହେବା ନୁହେଁ କି ?
କିଲକର ଦରଦୁମାନଙ୍କୁ ପାଳିବାକୁ ସେଠାରେ
ଅନେକ ଧନ ଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର କ୍ଷୁଦ୍ରକର ଦରଦୁ
ସଂଖ୍ୟା ବହୁ ଉତ୍ତରା ନା ଧନ ଦାତା ବହୁ ଅସ୍ତବ
ଅଛନ୍ତି ?

ସୁଗାନ୍ତର ସମ୍ପାଦକ ଦଣ୍ଡ ପାଇଅଛନ୍ତି ।
ମାତ୍ର ସେ ପତ୍ରିକା ବନ୍ଦ ହୋଇ ନାହିଁ ବରଂ ଏ
ମୋକଦ୍ଦମା ହେତୁ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ପ୍ରସ୍ତର ୧୦ ହଜାରକୁ
ଠୁଅଛି । ଅନ୍ୟ ଦିଗରେ ସେ ପତ୍ରିକା ନାମରେ
ପୁନର୍ବାର ମାମଲ କରିବା କାରଣ ପ୍ରମାଣ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ-
ଅଭିପ୍ରାୟରେ ପ୍ରଥମେ 'ସବ୍ୟ' ଅପିସରେ ଶାନ୍-
ଲେସି କଲେ କାରଣ ସକ୍ଷ୍ୟପ୍ରେସରେ 'ସୁଗାନ୍ତର'
ପତ୍ରିକା ଛପା ହୋଇଥିଲା । ପରେ ସୁଗାନ୍ତର ଅପି-
ସରେ ପ୍ରକେଶିଲକେଲେ କେବେଲେକ ନମା.
ହୋଇ ପୁଲଣ ସଙ୍ଗେ ମାଜୁପିଟ୍ ହେଲା । ସୁଗା-
ନ୍ତର ଅପିସରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ଜଣେ ଯୁବା ଓ
ରିପକକଲେକର ନିଶେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପୁଲଣ ଗୁଲକ
ହେଇଅଛନ୍ତି ଓ ଛକ ମଧ୍ୟ ସୁଗାନ୍ତର ନାମରେ ନାଲସ
କରୁଅଛି । ମୋକଦ୍ଦମାମାନ ଶୁଣୁଅଛି ।

ବାଲିପତ୍ରି ଦର୍ପଣ କଥା ସମ୍ପର୍କରେ ଏକ
ମାମଲ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଅଛି । ସେହି ବନ୍ଧର
ବରୁଣିୟା ମୌଜା ନିବାସୀ ଶତ୍ୟଧର ନାୟକ
କଥାର ମାନେକର ବାବୁ କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ନନ୍ଦଙ୍କ
କାର୍ଯ୍ୟ ମନକରେ କେତେକ ଦୋଷାସ୍ତେଷ କରି
ବଙ୍ଗାଳୀ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ନିକଟକୁ ଏକ ଅବେ-
ଦନ ପତ୍ର ପଠାଇଅଛନ୍ତି । ସେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସେ-
ମାନେକରଙ୍କ ନାମରେ ପତ୍ରକଦାସ ମୋକଦ୍ଦମା
ଠଳାଇବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରିନ୍ତି ଓ ନାହିଁ ନିଶାୟକ
କାରଣ ଏ କଲେକର କଲେକର ସାହେବ ଗତ
ତା ୧୨ ରିଖି ଆର୍ଯ୍ୟ କରି କୋଟିସ ହେବାରେ
ବନ୍ଧ୍ୟଧର ନାୟକ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଲିତିବ ଯଦାକ ଦାଖଲ
କରିଅଛନ୍ତି । ଶୁଣିଲୁ ସେ ଦେଖିଅଛନ୍ତି ଓ ପତ୍ର-
କଦାସ ମୋକଦ୍ଦମା କରିବାକୁ ସେ ଶୁଣାନ୍ତି
ନାହିଁ ।

ପତ୍ରିକା ବୋଦନ ରଥଙ୍କର ଦଣ୍ଡା ମେଧ
ନାହିଁ । ବାହାବର କୋଟ ରେଣ୍ଡ ବନ୍ଧୁର
ପୁଲଣ ସମ୍ପାଦ ମିଥ୍ୟା ଥିବା ଅଭିଯୋଗରେ ପୁନ-
ହାର ବାହାବ ନାମରେ ନାଲସ ଦାଏର ହୋ-

ରଥକୁ । ପୁଣି ମୋକଦ୍ଦମା ଜଳ ମାଳିଙ୍ଗେଟିଏ
 ଅନୁମତ୍ତେ ଦାଏର ହୋଇଥିଲା । ହାଇକୋର୍ଟ
 ଅନୁମତ୍ୟ ହେତୁ ମଧ୍ୟରେ ଚକ୍ରଗୁଣାସୁ ମାଳିଙ୍ଗେଟି
 ଅନୁମତ୍ତ ଦେଇ ନ ଥିବାରୁ ନିଜର ଅନୁସାରେ
 ମୋକଦ୍ଦମା ଗୁଲ ନ ଥାଇବାର ସିଦ୍ଧାନ୍ତ କରି
 ଜଳ ମାଳିଙ୍ଗେଟିଏକୁ ହୁକୁମ ରଦ୍ଦ କରିଥିଲେ ।
 ଏଥର ସେହି ହୋଷ ଶକ୍ତି ନିମନ୍ତେ ଚକ୍ରଗୁ-
 ଣାସୁ ମାଳିଙ୍ଗେଟିଏକୁ ଅନୁମତ୍ତ ଅନୁସାରେ ମୋକ-
 ଦମା ଦାଏର ହୋଇ ଏହି ମାସ ଗା ୮ ରଖ
 ଆର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି । ଶୁଣାଯାଏ ରଥେ ପୁଣି ହାଇ-
 କୋର୍ଟରେ ମୋକଦ୍ଦମା କରନ୍ତେ ଓ ଚହିର ଯଳ
 ଯଥାସମ୍ଭବରେ ନିଶାସିବ । ପୁଲିଶରେ ଚେଷ୍ଟାର
 ରଜହାର ଦେଇ ଏତେ ଦଖ୍ତ ଓ ନ୍ୟୟ ସଦ୍ୟ
 କରିବାର ଅଳ୍ପ ଉଦାହରଣ ଦେଖାଅଛି ।

କରିବା ହେତୁ ଶାସାଣୀ ସଦର ଦେଲି କେ-
 ବେ ସେହି କଳରେ କାଗଜ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ-
 ଥିଲା ତାହା ସଦର ନିଶ୍ଚ ନ ଗଲ କାହିଁ ?
 କାର୍ତ୍ତିକର ଶ୍ରୀମତୀର ନିରୁଦ୍ଧର ହେଲେ । ଅସି-
 ପସର ବାରିଷ୍ଟର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଚୌଧୁରୀ ମହାଶୟ
 ସୁସନ ସମର୍ଥନ ସମୟରେ କହିଲେ କି କିଛି
 ପଡ଼ିଥିଲେ କେହି ଗଜବିଦ୍ରୋହ ବନ୍ଦୁକା କଲେ
 ସେ ପଡ଼ିଥିବା ସଦର ହେବା ଉଚିତ । କୋଲିବା
 ବାହୁଲ୍ୟ ସେ ବିଶ୍ୱରସପାଳେ ସଦର କରିବା-
 ଆଦେଶ ରହିବ କରି ନ୍ୟୟ ବିଶ୍ୱରସ ଟେକ
 ରଖିଲେ । ସରକାର ଏତେ ସୁଯୋଗ୍ୟ କର୍ମଗୁଣ
 ଓ ଯୋଗ୍ୟ ପଦ୍ମମଣି ଦାତା ରଖି ଏବଳ କାର୍ଯ୍ୟକୁ
 ପ୍ରଶସ୍ତ ଦେଇ ନିଜ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଲାଭବ ବନ୍ଦୁ
 ଅଛନ୍ତି ବଡ଼ ଦୁଃଖର ବିଷୟ ।

କଲକତ୍ତା ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଅଦାଲତର ଓଲଲ ବାଦ
 ହରିମୋହନ ଦତ୍ତଙ୍କ କାମରେ ସେଠା ପୁଲିଶ
 ଅଦାଲତରେ ତାଙ୍କର ସାନଗୁରୁ ମାଉସିଟର ନା-
 ଲିଶ କରୁଥିଲେ । ମୋକଦ୍ଦମାର ବିଶ୍ୱର ଅଭିପ୍ତ-
 ଦେବା ସମୟରେ ପୁଣି ତାରଖତେ ହାକିମ
 ମୋକଦ୍ଦମା ରଥା କରବା କାରଣ ମୁଦେଇବ
 କହିଲେ ମାତ୍ର ମୁଦେଇ ମୌରସି ସମ୍ପର୍କର ଅଂଶ
 ଦେବାକୁ ଅର୍ଥାକୃତ ଦେଇ ରଥା କଲେ ନାହିଁ ।
 ହାକିମ ମୁଦେଇବି ଏଥର କାରଣ ପରୁଚକ୍ତେ
 କାକର ଓଲଲ ହେଲେ ମୋକଦ୍ଦମା ରଥା
 ଦେବାର ସମ୍ଭାଷଣ କଥା ସ୍ଥିର ହୋଇ ଯାଇଥିଲା
 ମାତ୍ର ଅସୀମୀ ବାକର ଯୋଗା ମେଣ୍ଟିବ ମୁଦେଇ
 ଘରେ ରଖିବାକୁ କିଏ କରିବାରୁ ସେ ହେତୁ
 ରଥା ଦେଲ ନାହିଁ । — ଏ ରଳ ସାମାନ୍ୟ କଥା
 ଯେନି ରଦ୍ଦଲେକଳ ମଧ୍ୟରେ ରଥା ନ ହୋଇ
 ପିଟିପିଟି ହେବା ଅଜାବ ଦୁଃଖର ବିଷୟ । ଯେଉଁ-
 ମାନେ ଅପଣ ରାଉବ ଚିତ୍ତି ପାରୁ ନାହାନ୍ତି
 ସୁଦେଶୀୟ ଲେକକ୍ତ ପତ୍ନୀ ପାଉବାର ଆଶା
 ଦୁର୍ଲଭା ମାତ୍ର ।

କର୍ତ୍ତମାନ ବିଭାଗର କର୍ମଶୀଳତା ଶ୍ରୀ ଯୁକ୍ତ
 ବରୁନାର୍ତ୍ତି ମାହେଦେ ସେ ବିଭାଗର ଗରବର୍ଷର
 ଶିକ୍ଷ ଏବଂ ଖଣା ବିଷୟରେ ଏକ ବିବରଣୀ ପ୍ରକାଶ
 କରି ଦେଖାଇଅଛନ୍ତି ଯେ ହୁଗଲ, ଦାବଡ଼ା,
 ମେଦନାସୁର ଜଳମାନଙ୍କରେ ବିଶେଷ ଓ ଅନ୍ୟ
 ଜଳରେ ସାଧାରଣଭାବରେ କପାସୁ ଓ ରେଶମ
 ଲୁଗାକୁ ବ୍ୟବସାୟ କରୁଁ ପୁଣ୍ୟବର୍ଷଠାରୁ ବୃଦ୍ଧ-
 ଦୋଇଅଛି ଏବଂ ଗରୁବ କଳ୍ପ ପ୍ରକଳିକର ଅବସ୍ଥା
 ଶିବ ଏ ରଲ ହୋଇଅଛି । କଂସା ପିଲେ ଶଙ୍ଖର
 ଦୁବ୍ୟର ଅଧିକ ଆଦର ହୋଇଅଛି ଏବଂ ବାକ୍ତୁକା
 ଓ ବାରହୁମରେ ଲାଖର କାରବାର ବଢ଼ିଅଛି ।
 ସୁଦେଶୀ ଦୁବ୍ୟପ୍ର ଓ ଲେକକର ଅପ୍ରକୃତ କରିବାରୁ
 ନାକାଶ୍ରୋରୀର କାର୍ଯ୍ୟଗତମାନେ ନିଜ ନ୍ୟ-
 ସାୟ ଚଳାଇବାର ସୁବିଧା ପାଇ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅବକଳ୍ପ
 ହେଲେ ଏକପ୍ରକାର ନିବ୍ୟକ୍ତ ହେବାକୁ ସମର୍ଥ
 ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏଥିରୁ ପାଠକମାନେ ଦେଖିବେ
 ସେ ସୁଦେଶୀୟକ ପ୍ରଗୁର ଦ୍ୱାରା କେତେ ଉପ-
 ନୀର ହେଉଅଛି ଏବଂ ଯେବେ ଏହି ପ୍ରତି ରହି
 ଉତ୍ତରୋତ୍ତର ପ୍ରବଳ ହେବ ତେବେ ଅଧିକ
 କେତେ ମଙ୍ଗଳ ହେବ ସୁଦେଶୀର ଏହାକୁ କଳ୍ପ
 ହେବା କାରଣ ଅନୁମାନେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଅନୁଗ୍ରହ
 କରୁଅଛୁ ।

କଲମାଉସୁତର ସେସକ ଜଳ ସାହେବ
 ଜଣେ ମେହନୁରର ନାଲସରେ ଏକ ହେତୁ
 କଳେଖୁବଳ ଆସାମୀକ ସଜା ଦେଇଥିଲେ ।
 ଜଣେ ଶୀଳୋକଠାରୁ ମେହେନ୍ତର ପଲସା
 ଚେଷ୍ଟାର ନେଇଥିବା ଅଭିଯୋଗରେ ଧରୁ ହୋଇ-
 ଥିଲା ଏବଂ ଧରୁ ହେଲ ପରେ ହେତୁକଳେଖୁବଳ
 ଦାଦାର ଦାହୁ ଉଲେ ଦଉଡ଼ି ଭିତ ଶୁଲ୍ଲର
 ଦେଇ ମାଉସିଟ କରୁଥିବା ମର୍ମେ ସେ ନାଲସ
 କରୁଥିଲା । ଉକ୍ତ ମୋକଦ୍ଦମାରେ ମୁଦେଇ
 ପସରୁ ହୈଶସି ପ୍ରମାଣ ନ ଥିଲେସେ କଳିଆ-
 ହେବ ଆସେସରମାନଙ୍କ ମରରେ ମିଳ୍ୟ ନ ହୋଇ
 ସଜା ଦେଇଥିଲେ । ଅସୀମୀ ପସରେ ସେହି
 ରଦ୍ଦଲେକମାନେ ସାନ୍ଧ୍ୟ ଦେଇଥିଲେ ସେମାନେ
 ଆସୀମୀର ସମଶ୍ରୋଣୀୟ ଲେକବୋଲି କହି
 ଜଳସାହେବ ତାଙ୍କୁ ବିଧାସ କଲେ ନାହିଁ ଏବଂ
 ସେହିକାରଣ ଉତ୍ତେଜ କରି ତାକୁରକ୍ତ ମଧ୍ୟ
 ବିଧାସ କଲେ ନାହିଁ । ହାଇକୋର୍ଟର ବିଶ୍ୱର-
 ପତ୍ନୀମାନେ ମୁଦେଇର କାଲସ ନିବାକୁ ଅବଶ୍ୟ-
 ଜନକ ଥିବା ଓ ପ୍ରମାଣର ଅଭାବ ଥିବା ଉତ୍ତେଜେ
 ଶୟ ରଦ୍ଦ କରି ଅସୀମୀକ ମୁକ୍ତିପ୍ରଦାନ ପୁଣି
 ଶୟରେ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ ଜଳସାହେବ ଉକ୍ତ-
 କାରଣ ଯୋଗେ ରଦ୍ଦଲେକକୁ ଅବଶ୍ୟ କରବା
 ଉଚିତ ନ ଥିଲା । ଏହା ହାକିମଙ୍କର ଏକ
 ମତ ।

କଲମାଉସୁତର ସେସକ ଜଳ ସାହେବ
 ଜଣେ ମେହନୁରର ନାଲସରେ ଏକ ହେତୁ
 କଳେଖୁବଳ ଆସାମୀକ ସଜା ଦେଇଥିଲେ ।
 ଜଣେ ଶୀଳୋକଠାରୁ ମେହେନ୍ତର ପଲସା
 ଚେଷ୍ଟାର ନେଇଥିବା ଅଭିଯୋଗରେ ଧରୁ ହୋଇ-
 ଥିଲା ଏବଂ ଧରୁ ହେଲ ପରେ ହେତୁକଳେଖୁବଳ
 ଦାଦାର ଦାହୁ ଉଲେ ଦଉଡ଼ି ଭିତ ଶୁଲ୍ଲର
 ଦେଇ ମାଉସିଟ କରୁଥିବା ମର୍ମେ ସେ ନାଲସ
 କରୁଥିଲା । ଉକ୍ତ ମୋକଦ୍ଦମାରେ ମୁଦେଇ
 ପସରୁ ହୈଶସି ପ୍ରମାଣ ନ ଥିଲେସେ କଳିଆ-
 ହେବ ଆସେସରମାନଙ୍କ ମରରେ ମିଳ୍ୟ ନ ହୋଇ
 ସଜା ଦେଇଥିଲେ । ଅସୀମୀ ପସରେ ସେହି
 ରଦ୍ଦଲେକମାନେ ସାନ୍ଧ୍ୟ ଦେଇଥିଲେ ସେମାନେ
 ଆସୀମୀର ସମଶ୍ରୋଣୀୟ ଲେକବୋଲି କହି
 ଜଳସାହେବ ତାଙ୍କୁ ବିଧାସ କଲେ ନାହିଁ ଏବଂ
 ସେହିକାରଣ ଉତ୍ତେଜ କରି ତାକୁରକ୍ତ ମଧ୍ୟ
 ବିଧାସ କଲେ ନାହିଁ । ହାଇକୋର୍ଟର ବିଶ୍ୱର-
 ପତ୍ନୀମାନେ ମୁଦେଇର କାଲସ ନିବାକୁ ଅବଶ୍ୟ-
 ଜନକ ଥିବା ଓ ପ୍ରମାଣର ଅଭାବ ଥିବା ଉତ୍ତେଜେ
 ଶୟ ରଦ୍ଦ କରି ଅସୀମୀକ ମୁକ୍ତିପ୍ରଦାନ ପୁଣି
 ଶୟରେ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ ଜଳସାହେବ ଉକ୍ତ-
 କାରଣ ଯୋଗେ ରଦ୍ଦଲେକକୁ ଅବଶ୍ୟ କରବା
 ଉଚିତ ନ ଥିଲା । ଏହା ହାକିମଙ୍କର ଏକ
 ମତ ।

ଗଜବିଦ୍ରୋହ ବିଷୟ ପ୍ରବଳ ପ୍ରକାଶ ନିମନ୍ତେ
 'ସୁଗାଲୁର'ର ସମ୍ପାଦକଙ୍କୁ ଦଣ୍ଡ ଦେଇ ସାଧନ
 ପ୍ରସରେ ତାହା ଶୁଣା ହୋଇଥିବା ନିଶ୍ଚୟରେ
 ସେ ପ୍ରେମକୁ ଜିଦ୍ଦ କରିବାର ଆଦେଶ ବିଶ୍ୱର-
 କରୁ ମାଳିଙ୍ଗେଟି ଦେଇଥିଲେ । ହାଇକୋର୍ଟରେ
 ଅପିଲ ଶୁଣିବା ବେଳେ ସରକାରୀ ବାରିଷ୍ଟରଙ୍କ
 ଚର୍ଚ୍ଚା ବିଚର୍ଚ୍ଚା ଶୁଣି ମାନବର ବିଶ୍ୱରପତ
 ହେତୁର ଶିବଦ୍ଦ କହିଲେ କି ମେତେ ଶୁଣା

ସାକସୁର ସମାଦଦାତା ରେଖିଅଛନ୍ତି କି
 ଯାକସୁର କରୁଅ ସକଳରେ ପୁଣି ଓ ବିଭିନ୍ନ
 ନିଦା ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ଏ ଓ ଓ ଓ ଓ ମାଉର ମଧ୍ୟରେ
 ଦୁଇଟା ଘୋଷଣ ବାଟ ଅଛି ମେ କଦାବଦ୍ଧିହେଲେ
 ସେଥିର ଅଧିକାଂଶ ବୁଝିଯାଏ ଓ ବେଳେ
 ଘାଟ ଉତ୍ତରୋତ୍ତରମାନେ ଘୋଷଣରେ କୌଣି
 ପକାଇ ଲେକକଠାରୁ ପୁଅର ମାସୁଲ ଅଦାୟ
 ଦେଲୁ । ମତଦ୍ଧିରେ ବିକ୍ତ ଘୋଷଣର ପଥର

ପୁଣ୍ୟବର୍ଷରେ ଏକ ରଜୁବର୍ଣ୍ଣର ସୁପ୍ରିକା ନିଶ୍ଚ
 ପରମାଣରେ ପ୍ରଗୁରତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଚହି-
 ରେ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କୁ ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କ ଉପରେ
 ଅଲେଖୁର କରବାର ଉପଦେଶ ଦିଆ ଯାଇ-
 ଥିଲା । ସେ ପ୍ରଦେଶରେ ଏତେ ଦୁର୍ଜାମା ଓ
 ଅଶାନ୍ତର ପ୍ରଧାନ ଦାବର ସେହି ପୁସ୍ତିକା ଅଟେ ।
 ବିଭିନ୍ନ ପାଉରସୁମେଣ୍ଡରେ ସେ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସର କଟକସାହେବ ପ୍ରଶ୍ନକରନ୍ତେ ଶ୍ରୀ-
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସେନେନାଥ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମରଲ ସାହେବ ଉତ୍ତର
 ଦେଲେ କ "ନା, ମୁଁ ସେନାଥା କିଛି ଜାଣି ନାହିଁ
 ଓ ତହିଁରେ ମୋର କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ଦେଉଅଛି"
 ଯେଉଁ ପୁସ୍ତିକା ଦେଉ ତୁମ୍ଭ ଓ ଅମେଧ ମୁସଲ-
 ମାନମାନେ ମାତ୍ର ଉଠି-ହୁନୁକ ପ୍ରଭ ଏବେ
 ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଓ ହଜାମା କରୁଅଛନ୍ତି ଓ ଯାହା ଏ-
 ଦେଶଠାରୁ ବଲ୍ଲଭପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜାଣା ସମ୍ପ୍ରଦୟରେ
 କାହାରୁ ଅଛି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପ୍ରଧାନ ସେନେନାଥ ଯାହା
 କର କ ଏ ସମସ୍ତ ଉତ୍ତମରୂପେ ଜାଣିବା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ
 ସେ କିଛି ଶୁଣି ନ ଥିବାର କହନ୍ତି । ଏହୁ
 ବୋଧ କୁଅର ସେ ଅପଣାର ଆଖି କାନ ଶ୍ରୋତ୍ରି
 ଦେଇ ଭ୍ରମର ସ୍ଵଳ୍ପକର୍ମରୂପମାନେ ଯାହା
 ମୁହଁରେ ତାଳ ଦେଉଅଛନ୍ତି ତାହା ଅମୃତ
 ଦୋର ପାନ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏହେ ବଡ଼ଲୋକର
 ଏ ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ମନେକରୁ ଯେ ଅଭାଗ୍ୟ
 ବେଳେ ସେ ପୁଣ୍ୟ ପିତଳ ପାଲଟି ଯାଏ
 ଏକଥା ଅସମ୍ଭାବ୍ୟ ନୁହେ ।

ବୋମ୍ବାର ଗବର୍ଣ୍ଣର ଲର୍ଡ ଲମିଟନ ମହୋ-
 ଦୟୁ ଭାରତବର୍ଷ ପରିଦର୍ଶନ କଲା ପୁର୍ବେ ଗତ
 ମାସ ତା ୨୦ ରଖର ବ୍ୟବସ୍ଥାପନ ସଭାର ଅଧି-
 ବେଶନରେ ତାଙ୍କ ସାଧନ କାଳର ନାର୍ଯ୍ୟାଳୀ
 କହନ କରୁଥିଲେ । ଅନ୍ୟ କଥା ମଧ୍ୟରେ ଶିକ୍ଷା-
 ସମ୍ବନ୍ଧରେ କହିଲେ ଯେ ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା ନିମିତ୍ତ
 ଭାରତ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ମୁକ୍ତିଦ୍ରୁ ଦୋର ସାହାଯ୍ୟ
 ଦେଉଅଛନ୍ତି ଏବଂ ବୋମ୍ବାର ବିଭାଗରେ ତାହା
 ଉତ୍ତମରୂପେ ଖର୍ଚ୍ଚ ଦେଉଅଛି । ତାଙ୍କ ମତରେ
 ଭାରତ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଧାନବେଶ୍ୟମାନଙ୍କ ଦେଖି ବେତନ-
 ହୀନ ନିବନ୍ଧ ଦେବା ଉଚିତ କାରଣ ଶିକ୍ଷାରେ
 ଭାରତ ଶିକ୍ଷା ପାଇ ଅନେକ ସୁବିଧା ସଂସାରରେ
 ପ୍ରଦେଶ ଭର ସଫଳରେ କାନ୍ଦନ ଯାହା ନିବନ୍ଧ
 ଚରୁବାର ଆଶା କରି ବସିଲେ ଏବଂ ତାହା କରି
 ନ ପାରିବାରୁ ଅଶାନ୍ତି ଏବଂ ଅସନ୍ତୋଷ ବସିଲ ।
 ଲର୍ଡ ଲମିଟନଙ୍କ ଭାବ ଲୋକଙ୍କର ଏଭଳି
 କ ଦେଖି ଆମ୍ଭମାନେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛୁ ।
 ସତେ ଭଲ ଶିକ୍ଷା ନିମିତ୍ତ ବେତନର ଦର
 ଭାର ଦିଆଯାଏ ତାହା ହେଲେ ଅତି ଅଳ୍ପ ଶିକ୍ଷ-
 କଶିକ୍ଷା ପ୍ରାପ୍ତ ହେବେ । ଏ ନୀତି ଲୋକକୁ
 ଖୁସିକାର ଦେଖୁ । କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟ କିଛି ହୁଏ
 ନୁହେଁ । ଅନେକ ଶିକ୍ଷା ଭଲ ଶିକ୍ଷା ପାଇ ସେବେ
 ପାରେ ପ୍ରଦେଶ ବନେ ଯେବେ ସେମାନଙ୍କୁ
 ଯା ସୋନାରକା ସକାଶ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଦାୟି-
 ତ୍ଵ । ସରକାରୀ ମୁଦ୍ରାରେ ଯେବେ ଏବେ
 ମୁଦ୍ରା ଚଳାଇବା ନିଠିକ ହୁଏ ତେବେ
 ଶୋଭନକର ନାନା ପ୍ରକାର ଦର୍ଯ୍ୟ ନୂ-
 କରାବା ନି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ

ନୁହେ ? ପ୍ରଜାକୁ ଉପହୁକ୍ତି ଶୋଭାକ କରି
 ସୁଖସୁଚନରେ ରଖିବା ଗୋବର ଧର୍ମ । ଏହି
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଉଚିତଶିକ୍ଷା ଏବଂ ସୁଖସୁଚନରେ ସଂସାର
 ଯାହା ନିବନ୍ଧ କରିବା ସକାଶ ଉପାୟ ସ୍ଥିରକରି
 ରଖିବା ଉଚିତ ହେଉଅଛି ଏବଂ ସୁଦେଶୀ ଦୁର୍ବ୍ୟ-
 ଦର ବହୁଳ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ଉପହୁକ୍ତିର ଚାହା
 ସାଧନ ହୋଇ ପାରେ । ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ କର୍ମଦୋ-
 ଶରୁ ଏକା ଶାସନ କର୍ତ୍ତାମାନେ ପଛଦୁଆ ନାହିଁ
 ଚଳାଇବାରେ ତହୁର ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

—୦*୦—

ସାଧାରଣଙ୍କ ସମାପରେ ମହାପାପର ଅତି
 କମଳ ଏବଂ କରୁଣନିଦେତନ ନାମରେ ଗୁପ୍ତ
 ରାଧାନାଥସ୍ଵାମୀ ବାହାଦୁରଙ୍କର ଲିଖିତ ଖଣ୍ଡିଏ
 ପୃ ୬ ଟା ପୁସ୍ତିକାକାରର ପସ ପାଇଅଛି । ଏହା
 ପଢ଼ିବାରେ ପ୍ରକାଶ କରବା ନୀରଣ ଲେଖକ
 ଅନୁରୋଧ କରୁଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ଏ କ୍ଷୁଦ୍ର ପଢ଼ିକାର
 କଲେକର ପ୍ରତି ତାହା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦୀର୍ଘ ଦେବାକୁ
 ତାହା ରଖାକର କ ପାରି ହୁଏନିତ ହେଲୁ ।
 ନିବେଦନର ସଂକ୍ଷେପ ମର୍ମ ଏହି କ ରାଧାନାଥସ୍ଵା-
 ମୀଙ୍କରୁ ବଳଦେବରେ ଥିବାବେଳେ କୌଣସି
 ବିଦୁର୍ଗାମିହିଲାର ଅସାଧାରଣ ସାହିତ୍ୟିକ ଶ୍ରୀ ଓ
 ଭରନା ପରିପାଟ୍ୟରେ ଆରୁଖ୍ୟା ହୋଇ ତାହାଙ୍କ-
 ସହର ସୌଦାଈ ସ୍ଵାପନ କଲେ ଏବଂ ନିମ୍ନେ
 ତାହା ପାଠସଂସର୍ପରେ ପରିଶତ ହେଲା । ନିମ୍ନର୍ଥ
 ବନା ସ୍ଵଳନରେ କଟାଇ କର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ଏମନ୍ତ
 ମାସରେ ପଢ଼ିକା ହେଉ ଉପମହାପୁରୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 ଅନୁଭାବରେ ଲକ୍ଷ୍ୟକ ହେଉ ଲେଖିଅଛନ୍ତି
 "ମୁକାର୍ବିତ୍ୟରେ କଲଙ୍କ ହେଲ—ମନୁଷ୍ୟ ନାମ-
 ରେ କଲଙ୍କଦେଲ—ପବିତ୍ର ଶିକ୍ଷାବିଶାସରେ
 କଲଙ୍କ ଦେଲ, ପପର ଏପରି ମୁଦୁଖ୍ୟାନ୍ତ ନି-
 ତରେ କରଲ । ଯାହା କିଛି ମନ ସେଥିର ସମସ୍ତ
 ମୋହ ଉଦାହରଣରେ ସୁଲଭ । ମନୁଷ୍ୟକୁ
 କୌଣସି ଅବସ୍ଥାରେ ବିଶ୍ଵାସ କରାଯାଇ ନ ପାରେ
 ଏହାହିଁ ପ୍ରତିପତ୍ତକରଣ ସକାଶେ ମୋତପରି ପାପା-
 ତ୍ଵାର ଜନ୍ମ ହୋଇଅଛି" । ଏହି ଚିନ୍ତାରେ ସେ
 ଅପଣାର ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ହରାଇ କିନାନ୍ତ କାବର ଅଛନ୍ତି
 ଏବଂ ଏ କଥା ପ୍ରକାଶଦ୍ଵାରା ଅନ୍ତତଃ ତାହାଙ୍କର
 ପାରଲୌକିକ ପ୍ରେୟ ହେବ ଏହି ଆରଣ୍ୟରେ
 ତାହା ଜଗତ ସମସ୍ତରେ ପ୍ରକାଶ କରି ସମସ୍ତଙ୍କ
 ଠାରେ ସମା ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛନ୍ତି । ନିମ୍ନାଦ୍ୟ କିଛି
 ଜଗତରେ ବିରଳ, ମାତ୍ର ସେହିମାନେ ନିଜ ନିଜ
 ପାପ ସୁରଣ କରି ସରଳ ଅନ୍ତଃନରଣରେ ଅହରହ
 ଅନୁକାମ କରନ୍ତି ସେହିମାନେ ପ୍ରକୃତ ମନୁଷ୍ୟ
 ଓ ପରମେଶ୍ଵର ସେମାନଙ୍କୁ ସମା କରନ୍ତି ଓ ଜନ-
 ସାଧାରଣଙ୍କ ସକାଶକୁ ଧାରଣ କରନ୍ତି । ଅବଶ୍ୟ
 କିମ୍ପକଠାରୁ ଶକ୍ତ ପାଇବାର କଥା ନୁହେ । ମାତ୍ର
 ସାଧାନାଥ ବାବୁ ଅନୁକୋପ ପ୍ରକାଶଦ୍ଵାରା ନିମ୍ନ-

ମାନଙ୍କୁ ପସ୍ତୁ କରୁଅଛନ୍ତି ଏକାକି ନୁହେ ଜନ
 ପପର ସଂପର ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତ କରିବା ସଙ୍ଗେ
 ଜଗତକୁ ଗୋଟିଏ ଉଚ୍ଚିଷ୍ଟ ଶିକ୍ଷା ଦେଇଅଛନ୍ତି ।
 ଏଥିପାଇଁ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କେ ମୁକ୍ତିକଣ୍ଠରେ ତାହାଙ୍କୁ
 ସାଧୁ କହୁଅଛୁ । ଆମ୍ଭମାନଙ୍କେ ଉପହୁକ୍ତି ନିବ-
 ଳରେ ତାହାଙ୍କ ସମା ସକାଶେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛୁ
 ଏବଂ ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତ ସୁରୁପ ସାଧ୍ୟମତ କୌଣସି ସ୍ଵାପ୍ତୀ
 ସକାର୍ଯ୍ୟର ଅନୁଷ୍ଠାନ ନିମନ୍ତେ ସମ୍ଭରଣ ଦେଉ-
 ଅଛୁ ଏହି ନିବେଦନ ପସ ଗୋଟିଏ ଅଭିନବ
 ବ୍ୟାପାର ଏହା ନୁହେ ଓ ବିଚିତ୍ର ହୋଇ
 ଅଛି । ଆଶା କରୁ ଜନ ସାଧାରଣ ଏହା
 ଗଠକରି ସପ୍ତପଦେଶ ଲଭ କରିବେ ।

ଜମିର ଭଗବତ ।

ଗତ ନିଲମ ମାସ ତା ୧୭ ରଖର ଭଲକତ
 ଗଲେଟରେ ଜମିର ଉଦ୍ଭବ ସାଧକ ହେଲେ
 ତାହା ବନୋବସ୍ତୁକୁ ମୁକ୍ତି ଦେବା ସମ୍ଭବୀୟ
 ନିୟମାବଳୀ ପ୍ରକାଶିତ ହେଇଥିବା ବନ୍ଧୁ ପାଠ-
 କମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଅଛୁ । ଗତ ଜୁନ ମାସ ତା ୨୭
 ରଖର ଓଡ଼ିଆ ନବସମ୍ପାଦକରେ ମାତ୍ରୀ ପ୍ରତିନିଧି-
 ହେବଙ୍କର ଜମିର ଉଦ୍ଭବ ସାଧକ ହେଲ ପରେ
 ପ୍ରଜାଙ୍କଦ୍ଵାରା ଜମିଦାର କପର ପ୍ରସାଦିତ ହୋଇ
 ପାରିଲି ବସ୍ତୁକରେ ଏକ ଇଂରାଜୀ ପ୍ରେରଣ
 ପସ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ପାତ୍ରୀ ସାହେବ
 ଯାହା କରୁଅଛନ୍ତି ତାହା କିଛି ମାତ୍ର ନିଅନ୍ତ
 ନୁହେ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ କମ୍ପେ ପ୍ରଜାସ୍ଵାଧିକାର
 ବିଧିମାନ ଓଡ଼ିଶାରେ ଚଳାଇବାଦ୍ଵାରା ବେଲେ
 ଅଲଗିତ ଭାବରେ ଓଡ଼ିଶାବାସିଙ୍କ ପ୍ରତି ଶତ-
 ଜନକ ପଲ ହେଉଅଛି ଏବଂ ଯେତେଦିନ
 ଓଡ଼ିଶାର ବେହେ ପ୍ରତିନିଧି ବଙ୍ଗୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ
 ସଭାରେ ନ ରହିବେ ତେବେକାଳ ଏହା ଅଳ-
 ବାର୍ଯ୍ୟ ଅଟଇ । ତୁମ୍ଭର ଉଦ୍ଭବ ସାଧକ ହେଲେ
 ତାହା ଅଧିକା ଜମା ଦେବାଦାୟୀକୁ ମୁକ୍ତି ଦେବା
 ସମକ୍ଷରେ ଯେଉଁ ନିୟମାବଳ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଅଛନ୍ତି ତାହା ସେ ସୁକ୍ତିସରଳ
 ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ମିଥ୍ୟା ବନୋବସ୍ତୁ
 ମାହାର ପ୍ରାୟ ଓଡ଼ିଶା ଗୋଟାଯାଇ ଅଟେ ଏବଂ
 ଉକ୍ତ ନିୟମାବଳ ଓଡ଼ିଶାରେ ଖଟିବା ପ୍ରତି ବହୁ
 ବାଧା ନାହିଁ । ମାତ୍ର ଜମି ନିୟମାବଳରେ ପ୍ରଜା-
 ସୁରୁଥରକର ସେ ୧୦, ୨୨, ୨୫ ଓ ୨୮
 ପାମାନଙ୍କର ଉଚ୍ଚେଷ୍ଟ ହୋଇଅଛି ରହି ମଧ୍ୟକୁ
 ବେବଳ ୧୦ ପା ଓଡ଼ିଶାରେ ତାହା ହୋଇ-
 ଅଛି । ଅନ୍ୟ ଦୟାମାନ ଜାଣ ହୋଇ ନ ଥିବା
 ସୁଲେ ଉକ୍ତ ନିୟମାବଳକୁ ଆମ୍ଭମାନେ ବହୁ
 ଉପକାର ପାଇବାର ଜଣା ଯାଉ ନାହିଁ । ଉକ୍ତ
 ଅଭିନବ ୧୦ ପା ବେବଳ ଜମା ବୁଦ୍ଧି

ସମ୍ପର୍କୀୟ ଅଟେ । ପ୍ରଧାନ ବ୍ୟୁତ୍ଥ ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରଜା-
ମାନେ ଦୁର୍ଲଭସ୍ୱରୂପ ନ ପାଇବା ବ୍ୟତୀତ କୌଣସି
ରେ ଅଛି ଏବଂ ଉତ୍କଳ ସମ୍ପର୍କୀୟ କାର୍ଯ୍ୟମାନ
କି କି ଏବଂ ତାହା ଦିଅର ସାଧକ ହେବ ଏ
ବିଷୟ ଦି ୨୭ ଓ ୨୭ ପାମାନଙ୍କରେ ଅଛି । ଏ
ଭଳି ଦିଆ ଓଡ଼ିଶାରେ ଜାଣ ହୋଇ ନାହିଁ ।
କେବଳ ଉଲ୍ଲ ଆଇନର ଦି ୮୦ ପା ସାହା
ଜାଣ ହୋଇଅଛି ତାହା ଉତ୍କଳ କାର୍ଯ୍ୟମାନ
ରେକଣ୍ଠାସ୍ୱରୂପ କରବା ବ୍ୟତୀତ ଅଟେ ।
ଏହା ମଧ୍ୟ ଅନେକ ଲୋକଙ୍କୁ ଜଣା ନାହିଁ ଏବଂ
କିଛିର ସାବେକ ନିକଟରେ ଦରଖାସ୍ତ କର
ତାହା ରେକଣ୍ଠାସା କରବାର ନିୟମ ହୋଇ
ଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍କଳର କାର୍ଯ୍ୟମାନ
ରେକଣ୍ଠାସା ହୋଇଥିବାର ଜଣା ଯାଉ ନାହିଁ ।
ଏଥିର କାରଣ ଅନ୍ୟ ଦିଆମାନ ଜାଣ ନ ହେବା
କିମ୍ପା ଅଛି କି ହୋଇ ପାରେ ? ଅନେମାନେ
କରସା କରୁଁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟା ଏଥି ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟିପାତ
କରି ପ୍ରଜାସ୍ତର ଆଇନର ଉତ୍କଳ ସମ୍ପର୍କୀୟ କବମ
ଅଧ୍ୟାୟର ବ୍ୟତୀତ ଓ ଦି ୧୭୮ ପା ଓଡ଼ିଶାରେ
ଜାଣ କରିବାକୁ ଅଗ୍ରସର ହେବେ ।

ସୁଗାନ୍ତ ।

ବଙ୍ଗ ଉତ୍କଳାସରେ 'ସୁଗାନ୍ତର' ବାସ୍ତବରେ
ସୁଗାନ୍ତର ଦିଆଅଛି । ସେ ପରିକାର ସମ୍ପାଦକ
ଶସ୍ତ୍ରକୁ ବୁଝେନାଥ ଦତ୍ତ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅନୁ-
ସ୍ତେଷରେ ଦେଶର ସାହା ମଙ୍ଗଳକର ବୋଲି
ସାହା କିବେତନା କଲେ ତାହା ସମ୍ପାଦକପଦରେ
ପ୍ରକାଶ କର ବୁଝେନାଥରେ ଅନାଚରଣକରେ
ତହିଁର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦାୟିତ୍ୱ ମୁଣ୍ଡାଇ ଅମ୍ଭାନ କବ-
ନରେ କାବ୍ୟାସକ୍ତ ସିଦ୍ଧାର ଜଣାଇଅଛୁ ।
ସାଧାରଣ ହୁଏ ନିମନ୍ତେ ତାହାକର ଏକାଦଶ
ଜଣ୍ଡା ଓ ସ୍ୱାର୍ଥଚିନ୍ତା ସାମାନ୍ୟ ତଥା ନୁହେଁ ।
ଅନେମାନେ ଅବଗତ ହେବୁଁ ଯେ କଲକତାର
ମହିଳାମାନେ ଜାନ୍ତର ନାଲରହି ସରକାରଙ୍କ
ସହଯୋଗୀଙ୍କ ଅହାନମରେ ଗତ ପୂର୍ବ ଶୁକିବାର
ସରକାର ମହାସଭାଙ୍କ ଆକାଶରେ ସମକେତ
ହୋଇ ବୁଝେନାଥ ଦାତ୍ତଙ୍କ ମାତାଙ୍କୁ ଅଜନନ-
ପଦ ପ୍ରଦାନ କରୁଥିଲେ । ଏ ଅପୂର୍ବ ସଭାରେ
ଶସ୍ତ୍ର ବୁଝେନାଥ ନିଜ ମହାଶୟଙ୍କ ପତ୍ନୀ
ସଭାକର ଅସନସ୍ଥକର କରୁଥିଲେ । ସଦେଶ
ପ୍ରେମୋଦୀପଦ ସଙ୍ଗୀତ ଗାକ ଓ ସଭାପତି
ବୋଧିଏ ପ୍ରଦକ ପାଠ କଲଉତ୍ତରୁ ତାହାର
ପ୍ରାଣକୁ ଅର୍ପଣକ ପତ୍ନୀ କଳକତାରେ
ଅଜନନପଦ ପାଠ କଲେ । ତହିଁର ମର୍ମ
ସମ୍ପା :-

ସହୋଦର୍ଶସୁଭୋକତ୍ୱ ।

ସମସ୍ତୋପକ ସମ୍ପାଦକ ସୁରକ୍ଷଣର ନିବେଦନ,
ଅନେମାନେ ଦେବେଗୋଟି ବଙ୍ଗକାଣ୍ଡ
ଏକାକେଲକେ ଅନନ ଓ ବ୍ୟାପକର ଶ୍ରେଣି
ଅପଣଙ୍କୁ ଅଜନନନ କରବାକୁ ଅସିଅଛୁ ।
ଅପଣଙ୍କ ପୁତ୍ର ଅନୁର୍ଣ୍ଣିତ ସାହସରରେ ସୁଦେ-
ଶର ସେବା କରବାକୁ ଯାଇ ଗୁଜରାଟରେ
ଯେଉଁ ନିଗ୍ରହ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ତହିଁରେ
ଅନେମାନେ ପ୍ରକୋପ ବଙ୍ଗକାଣ୍ଡ ଅର୍ଥାତ୍
ଗୌରବ ଅନୁଭବ କରୁଅଛୁ । ବ୍ୟାପକର
ଶୁଭ କରରେ ଅପଣଙ୍କର ପୁତ୍ର ଅନ୍ୟ ଯେ
ସୁଦୃଶୀୟ ଅରବଣ ଅର୍ଜନ କର ଅଗ୍ରଅଛନ୍ତି
ତହିଁର ପାପ୍ତରେ କେବଳ ଅପଣଙ୍କର କୁଳ
କାହିଁକି ସମଗ୍ର ବଙ୍ଗଦେଶ ଆଲୋଚିତ ହୋଇ-
ଅଛି ଏବଂ ସନ୍ତାନର କଲରେ କୁଳ ପଦକ୍ଷ,
ଜନନୀ ଅନ୍ୟ ଓ ଜନ୍ମଭୂମି ଅଲୋକିତ ହୋଇ-
ଥାଏ । ଅପଣଙ୍କ ପୁତ୍ରପତ୍ନୀ ନିର୍ଦ୍ଦୀକ ସୁଦେଶ-
ସେବକ ପୁତ୍ର ପ୍ରତିବନ୍ଧନାଶର ଅଳରେ
ଅବଗଣ୍ଡି ହେଉନ୍ତୁ ଏହି ଅର୍ଶବୀତ ଅଜ ଅନେ-
ମାନେ ବ୍ୟାପକ ନିକଟରେ ଜିଣା କରୁଅଛୁ ।
ଉଲ୍ଲ ଶ୍ରୀବଣ ଦି ୨୪ ନ ୧୭୧୪ ଯାଇ ।

ଅଜନନପଦ ପାଠ ହେଉଉତ୍ତରୁ ଏକ
ରୂପାଧୀନୀରେ ଦସ୍ତନିପତ କାରୁକାର୍ଯ୍ୟ ଶୋଭିତ
ପାଶବରଣ ରୂପରେ ସ୍ତାପନପୂର୍ବକ ବୁଝେନା-
ଥକମାଳି ଅର୍ପିତ ହେଲା । ସବଶେଷରେ
ସୁଦେଶ ପ୍ରେମୋଦୀପଦ ଅନ୍ୟ ଏକ ସଙ୍ଗୀତ
ଗାକ ହୋଇ ସଭା ରଙ୍ଗ ହେଲା ।

ବଙ୍ଗଦେଶରେ ଏ ସଭା ଗୋଟିଏ ଅଜନନ
ବ୍ୟାପାର ଏଥିକୁ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ସୁଦେଶ
ଚନ୍ଦ୍ରାପ୍ରେତ କମେ ବଙ୍ଗ ମହିଳା ମଧ୍ୟରେ
ପ୍ରବେଶ କଲଣି । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀସ୍ତର ସଙ୍ଗେ ଏକ
ବୁକି ପାଉଏ ଏକ ସୁବିଦେହଦ୍ୱାରା ବୃକତହୋଇ
ମଙ୍ଗଳକର ହେବ ।

ପ୍ରାପ୍ତାଦିକ ମସାଦା

କଲକତା ଗୋଟେଟି ।

ପୁଣିରେ ଏହା ଶ୍ରୀପୁତ୍ର ଏ, ଏହି ମାକରନ ବସ୍ତ୍ର
ମାକରୁଟି ଓ ତୋ କଲକତାର ସମ୍ପଦରୁର ସବର
ମହୁମାନେ ଅଗ୍ରାପିତ ହେଲେ ଓ ଏ ହେର୍ଣ୍ଣାତ
ମାକରୁଟି ସମତା ଓ -ଶୌଚିତା କାର୍ଯ୍ୟକା ଅଇମର
ଧା ୨୭ ଏ ରିଟିକ ଅପରସର ମୋକମା ସୁସର
ଦେଇ ସମତା ପାଇଲେ ।

ସୁରକ୍ଷଣର ମୁକ୍ତସତ ବାବୁ ସୁରେନ୍ଦ୍ରକୃଷ୍ଣ ସୋମ
କର ମଇମାସ ତା ୨୭ ରତନାକୁ ଭୂମମାସର ହୁଣା
ପାଇଲେ ।

ସୁରକ୍ଷଣର ଉପ ବାଣିର ସକରେପୁଣି ମଦେବଟର
ବାବୁ ସୁରେନ୍ଦ୍ରକୃଷ୍ଣ ସୋମ ତତନମାସ ତା ୨୫ ରତନାକୁ
ଭୂମମାସର ହୁଣା ପାଇଲେ ।

ଶ୍ରୀପୁତ୍ର ପର, ବି, ତାମିରଟଟ ସୁର ମହାଦେବୀପାଠିକର
ଦେହାନ୍ତମାତ୍ର ପଦରେ ଗୋପକ ହେଲେ ।

ପ୍ରାମାଣ୍ୟ ସମାଦ ।

ଏ ସପ୍ତାହରେ ଏ ରଗରରେ ରଜାଣାହିଁ କର୍ତ୍ତା ହୋଇ
ଶ୍ରୀପୁତ୍ର ଅଗ୍ରକ ନଳ କରୁଅଛନ୍ତି । ଅନ୍ୟ ବକ୍ତିର କରମ
କାହିଁ । ତତୁପିତ ନଳ ହେଁ ।

ବାଠସେଣ୍ଟ ନଦୀ ତି ୧୭୮ କ ରତନାକୁ । ପୁଣି ଓ ନଦ
ବିଶି ଶିବୁ ପ୍ରକାର ଦେବେ ଗୋପିଅଛନ୍ତି ।

ଓଡ଼ିଶା ଦେଶ ଏ ରଗରରେ ଅପୁତ୍ର ପ୍ରବଳ ହୋଇ
ଅଛି । ଏ ସପ୍ତାହର ତି ୧୭୮ ଅମେରିକ ଏକ ନି ୫୯ ଏ
ଦେ ହୋଇଲ କଳ ଯାଇଅଛି ।

ଏ କରର ସୁଦେଶ ବ୍ୟତୀତ ବର୍ତ୍ତା ଓ ନଦ ବିଶି
ସମ୍ପଦ ଅପୁତ୍ର ଓ ବସଲ ଯେଉଁ ହୋଇଲ ଅମା
ହୋଇଅଛି ।

ଗତ ମଇମାସରତାକୁ ଏଠା କଳ ପଦାଲକରେ ଦର
ଦେଇ ଅରା ହୋଇଅଛି ।

ଓଡ଼ିଶା ଦେଶର ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ର ଏହି ନଳିକ, ତତ୍ରକ
ସାହେବ ଶୌଚାକାଟି ହରୁକିବୁଝେଲେ ପଦ୍ୟିତ
ହୋଇଅଛି । ସେଠାରୁ ବରମ ଓ କାହିଁ ସରକରକର
ହୁଇ ଏବଦବ ମଧ୍ୟରେ କଟକରେ ସରୁଅଛି ।

ସୁରକ୍ଷଣର ବଦଳ ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ର ବାଦ ବମକ ଦେଇ ତାହା
ଦେବ ଅପସ୍ୟକ କି ୫ ରଖ ବଦବଦ ପାଇଅଛି ।

କାଲକର ସରୁଅଛି ଏ ସପ୍ତାହରେ ଅଗ୍ର ବୁକି ହୋଇ-
ସୁକାର ସମାଦ ଅସିଅଛି । ବସେନାକ ପତି ବୁକିରେ
ରେକତାଟି ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ର ଶ୍ରୀ ଯାଇଅଛି ।

ମଧ୍ୟସ୍ତ୍ର ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ର ବାଦ ବମକ ଦେଇ ତାହା
କୃଷିକ କଳକ ବାମଗା ଅସିଅଛି ସେ ଏମାସ ରହି
ଦେଇଅଛି । ବାମଗା ଦେବେବଦ ସେ ବାଣି ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ର
ଦେଖା ସରୁତ ବାକସ୍ତ୍ର ଅର ବଦଅଛି ଓ ସରୁତ
୧୫ ଠା ମରମଣିକା ବାସ ହୋଇଅଛି । -ସ ୫ ୫ ।

କରମ ପରିବଦ ବାଦ ବମକା ବାହୁଣ ସୁକା ବିତା
ମାତାର ମୁଣ୍ଡରେ ବୁଝେନାଥ ବୁଝେନାଥ ହୋଇ
ଅବ୍ୟାଧୀ ପର୍ଯ୍ୟ ଦର୍ଶନକର ସମେତର ପ୍ରକାଶିତ ରୁପା-
ଧୀରେ ସରୁଅଛି । ସୁଦେଶ ସକରେବଦ କାହାକୁ ଅର
ସରୁତରୁ ଉମନ୍ତେ କେବେବଦ ଅଟକାର ଶେଷରେ ରହ-
କାହା ସୁଦେଶର ସରୁତରୁର ପ୍ରକାଶରେ । ସୁ-
ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ର ମରକରଣି ବ ସୁଦେଶ ବୁକି ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ର ପାରେ ଧର
ଅଲେ ମାତ୍ର ଅଲକ୍ଷ୍ୟ ବୁକି ଦେଖି ନକ୍ଷେପ ବଦ ଦେଲ
ମନୋରଥ ହୋଇ ଗଲେଦେଲ । ଅନାକର ସକରେବ-
ଦବା ଅବ୍ୟାଧୀ -ରା ବା ।

ଉତ୍କଳରେ ଓଡ଼ିଶା ଦେଶ ପ୍ରବଳ ହୋଇ ପ୍ରତ-
ତର ୨୮ ନିଶ ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ର ହୁଅଅଛି । ସରୁତରୁର ଏବଦୁର
ଦେଲ ଅରୁଅଛି । ମାତ୍ର ସୁରକ୍ଷା ଏକାଦଶ ତପସ ଓ
ସପ୍ତାହର କରେକ ସାହାବ୍ୟହେବୁ ରଖା ପାଇଅଛି ।
ଏସପାଇ ସେ ଏକାଦ ଅଗ୍ରଣ ଅବ୍ୟାଧୀ ଦେଇଅ-
ଛି । -ରା ବା ।

ରେମମ ରୁପୁ ବାକସ୍ତ୍ରରେ ରଖା ବଟର ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ର
ପାବଲସୁଦେ ଅଠଗଣ୍ଡର ଦୁକା ତାହାର ଏକାଦଶ ସେ
ବାକସ୍ତ୍ର ବକ ସଦଅଗ୍ରଣ ବୋଲି ସରୁତାକରଣିକର
ଦେଶ ସୁଦେଶରେ ରେବିଅଗ୍ରଣି । ଅଠଗଣ୍ଡର ଦୁକା
ହଣେ ବକସ୍ତ୍ରକ । ରେମ ଏକରୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତେବିଶ
ହୋଇପାରେ ମାତ୍ର ଦେହାଦିକ ବୋଧିକ ତ ?

ଖୋରଥା ସମାଦ ।

ସରୁତରୁର ବୁଝାକୁ ବରକାବେମାତ୍ର ପ୍ରବଳ ହୋଇ
ଦେଲ ବୁକି ବସତୁରେ ତି ୨୮ ବ ବାକସ୍ତ୍ର ଅଗ୍ରଣ ।
ଗତ ତା ୫ ରତନେ କଲେକି ଶ୍ରୀ ଅଗ୍ରଣର ସରୁତର
ବାଣିଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ର ବାହୁଣ ସମସ୍ତେ ବୁଝେଲ ଏକ ହେବ
ତାହା କରୁଅଛି ।

ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ପ୍ରକାଶନ ।

ସମସ୍ତ ଉତ୍କଳ, ଭାରତର ଭବନ ସ୍ଥାନର ବହୁ-
ସଂଖ୍ୟକ ସମ୍ରାଜ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କଦ୍ୱାରା ଏକ ବାକ୍ୟରେ
ପ୍ରସ୍ତୁତ ।

ଯାହାର ଅର୍ଥ ମହୋତ୍ସବ ।

କିମ୍ପା କୁଳା ମହାଶାଳେ ସବୁ ପ୍ରକାର ଯାହୁ
ସ୍ତୋତ୍ର ଅଭିଷେକ ହୁଏ । ଥରେ ନିଃଶେଷ ଅଭିଷେକ
ଦେଲେ ପୁନଃପୁନଃ କଲେ ନାହିଁ । ଯାହୁ ସ୍ତୋ-
ତ୍ରର ଏମନ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅଥଚ ମହୋତ୍ସବର ଔଷଧ
ଏସମ୍ୟନ୍ତ ହିତାୟ ବାହାର ନାହିଁ ବୋଲି ଦେଶର
ପଦସ୍ତ ସମ୍ମାନାର୍ଥ ସମ୍ରାଜ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି ଏକ ଉତ୍କଳର
କଳପୟ ସମାପ୍ତ ପଦର ସମ୍ମାନ ଅଭିଷେକ
ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି ।

ମୂଲ୍ୟ ୧ ଡିମା ଟ ୦୮, ୩ ଟ ୧୯, ୬ ଟ ୧୯
୧୨ ଟ ୩୮

କାହାର ମହୋତ୍ସବ ।

ଯେ ପ୍ରକାର କାହୁ ବା ଜାହୁ, କୁତ୍ରିଅ
ଏକ ଅନ୍ୟ ନାନା ପ୍ରକାର ଚର୍ଚ୍ଚିତାତ ବ୍ୟାଧି
ଦେହ ପଲକେ ବହି ଉପରେ ଏହି ଔଷଧର
କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଶକ୍ତି ଅତୁଳ । କାଳା ମହାଶାଳ
ଲେଖ ମାଧ ନାହିଁ । ସେଗରେ ଔଷଧ ଲାଗିଲେ
ସ୍ତୋତ୍ର ମହୋତ୍ସବ ପ୍ରାୟ ଦୂରଯାଏ । ଅତି ଅଳ୍ପ-
କାଳ ମଧ୍ୟରେ ଏହା ନିଜ ଶୁଣରୁ ବ୍ୟସ୍ତ
ପ୍ରକାଶ ଲାଭକରି ପାରିଅଛି ଏହାକୁ ଏ ଔଷଧର
ବ୍ୟସ୍ତ ଅଟେ । ଯେ କେହି ପଞ୍ଚମା କଲେ ଏ
ଉତ୍କଳର ଯାଥାର୍ଥ୍ୟ ବୁଝି ପାରିବେ ।

ମୂଲ୍ୟ ୧ ଡିମା ଟ ୦୮, ୩ ଟ ୧୯, ୬ ଟ ୧୯,
୧୨ ଟ ୩୮

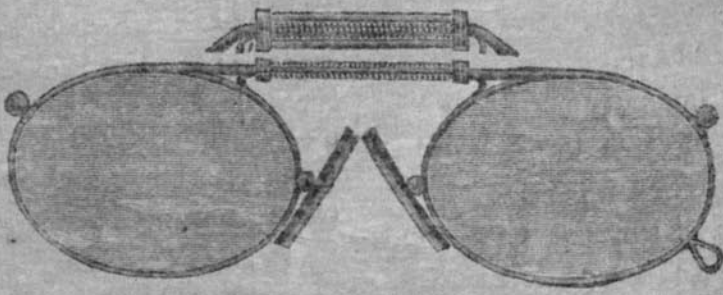
ଦନ୍ତରୋଗ ବା ଦନ୍ତବନ୍ଧ ।

ଏହାଦ୍ୱାରା ମୁଖ ସ୍ତୋତ୍ର, ଦନ୍ତସମ୍ପର୍କୀୟ
ସାବତାୟ ଯାତା ଭଲ ହୁଏ । ଶିଶୁଳ ଦନ୍ତକୁ
ଦୂର ଏକ ଶୁଦ୍ଧଚର୍ଯ୍ୟାଳୀ କଲେ, ମୁଖର
ଦୁର୍ଗନ୍ଧ ନାଶକର ଏହି ପ୍ରକାର ଅଧିକ ସୁଗନ୍ଧ
ଗନ୍ଧାରୁ ଥାଏ । ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷିକ ବ୍ୟବହାର ପଞ୍ଚରେ
ଏହା ଗୋଟିଏ ଉତ୍କଳ ଦନ୍ତାଧିକ ପଦାର୍ଥ ଅଟେ
ମୂଲ୍ୟ ୧ ଡିମା ଟ ୦୮, ୩ ଟ ୧୯, ୬ ଟ ୧୯,
୧୨ ଟ ୩୮

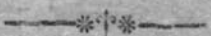
ଔଷଧ ପ୍ରାଥମିକକର ଉତ୍କଳ ପଦ୍ଧତି କେଶିକ
ମଧୁ ଅପମା ନାମ, ଭାମ, ଭାକପର, କଳ
କେହି ଔଷଧ କେତେ ତକା ଦରକାର
ହୁଏ କଲି କେହିକେ ।

ପ୍ରାପ୍ତିପ୍ରାଣ—

ଶ୍ରୀ ସୁମନାଚକ ସେନ,
ଦେବ ଉତ୍କଳ ପ୍ରେସ, ବା ମାଣିକପୁ ମୁଖ ଟ
ବାଲେଶ୍ୱର ।

ଉତ୍କଳସୁମ ପାୟାର୍ଯ୍ୟ
ଦୁଷ୍ଟଶକ୍ତି ସଂଶୋଧକ ଏବଂ ଓପାତ ଦେହର

ଅମୂଳ ଦୁଷ୍ଟଶକ୍ତି ପଞ୍ଚମାଗାରଠାରେ ସକାଳ ୯ ଓ ୧୨ ଠାରୁ ଅପରାହ୍ଣ ୯ ଓ ୩ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଅମ୍ ସହିତ ପରାମର୍ଶ କରିପାରିବେ ।

କିମ୍ପା ମୂଲ୍ୟରେ ଦୈନିକିକ ମତରେ ଦୁଷ୍ଟଶକ୍ତି ପଞ୍ଚମା ଦରମାଏ ।
ଉତ୍କଳ ଦୁଷ୍ଟଶକ୍ତି ଦ୍ରାସ ହୋଇଥିଲେ ଏ ସୁଯୋଗକୁ ଅଗ୍ରସ୍ତ କର ।
ଅତି ଉତ୍କଳ ପଥର ଚସମା ମୂଲ୍ୟ ଟ ୪ ୫ କା ଓ ଚତୁର୍ଦ୍ଧା ।

ଲିଭର ଓପାତ ଟ ୫ ୮ କା ଓ ଚତୁର୍ଦ୍ଧା

ଲିଭରର ଉତ୍କଳସୁମ ପାୟାର୍ଯ୍ୟ ଆର, ଏମ୍ ବି, ଓ, ଏ,
ମିଶନ ସେକ୍ସ, ନଟକ

ଅଭିଷେକକୁ ମୂଲ୍ୟ ଦେୟ

ଡାଃ ଶ୍ୟାମ ସୁ
ଓଡ଼ିଶେରୁ

ଏହି ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ପ୍ରକାଶନ, ବହୁପରିଶ୍ରମ ମହୋତ୍ସବ ସେକ୍ସ କଲେ
କାମ୍ୟ, ବହୁକାଳ ଉଦ୍ୟୋଗ, ଅତ୍ୟଧିକ ଉତ୍ସାହ, ସେକ୍ସରେ, ବହୁ-
ସଂଖ୍ୟକ ଓପାତରେ ଦେହର ପ୍ରକାଶ ସମାପ୍ତ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ସମସ୍ତ
ଅଭିଷେକ ହୁଏ, ଏକ ଉତ୍କଳ ଓ ଚର୍ଯ୍ୟାଳୀ ମଧ୍ୟ ହୋଇ ସମାପ୍ତ ହୋଇ
ଶକ୍ତି କଲେ ।

କିମ୍ପାମଧ୍ୟରେ ଉତ୍କଳର ବର୍ମାଦେଶ ଉପରେ ଅଭିଷେକକୁ
ମୂଲ୍ୟ ଦରମାଏ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଉପାଦେୟ ଓପାତର
—ଅଭିଷେକ କଲେ ମୂଲ୍ୟ ସେକ୍ସର ବ୍ୟୟିକ । ଉତ୍କଳରୁ ଚାହୁଣ-
ମାନଙ୍କ ଉପରେ ବ୍ୟୟିକରେ ନିମ୍ନମା ପଠାଯାଏ ।

ଏହି ମହୋତ୍ସବ ସାକ୍ଷ୍ୟକୁ ପ୍ରାପ୍ତକରେ ବ୍ୟୟିକ ଓ ପ୍ରକାଶ ଉତ୍କ-
ରମାକେ ବ୍ୟକ୍ତି ହୋଇଥାନ୍ତି । ଏକ ଟିପ୍ପି ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭେଦ
ଅଭିଷେକ ହୁଏ ।—ମୂଲ୍ୟ ଟ ୫ ୮ ଉତ୍କଳା ଅପମା ।

ପ୍ରଶଂସାପତ୍ର ।

ଡା ଚେଃ ଏଃ କାହାରୁ ପରମାତ୍ମକ, ମହୁସ । + + +
ସବୁକ୍ଷ ଶ୍ରୀଗେଗେ ଅମ୍ମେ ଡାଃ ଶ୍ୟାମ ସୁ ଓଡ଼ିଶେରୁ ବ୍ୟବହାର
କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରୁଁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଠିକଣାରେ ଆଜ୍ଞ
ଏକ ଟିପ୍ପି ପଠାଇବେ । ଆର, ଦେ, ଅମ୍ଭାର, ଉତ୍କଳ
ପରମାତ୍ମକ ।

କୁମାର, ବି, ଦେ. ଦେବ ଶୋଭାକର ଉତ୍କଳା କଲିକତା । + କେବଳ ଖୁବ୍ ସେକ୍ସ ମାତ୍ର
କଞ୍ଚିକା ସେକ୍ସର ଦର ମୋର —କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ପତ୍ନୀ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ସେକ୍ସକୁ ଦେଇ
ଗର୍ଭବଦ୍ଧ ହୋଇଅଛୁ ।

ଡାଃ ଶ୍ୟାମର ଓଡ଼ିଶେରୁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରୁଁ ।
ଉତ୍କଳବର୍ମ, ବର୍ମା, ସିଲେକ ଓ ଚର୍ଯ୍ୟାଳୀ—ଏକମାତ୍ର ଏକେଷ—

ଉତ୍କଳସୁମ, ଏଣ୍ଡକେଟ

୧୯, ବାଲୀଗଡ଼ ସେକ୍ସ
ବସନ୍ତପା—

ଚେକିପ୍ରାଣ—ଠିକଣା * ଓଡ଼ିଶେରୁ, କଲିକତା ।

ପ୍ରାଚୀନ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।
THE UTKAL DIPIKA.

କ୍ଷୁଦ୍ର ଗ

ସ୍ୱଳ୍ପ କଟ ଶିକ୍ଷା

CUTTACK SATURDAY, THE 24th August 1907.

ଭୁବନେଶ୍ୱର ଓ କଟକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

ସମ୍ପାଦକ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ମହାପାତ୍ର

ଅଗଷ୍ଟ ୨୪

ଉପରୋକ୍ତ ବନ୍ଧୁଙ୍କୁ ଉପାଦେୟ ଶ୍ରୀ
ଉପରୋକ୍ତ ବନ୍ଧୁଙ୍କୁ ଉପାଦେୟ ଶ୍ରୀ
ଉପରୋକ୍ତ ବନ୍ଧୁଙ୍କୁ ଉପାଦେୟ ଶ୍ରୀ
ଉପରୋକ୍ତ ବନ୍ଧୁଙ୍କୁ ଉପାଦେୟ ଶ୍ରୀ
ଉପରୋକ୍ତ ବନ୍ଧୁଙ୍କୁ ଉପାଦେୟ ଶ୍ରୀ
ଉପରୋକ୍ତ ବନ୍ଧୁଙ୍କୁ ଉପାଦେୟ ଶ୍ରୀ
ଉପରୋକ୍ତ ବନ୍ଧୁଙ୍କୁ ଉପାଦେୟ ଶ୍ରୀ
ଉପରୋକ୍ତ ବନ୍ଧୁଙ୍କୁ ଉପାଦେୟ ଶ୍ରୀ
ଉପରୋକ୍ତ ବନ୍ଧୁଙ୍କୁ ଉପାଦେୟ ଶ୍ରୀ
ଉପରୋକ୍ତ ବନ୍ଧୁଙ୍କୁ ଉପାଦେୟ ଶ୍ରୀ

to stick to the post for 2 years at least need apply. Applications with copies of testimonials to be received by the Secretary upto the 3rd September 07.

APPOINTMENT.

Wanted a Forester for the Daspalla Forest on a monthly salary of Rs. 30. The candidate selected must at first proceed to Dera Dun to undergo a course of training in Forestry at the cost of the State in the Imperial Forest School there for a short period, and shall then on his return join his duties and get his pay. The qualification of the candidate must not be below Matriculate test. Applications to be received by the undersigned up to the 31st current.

Daspalla) Bhabagrahi Biswal
7-8-07) Dewan

NOTICE.
APPOINTMENT
WANTED.

A Sub-Overseer for the Sonapur State on Rs. 45 per mensem including horse allowance. Applicant should have passed the Survey examination of any recognized Survey school. Applications showing caste age together with copies of testimonials of past services, if any, should reach the undersigned before the 5th September 1907.

Raja Biramitrodaya Sing Deo
Feudatory Chief
P. O Sonapur
Via Sambalpur

Wanted an experienced officiating Head Master for the Barobaty M. E. School, Balasore, on Rs. 25 per month. The appointment will be six months at present. There is every chance of its being permanent. Candidates with original certificates are required to see the Secretary. None need apply who has not passed the Entrance Examination at least. Applications with copies of testimonials will be received by the undersigned upto 5th September 1907

Dated, Parobati, Balasore, the 16th August 1907
Lalit Mohan Sencar
Secretary to the Barobaty M. E. School
Balasore

WANTED

a clerk on a salary of Rs. 25 per mensem. None need apply who has not passed the Entrance examination of the Calcutta University. Apply before the end of August 1907.

Gour Shyam Mahanty
Superintendent
Nayagurih Dist. Puri
8-8-07

Wanted a Surveyor on Rs. 20 a month for at least 6 months, to teach surveying to the teachers and pupils of the Char-chika M. E. School in Banki. None need apply who has not passed the final Survey examination from the Cuttack Survey School and has no practical knowledge in Surveying and Settlement works. An English knowing man will be preferred. Applications to be received by the undersigned up to 25th Instant.

Cuttack, District) J. C. Chunder
Board's office)
9-8-1907) Vice Chairman

"WANTED a Mathematical teacher to act as Asst. Head Master and Second Master of the Khurda High School on a salary of Rs. 50 per mensem and a monthly allowance of Rs. 5 as Boarding Superintendent. Only those who want

APPOINTMENT

By the District Board of Cuttack 4 Local native Doctors (Hospital Assistant) for cholera duty on a monthly salary of Rs. 25 with fixed allowance of Rs. 10 and Rs. 5 for a servant to carry medicines.

Applications are to be received by the Civil Surgeon of Cuttack up to 30th instant.

Cuttack District Board's office } J. C. Chunder
17-8-07 } Vice-Chairman

Wanted a Head Mistress on Rs. 12 per mensem for the Dhenkanal Girls' School with free quarters.

Candidates must have passed Middle Vernacular Examination and obtained training in the Kindergarten system of teaching

Dhenkanal Haj office } Parbati Charan Das
Aesir Dewan
21-8-1907 } For Foundatory Chie.

ADVERTISEMENT

Wanted a second Pundit on Rs. 12 per month for the Bhadrak High English school. None need apply who is not a Training school passed candidate and is not prepared to stick to the post for two years. Applications will be received by the secretary up to the 7th proximo.

WANTED at once two compositors on Rs. 15 per mensem having special qualifications for "Form and Job works." Overtime allowance is given occasionally. Apply sharp personally or by letter to the undersigned.

Baripada) P. M. Mukerji
Manager, Printing Press
15-8-07) Mourbhanj

WANTED

By the District Board Cuttack a pound and Ferry Inspector on a monthly salary of Rs. 35 with fixed horse allowance of Rs. 15.

Preference will be given to one who is young and of active habits, knows to ride, and of good moral character. He must have Experience in checking pound accounts. He must know English tolerably well to write letters and reports.

Applications will be received by the undersigned up to 25th instant.

Cuttack District Board's office } J. C. Chunder
16-8-07 } Vice-Chairman

FOR SALE

A good and large accommodation boat belonging to the Darpan Wards Estate is to be sold. Intending purchasers can see it at Gorgoria Ghat and send in their applications, stating the price they are willing to offer, to the Collector, Cuttack.

Applications will be received up to the 15th proximo.

Darpan Manager's office } Uday Nath Das
Head Clerk
20-8-1907. } for Manager.

ଜିଲ୍ଲା ମାନ୍ୟତା ।

ଜଣେ ଶ୍ରୀ ୧୦ ରୁପରେ ଶେଷ ହେବା ପ୍ରା-
ଦ୍ଵରେ ନିଜପ୍ରଦେଶରେ ୧୯୦୮ ଜଣ ଦୁର୍ଗ
ସାହାଯ୍ୟ ପାଇଥିଲେ । ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବର ଅଳ୍ପ
ଏକା ୧୫୦ ଟଙ୍କା ଅଟେ । ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବ
ଦେଖି ଅଧିକ ଲାଭ ପ୍ରଦାନ ଅଛି କୁଅର ।

ଜଣେ ଶ୍ରୀ ୧୦ ରୁପରେ ଶେଷ ହେବା ପ୍ରା-
ଦ୍ଵରେ ଲାଭରେ ପେଲେଗ ଶ୍ରେଣୀରେ ୨୫୫
ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ପ୍ରା-ପ୍ରାବର ଅଳ୍ପ
୧୫୦୯ ଥିଲା । ଅବଶର ଶର ଶେଷେ ପ୍ରସ୍ତାବରୁ
କମେ ଲାଭ ହେବାର ଯାହା ଦେଖା ଯାଉଥିଲା
କାହା ନ ହୋଇ ପୁଣି ଲେଉଟିଅଛି । ଅଧିକାଂଶ
କୁଟି ଏକା ବମ୍ବରେ ବଢ଼ିବାର ହେଉଥାଏ ।
କାରଣ ସେଠାର ମୃତ୍ୟୁ ୧୯୧୪ ରୁ ୧୯୧୫ ରୁ
ବଢ଼ିଥିଲା ।

ଶୋଭାପାଳ ଏକ ପଦକୁ ପ୍ରମାଣ ସେ ଦାଣ୍ଡି-
ମାଳ ଏକକାର ଗୋଟିଏ ବା ଧର ବାଳିକା
ଅଲଙ୍କାର ଗୋଟିଏ ଅଭିଯୋଗରେ ଗୁଲିକ
ହୋଇ ଚନ୍ଦ୍ରରେ ବୋଧୀ ସାକ୍ଷ୍ୟ କୁଅରକୁ
କରୁବର୍ତ୍ତୀ ମଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ କାହାକୁ ଦେଖାଯାଉ
ପତ୍ର ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଶ୍ରୀ ପତ୍ର ଦେଖାଯାଉ ଦଣ୍ଡି-
ବ୍ୟାଧି କେବେ ଶୁଣା ନାହିଁ । କେବୁ ପଞ୍ଚପ୍ରେ-
ରକ୍ତକ ଲେଖାରେ ସହସା ଦୟାବ କର୍ତ୍ତା ପାଉ
କାହିଁ । ଅଣା କରୁ ଏ କଥାର ବନ୍ଧୁ ମୁକ୍ତି
ସ୍ଵଳ୍ପ ଦେହ ଲେଖାରେ ଏକ ଲକ୍ଷ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍
ଏଥିର ସମ୍ପାଦ ଦେବେ ।

କେବୁ ଦାଃ ସଃ ଶ୍ରୀ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଲନପୁରରେ
ଉତ୍ପାଦିତ ଗୁଡ଼ିକା ଶ୍ରୀକର ସମ୍ପାଦ ଏ କର-
ରେ ପ୍ରକାର ଦେଇଅଛି । ସେଠାରେ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ-
କର ବକ୍ତ ଶ୍ରୀ ୧୯୧୨ ଶର ବର ଥୋଇ
ପାଇଥିଲା ଏବଂ ପ୍ରାୟ ୫୦୦୦ ଲେଖ ବସ୍ତୁରେ
ପଞ୍ଚେଅଛି । ଶିବ ଲେଖକର ସମ୍ପାଦକର ବର
କାଳ କରାଏ ବାବଦ ଦେବା ସଙ୍ଗରେ ଟଙ୍କା
ଏବଂ ଶାନ୍ତ ସମଗ୍ରୀ କେଇ ଯାଇଅଛନ୍ତି । ଉପ୍ରା-
ରିତ ହବଇରା କ୍ରମେ କେବଳୁରେ ପ୍ରାପ୍ତ
କରୁ ।

ଗର ଅପ୍ରେଲ ମାସରୁ ଜୁଲାଇ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଶ୍ରୀ ୪ ସରେ ଗରବର୍ଷର ହେଉ ଶ୍ରୀ ୪ ଶ୍ରୀରୁ
ଅଧିକା ୨୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ପଣ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟ
କ୍ରୟପତ୍ରକୁ ଲାଭକରୁ ଅସଂଖ୍ୟକାର ସରକାରୀ
କର୍ମକ୍ରମ ବଜ୍ରମର ହେବାକୁ ପ୍ରକାଶ ଏଥିମଧ୍ୟରେ
ଏକା ଦୁଇ ମୁକା ଓ ଲୁଗାରେ ୨ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା
କରିଅଛି । ଏଥିରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଦେଖାଯୁକ୍ତ
ବ୍ୟବହାର ରେଖା ଗରବର୍ଷୀପେଶା ଅପ୍ରାପ୍ତ ନ
ହୋଇ ବରଂ ପ୍ରାୟ ପ୍ରତିଅସୁଅଛି । ଅନେମାନେ
ଅଣାକରୁ ସ୍ଵଦେଶ ନୁରୁକିମାନେ ଏ ପଲ ଅବ-
ଶର ହୋଇ ଦେଶର ନିରାଶ ନିମନ୍ତେ ଦ୍ଵିଗୁଣ
ରୁଣାଏ ସହିତ ସହକାର ଦେବେ ।

ଦରମାନ ମାନେଲେଇ ବରୁକରେ ବିଦ୍ୟ-
ଧର କାନ୍ଦୁକ ବରଶ୍ଚିତେଇକୁ ଅନେଦନ ପ୍ରା-
ନବା କ୍ରୟପତ୍ରରେ ଦରପତ୍ରର ମାନେଲେଇ ସହିତ
ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା । କାହାଙ୍କଠାରୁ ଅବଶର
ଦେଲୁ ଯେ ଅନେଦନକାରୀ ସେହି ମାତ୍ରାଲର
ଲେଖ ବରଜାପ୍ତ ଅମଳ । ପୁଣ୍ୟ ଦେଶ ହେବୁ
କାହାକୁ ତସମ୍ୟ କରୁବଇଅଛି । ଅନେଦନ
ଲିଖିତ ବିଷୟମାନ ଚନ୍ଦ୍ର ହୋଇ ଥିଏ ଅଧିକାର
ଜଣାଯାଇ କମେଦର ସହେବଙ୍କ ନିରାଶକୁ
ରାଧୋଟ୍ଟ ଯାଇଅଛି । କାହାଙ୍କର ଅପେକ୍ଷ ନାହା-
ରୁଲୁ ମାନେଲର ମହାପୟ ହେଉ ବର-
ରଣ ସଦ୍ଵାଆରଣଙ୍କ ଜାଣିବା କାରଣ ପ୍ରକାଶ
କରବେ ।

ଚଳଚ୍ଚିତ୍ରର ଲୁହୋଇ ନା ବର୍ଷାକାଳର
କ୍ରମା ଶସଲର ଆଦାନୀ ଶର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରେ ସରକାରୀ
କ୍ରୟପତ୍ରରେ ରାଧୋଟ୍ଟରେ ପ୍ରକାଶ ସେ ଗରବର୍ଷ
ନିଜପ୍ରଦେଶରେ ୩୧,୫୦୨ ଏକରରୁ ଏବର୍ଷ
୩୮,୫୦୯ ଏକର ଲକ୍ଷ ଗୁଣ ହୋଇଅଛି । ବର
ଦରବର୍ଷର କାରକାରୀ ୨୫୯୫ ଓ ଗରବର୍ଷର
କାରକାରୀ ୨୫୯୭୨ ଏକର ଥିଲା । ଦିଆଗୁଣ
କମେ ଜଣା ପଡ଼ୁଥିବାର ଏଥିରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଜଣା
ଯାଉଅଛି ଏବଂ ସେହି ପରିମାଣରେ ଅନୁମାନକର
ପୂର୍ବକ ବହୁଅଛି । ଆନର୍ଥ୍ୟ ଆର୍ତ୍ତ ଯେ ଚିତ୍ରକା
ମୁଖା ସଙ୍ଗରେ ପରପ୍ରାପ୍ତେ ପ୍ରକା ଦେଇ ବାବଦ
ଅବପ୍ରୀ ଅଧିକ ଗୋଷାପୟ ନୁହେଁ ବ ?

ମହାମନ୍ୟ ଦେହର ଲେଖକର କାହାକୁ
ଲର ଅଧିକା ଗାତେଲର ମେଣର ଅନୁଷ୍ଠାନ
ପରି ବାହାରିଅଛି । ମହାମନ୍ୟ ମହାଦେବ ଅଧିକ
କରମାନସର ବା ୯ ରୁପରେ ଦେଲୋରୁ ଯାହା
କର ଲାଭକରାବଦ ଦେବି ବା ୯୫ ରୁପରେ
ଗୋବରଦରୁ ଜାହାଜରେ ବରୁକମାଦ ହୋଇ
ବା ୧୨ ଟଙ୍କାରେ କରମରେ ପ୍ରବେଶ ହେବେ ।
ପ୍ରାୟ ଏକମାସ ବରୁକଦେବେ ନାନାପ୍ରାପ୍ତ

ବାରେ ସହକାର ହୋଇ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ମୂଲ୍ୟକ
 ସଂଗ୍ରହ ନିମନ୍ତେ ଏଦେଶରେ ଓ ବାହାରେ
 ଦେଖା କରୁଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଆନନ୍ଦର ସହକାର
 ଅବଗତ ହେଲୁ ଯେ ଏହି କୋମ୍ପାନୀର ଅଂଶ
 ଗ୍ରହଣ ସମୟେ ଏଦେଶୀୟଙ୍କର ଏବେ ଅଗ୍ରଣ
 ଦ୍ଵାରା ଅଛି ଯେ ପ୍ରତ୍ୟେକମାନ ଅଧିକାରୀ ସାଧାରଣ
 ଅଂଶ ରେକର୍ଡର ଅନୁସନ୍ଧାନ ସମ୍ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛି ।
 ଦେବଳ ଅନ୍ୟ ସଂଖ୍ୟାକୁ ବ୍ୟତୀତ ଅଂଶ ବକ୍ତୃତ୍ତ୍ୱ
 ହେବାକୁ ବାଧ୍ୟ ଅଛି । କୋମ୍ପାନୀର ମୂଲ୍ୟକ ସମ୍ପତ୍ତି
 ଏକକୋଟି ୫୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଥିବ ବୋଲି ଅଛି ।
 ଏଥିରୁ ଏକକୋଟି ୨୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା କର୍ମକାର
 ବାର ଅନୁସନ୍ଧାନ ସମ୍ପାଦନ ଆସିଅଛି । ପ୍ରତ୍ୟେକ
 ଅଂଶର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୨୫୦ ଟଙ୍କା, ମୂଲ୍ୟକ ବଜାର
 ବାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦେଲେ ମଧ୍ୟ ଚାହିଁପାରି
 ଗ୍ରାହକ ଖୋଜିବାକୁ ହେବ ନାହିଁ । କୋମ୍ପାନୀର
 ଡାଇରେକ୍ଟରମାନଙ୍କର ସଭାରେ ଶାନ୍ତି ନୂତନ
 ଅନୁଷ୍ଠାନ ସମ୍ପର୍କ ନିୟମାବଳୀ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେବ । ଏହି
 କୋମ୍ପାନୀ ମସୂରାବଜାରୁ ଲୁହା ନେଇ ବିନାପାରେ,
 ତାରଖାତା ବସାଇବାର ବ୍ୟବସାୟ କରୁଅଛନ୍ତି ।
 ସୁତରାଂ ଏଥିରେ ଓଡ଼ିଶାର ବିକାଶ ସମ୍ପର୍କ ଅଛି ।

ସନ ୧୯୦୭ ସାଲର ଉଲ୍ଲଖଲନ ରିପୋର୍ଟରୁ
 ପ୍ରକାଶ ଯେ ସେ ବର୍ଷ କଲିକତାରୁ ୨ ଟା
 ଇଂରାଜୀ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ଡ଼ର ଉପକ୍ରମେ ବା
 ଟାସ୍ତରୁ କଲିକତାରୁ ୨୫୫୭୨ ଜଣ ଲୁଇ ଗୁଲିନ
 ହୋଇଥିଲେ । ଚାହିଁଥିବା ବର୍ଷର ସଂଖ୍ୟାପ୍ରକାଶ ୮୦୪୦
 ଅଧିକ ଥିଲା । ଅଧିକାଂଶ ଲୁଇ ଆଗ୍ରା ଓ ଅସ୍ତରା
 ସୁକୁପ୍ରଦେଶର ଥିଲେ ଏବଂ ସେ ସମସ୍ତ ଓ ଅ-
 ନ୍ୟାୟ ସ୍ଥାନରେ ଅନୁକୃତ ଓ ଶାନ୍ତିଦ୍ରବ୍ୟର
 ଦୁର୍ମୁଲ୍ୟତା ହେତୁ ଏବେ ଅଧିକ ଲୁଇ ରେ ପ୍ରତି
 ଟାସ୍ତମାନଙ୍କୁ ବାହାର ଯାଇଥିଲେ । ସେହି ବର୍ଷ
 ୨୨୮୮ ଜଣ ଲୁଇ ଟାସ୍ତମାନଙ୍କରୁ ପେରୁ ଆସି-
 ଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନେ ଟ ୧,୯୯,୨୭୨ ଟଙ୍କା
 ସଙ୍ଗେ ଆଣିଥିଲେ । ଅର୍ଥତଃ ବାହାରର ଜଣପ୍ରତି
 ପ୍ରାୟ ଟ ୧୨୦ ଟଙ୍କା ଆଣିଥିଲେ । ଚାହିଁଥିବା ବର୍ଷର
 ସେନାଗାର ଜଣପ୍ରତି ହରେକରେ ଟ ୧୨୯ ଟଙ୍କା
 ପଡ଼ିଥିଲା । ସମଗ୍ରରେ ୨୫୯୭୭୯ ଖାଲିଦ୍ଵାରରେ
 ସେହି ଆସିଥିଲେ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବର୍ଷରେ ଏବର୍ଷ
 ମଧ୍ୟ ନେଗାଲକୁ ମାଲିକିଆ ଲୁଲିମାନେ ସହା-
 ସେନା ଅଧିକ ଟଙ୍କା ଅର୍ଥତଃ ୧୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମନ-
 ଅର୍ଥରାଶୋନେ ପଠାଇଥିଲେ । ଏଥିରୁ ଦେଶା-
 ଯାଏ ଯେ ବଦେଶରେ ରେକର୍ଡର ହଲ ଅଛି ।
 ଶାନ୍ତି ସେ ବାକ୍ସି ପରିସମ୍ପାଦନର ଅଧିକା ଅପରାଧୀ
 ବାହାର ଅବସ୍ଥା ସମ୍ପର୍କେ ଶୋଚନୀୟ ।

ଡ଼ିମ୍ପାର୍ଟର ଜଳର ଏକ ନାଲିକୁଟିର
 ମାଲିକାନାକୁ ଦୁର୍ମୁଖର ସାହେବ ଏକ
 ଦୁର୍ମର ଦେହେନ ପ୍ରକାର ଜମି ଦଖଲ
 କରୁ ବାକୁ ସାଧିଥିଲେ । ପ୍ରକାରର କିଷେପ ନ

ଶିଖିଲୁ ଅନେକ ପ୍ରକାର ଚୋରାଚୋରି ଅର୍ଥ
 ବାଧାଦେଲେ ଓ ସାହେବ ଜମି ଶୁଣ ନ ସିବାକୁ
 ଶେଷରେ ମାଡ଼ିଟି ହେଲେ ଓ ମାଡ଼େବ ବହିରେ
 ମଗସପଲେ । ଦରୁର ବ୍ୟବସାୟରେ ମୋକସର-
 ପୁରର ଜଳ ଜି ୫ ଶ ଆସାମୀ ମଧ୍ୟରୁ ଜି ୫ ଶ
 କୁ ପାଣି ଓ ଏକଜଣକୁ ସାବଜୀବନ ଦ୍ଵାରାକୁର
 ଦଣ୍ଡ ଦେଲେ । ଦାଇନୋଟି ଅପିଲରେ ମାଲ୍ୟକର
 ମିଶ ଓ ହେଡ଼ର ବ୍ୟବସାୟ ମହୋଦୟ ଆସା-
 ମୀମାନଙ୍କର ଦକ୍ଷିଣବିଭାଗ ଅଧିପ୍ରାୟ ନ ଥିବା
 ଓ ବାହାର ପ୍ରକାରରେ ମୁକ୍ତହେଲେ ତାହା ପ୍ରମାଣ
 ନ ହେବା ବ୍ୟତୀତନାଲେ ଜଳ ସାହେବଙ୍କର
 ଦଣ୍ଡ ରହିବକରି ଜି ୫ ଶ ଆସାମୀପ୍ରତି ବ ୨ ଶ
 ଏବଂ ଜି ୨ ଶ ପ୍ରତି ବ ୫ ଶ ସମ୍ପର୍କ ଏକ ଦଣ୍ଡ-
 ଦ୍ଵାରାକଲେ । ଏ ବ୍ୟବସାୟର ଶୋଭା-
 ଅଛି ଏବଂ ଏଥିରେ ସହାଧିକାରୀ ସମୁଦ୍ଧା । ମାଟି
 କେତେଜଣ ଇଂରାଜୀଙ୍କର ମନକୁ ଆସି ନାହିଁ ।
 ସେମାନେ କହନ୍ତି କି ଯେଦେ ଜଣେ ଇଂରାଜୀ
 ଦକ୍ଷିଣଦେଲ ଓ ଦେହ ପାଣି ନ ପାଲିଲେ
 ବେଦେ ମୋକସଲରେ ଏକାକୀ ରହିବା ଇଂରା-
 ଜୀଙ୍କର ରକ୍ଷାହେବ କଠିନ । ଇଂରାଜୀ ଦକ୍ଷିଣ-
 ନିମନ୍ତେ କୌଣସିମତେ ଦେହ ଦେଖାଯିଲେକି
 ପ୍ରାଣଦଣ୍ଡ ପାଇଲେ ସେମାନେ ସମୁଦ୍ଧାକୁଅନ୍ତେ
 ମାଟି ଦେଖାଯିଲେକି ଦକ୍ଷିଣବି ଇଂରାଜୀ
 ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପାଇଲବେଳେ ସେମାନଙ୍କ ମନ କିଛି
 ହୁଅଇ ନାହିଁ । ଏହା କି ନିକପେଶ ବ୍ୟବସାୟ ?

ରୁରଦେଶର ଜଳଦଳ ଉପକ୍ରମରେ
 ଯେଉଁ ମାନେ ଉପାଧି ପାଇଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ
 ମଧ୍ୟରେ ଶା ସୁକୁ ଏ, ଫ, ଏମ ଅବଦୁରରମାନ
 ଶାକ ବାହାରର ବାହାରେ ଜଣେ ପ୍ରାଚୀନ ରାଜ
 କର୍ମର ମୁଖମାନ ଅଛନ୍ତି । ଏ ମହାଶୟ ନବାବ
 ପଦ ପାଇଅଛନ୍ତି । ନବାବ ଅବଦୁରରମାନଙ୍କର
 ବକ୍ସୀପୁ ମୁଖମାନ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ବରତ ନେତା
 ବାହାରେ ନବାବ ବାହାରେ ଅବଦୁରରମାନ ସି
 ଅଲ, କର ପୁଣି ଅଛନ୍ତି । ଏ ମହାଶୟ ପାଇଦ
 ବନ- ଉଅଲକଲର ବାହାରେ ସେ କି ଇସଲାମ-
 କର ପ୍ରସିଦ୍ଧ ସୈନ୍ୟାଧ୍ୟକ୍ଷ ଥିଲେ ଏବଂ ୨୦୫୯
 (ଇଂରାଜୀ ସନ ୧୮୮୮ ସାଲ) ରେ ପ୍ରାଣତ୍ୟାଗ
 କରିଥିଲେ । ତାହାଙ୍କର ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ବରଦାଦ
 ବାସୀ ସେଣ ଅଲକରୁଦିନକୁ ହସ୍ତୀର ବାହାରେ
 ଅଲକେନ ଆମକ୍ଷଣ କର ଅଣି ଅପଣା ଦରବ-
 ରରେ ରହିଲେ ଏବଂ ୧୯୮୯ ଦଳର ପରଦ
 ପୁରରେ ବସୁର ଲାଗରଜ ଜମି ଦାକ ଦେଲେ ।
 ଦାହାଙ୍କ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ କଳ ଅବଦୁରରମାନଙ୍କ
 ଦର୍ଶାର ବାହାରେ କାଜି କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିଯୁକ୍ତ ହରି
 ପରଦପୁରକୁ ପଠାଇ ଦେବାରେ ସେଠାରେ ସେ
 ବାସ କଲେ । ସେଠାରେ ଉଅ ପୁରୁଷ ବାସ
 ରୁଣୁକୁ ବାକି ପକ୍ଷର ମହାଶୟ ସନ ୧୮୯୭
 ସାଲରେ କଲିକତାକୁ ଆସି ସତର ଦେବାଣୀ ଓ

ନିଜାମତ ଅଦଲତର ଜଣେ ଶାକିନୀମା ଉତ୍କଳ
 ହେଲେ ଏବଂ କେତେକଣ୍ଠ ପାଇସି ସୁସୁକ ମଧ୍ୟ
 ରଚନା କରୁବାଦାରୀ ସୁଲେଖକ ବୋଲି ପରିଚିତ
 ହୋଇଥିଲେ । ତାହାଙ୍କର ପୁତ୍ର ନବାବ ଅବଦୁର
 ଲକ୍ଷ୍ମୀ ବାହାରେ ସି, ଅଲ, ଇ, କର ପରିଚୟ
 ଅନାବଶ୍ୟକ । ଏବଂ କହିଲେ ଯଥେଷ୍ଟ ଯେ
 ସେ ଅସାଧାରଣ ସୋଗରୀ ଏବଂ ପ୍ରଭୃତ ସହ-
 କାରୀ ମୁଖମାନ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ନେତା ବୋଲି
 ଗୁଣ୍ଡର ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରୁ ଉଚ୍ଚ
 ପଦମାନ ପାଇଥିଲେ । ନୂତନ ନବାବ ଅବଦୁର
 ରହମାନ ସନ ୧୮୮୮ ସାଲରେ ଜନ୍ମ ହୋଇ-
 ନଲକତା ମଦରାସୀପେଥ କେବେକିଏ କଲେ-
 କରେ ପାରିସି, ଅଲକ ଓ ଇଂରାଜୀ ପଦି ମନ
 ୧୮୭୭ ସାଲରେ ଇଂଲଣ୍ଡକୁ ଯାଇ ଲଣ୍ଡନ
 ଉଚ୍ଚକରପିଟି କଲେଜରେ ଅଧ୍ୟୟନ କଲେ ।
 ସେଠାରେ ବାରିଷ୍ଟ୍ରାସ ପାସ କର ସନ ୧୮୮୮ ସାଲ-
 ରେ ଉଚ୍ଚକର ପେର ଆସିଲେ ଓ କଲିକତା
 ହାଇକୋର୍ଟରେ ଭରତ ଦେଲେ । ପରେ ନାନା
 ପରକାରୀ ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସୋଗରୀ ସହିତ
 ନବାବ କର ଅଧ୍ୟୟନ ଓ ପିତାଙ୍କ ପରି ଗବର୍ଣ୍ଣ-
 ମେଣ୍ଟ ଓ ମୁଖମାନ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ପ୍ରୀତି ଓ ବାହାସ
 ରୁକ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଆଶା ହୁଅଇ ଯେ
 ଉତ୍କଳରେ ସୁଦେଶ ସେବାରେ ଅଧିକ ଦକ୍ଷତ
 ଦେଖାଇ ଆସୁରି ଉଚ୍ଚ ସମାନ ଲାଭ କରିବେ
 ମୁଖମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଦକ୍ଷତ ଉଚ୍ଚ ଦେଶ
 ଲୋକମାନେ ଅଛନ୍ତି ଏଥିରୁ ପାଠକମାନେ କୁହେ
 ପାରିବେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ମଣିବ
 କୌରବର ହେବୁ ଶୁନି କରିବେ ।

ବଙ୍ଗର ଜେଲ ବିକରଣୀ ।
 ବଙ୍ଗ ପ୍ରଦେଶର ଜେଲ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସନ ୧୯୦୭
 ସାଲର ବାର୍ଷିକ ବିକରଣୀର ପ୍ରଧାନ ତଥା କରଦ
 ସଂଖ୍ୟା ବୁକି ଓ ସ୍ଥାନାନ୍ତର ଅଟେ । କରଦ ସଂଖ୍ୟା
 ନିମ୍ନେ ପ୍ରଦତ୍ତ ହେଲା ଯଥା—
 ସନ ୧୯୦୭ ସନ ୧୯୦୫
 ଦଣ୍ଡିତ କରଦ ୫୦୦୦୦ ୨୭୨୭୪
 ଦାକତ କରଦ ୩୨୨୦୭ ୩୧୦୮୭
 ଦାକତାଙ୍କ ଦୈନିକ ଦଣ୍ଡିତ କରଦ ୧୦୧୨୩
 ଓ ଦାକତ କରଦ ୧୭୭୪ ଜେଲରେ ବାସ
 କରୁଥିଲେ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରଦେଶରୁ ବଦଳ ହୋଇ
 ଆସିଥିବା ଦଣ୍ଡିତ କରଦ ମଣି ଦୈନିକ ଦାକତାଙ୍କ
 ଉକ୍ତ ଦୁଇବର୍ଷରେ ଯଥାକ୍ରମେ ୧୫୭୫୪ ଓ ୧୫-
 ୧୫୫ ଥିଲା । କରଦା ସଂଖ୍ୟା ଏବେ ବୃଦ୍ଧି ଦେବା
 ନୀରଣ ସମ୍ଭବତଃ ଶାନ୍ତିସମଗ୍ରୀର ଦୁର୍ମୁଲ୍ୟତା ବୋଲି
 ରନମେଣ୍ଟର କେନରଲ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ମାଟି ନବ-
 ଶ୍ରୀମେଣ୍ଟ ସେ ବକ୍ସରେ ବହି କହି ନାହାନ୍ତି ।
 କିନ୍ତୁ ଦାକତ କରଦ ୩୨୨୦୭ ମଧ୍ୟରୁ ୧୭୫୨୭
 ଅର୍ଥାତ୍ ଏକାକୀରୁ ଶିଖା ଦଣ୍ଡ ପାଇବାଦାରୀ
 ଏ ସେ ପ୍ରକାର ନା ବ୍ୟବହାରର ବ୍ୟୁତ୍ପତ୍ତି

ଉପାସା ଯା ପୁଲକି ସାବଧାନ ପୂର୍ବକ ଗୁଣଗଦେଶ୍-
 ଥରେ ଏବଂ ମାଲକୋଷ୍ଠି ସୁକରୁର ପୂର୍ବକ ଦାଳିବନ୍ତୁ
 ପଠାଉଥିଲେ ଏପରି ବାଟନ୍ତା ନାହିଁ । ଏ ପ୍ରସ-
 ଙ୍ଗରେ ମଧ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡା କୌଣସି ମନୁଷ୍ୟ ପ୍ରକାଶ
 କରି ନାହାନ୍ତି । ଅମ୍ବେମାନେ ବଦେନକା
 କରୁଁ ବ ଖାଦ୍ୟର ଦୁର୍ଘଣ୍ଟା କରନ୍ତା ବୁଦ୍ଧିର
 ଏତମାତ୍ର ପ୍ରଧାନ କାରଣ ନୁହେଁ ବରଂ ବରଂ
 ତହିଁ ସଙ୍ଗେ ମିଶି ଥିବୁ ।

କରନ୍ତା ବୁଦ୍ଧି ହେଲେ ସ୍ଥାନାନ୍ତର ଗଠିବା
 ସ୍ଵାଭାବିକ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡା ସ୍ଥାନାନ୍ତର ଦୂର କରନ୍ତ
 ସକାଶ କେଲିଖାନାମାନଙ୍କରେ ଘର ବଜାଉ
 ଥିବୁ ଏବଂ ସମ୍ବନ୍ଧକ ନିମାଗତ ବଜାଉଥିବେ ।
 ଏପରି ସମ୍ଭାର ବୁଦ୍ଧିର ବିହୀନ ପ୍ରଜାକାର କରନ୍ତା
 ବୁଦ୍ଧି ବମନ କରନ୍ତା ହେଉଥିବୁ । ସେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
 ଦେବଲ ଗୋଷ୍ଠିଏ ପ୍ରସ୍ତାବ ରିପୋର୍ଟରେ ଦେଖିଲୁ ।
 ତାହା ଏହି ବ ଅଳ୍ପ ବସ୍ତୁସର କମଡିଲୁ କିଛି
 କରକିଲୁଠାରୁ ପୁଣି ତେ ମଧ୍ୟରେ ନୂଆକୁ
 ସୁରୁଣା ବା ଦାରିକଠାରୁ ପୃଥକ କରି ରଖିବା
 ସେମନ୍ତ ବ ଦାରି ଗୁଣ ଦୋଷରେ ନୂଆ ଅପରାଧ
 ମାନେ କରୁ ନ ହେବେ ଓ ଅଳ୍ପ ବସ୍ତୁସର କରନ୍ତ
 ମାନେ ବଦେଶରୁ ଚରିତ୍ର ସଂଗୋଧନ କମନ୍ତେ
 ଉପସ୍ଥଳ ସିଦ୍ଧା ଯାଇବେ । ଏହା କରନ୍ତା ଉତ୍ତମ
 ଦେବାର ଅନୁକାଃ ସୁକର୍ମ କେଲିଲୁ ଆସିବାର
 ଗାତ ବନ ଦେବାର ଗୋଷ୍ଠିଏ ଉପସ୍ଥ ଅଟେ ଏବଂ
 ଏ ବସ୍ତୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡାକର ବିଶ୍ଵାସ୍ୟାନରେ ଅଛି ।
 ଶଲ୍ୟ ବିକରକ ଛାଡ଼ାଥେଁ କଲିକତାରେ 'ଶଲ୍ୟ
 ନରକ ସାକାନ୍ତ' ନାମରେ ଯେଉଁ ସଂକଳିତ ଗୋଷ୍ଠି
 ହୋଇଅଛି ତାହା ଉତ୍ତମରୂପେ ପରିଗଣିତ
 ହେଲେ ଅନେକ ଉପଦାନ ଦେବ । ମାତ୍ର ଯେ
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦାର୍ଯ୍ୟ ଓ ବରୁର ବିଶ୍ଵାସର ପାର୍ଥକ୍ୟ
 ସ୍ଵାସନ ହୋଇ ନାହିଁ ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କରନ୍ତା ସଂଖ୍ୟା
 ଉତ୍ତମ ଦେବାର ଆଶା ନାହିଁ । ସରଗ୍ଠା ଦେଖିଥିଲେ
 କିଏଦ ଦେବା ଉତ୍ତମ ଓ କେଉଁ ଠାରେ ନୁହେଁ
 ଅନେକ ଦାବମ ତାହା ବରୁର ନ କରି ଦେବକ
 ଅରନରେ କିଏଦବସ୍ତୁ ଲେଖା ଥିବାର ଦେଖି
 ତାହା ବିଧାନ କରନ୍ତୁ ଏବଂ ଦେଖୁ କିଏଦ ଦେବା
 ଅଧିକାରକୁ ବଢ଼ିକରି ଦେବନ୍ତି । କୁଳନ ମାଳ
 ଶ୍ଵେତମାଳକୁ କିଏଦବସ୍ତୁର ଅଧିକାର ଦେବ ପୁନେ
 ପ୍ରକାଶ କଥାସୁନାନ୍ ମାଳକୋଷ୍ଠିକ ସିଦ୍ଧାଧାନରେ
 ରଖିବା ଏକମାତ୍ର ଉପାୟ ଅଟେ । ସରକୁଲର
 ଉପାଦ ଉପଦେଶ ପଞ୍ଚଦାସ ଏ ଶିକ୍ଷା ଉଦ୍ଘାତ
 କ ଥାରେ ।

କେବେ ବିକରକର ଅଧ୍ୟାୟକ ଦିଆ ସଦା କରନ୍ତ-
 ବର ସୁସ୍ଥ ଅର୍ଥକ ଉତ୍ତମ ସନ୍ତୋଷକରଅଟେ ।
 —————
 ସାନ ବନୋବସ୍ତୁ ।
 ଓଡ଼ିଶାରେ ସରକାରଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଅନୁଷ୍ଠିତ
 ହୋଇଥିବା ସାତ ବଦେବପୁର ତଥା ବିଲକ

ପାଲିସ୍ତାମେଣ୍ଡାରେ ପଢ଼ିଥିଲେ । ଗତ କୁଲର ମାତ୍ର
 ତା ୧୫ ରବିରେ ପାଲିସ୍ତାମେଣ୍ଡାର ମେମ୍ବର ଶ୍ରୀ
 ସାହେବ ମହୋଦୟ ପଦ୍ମପଲେ ଯେ ବନୋବସ୍ତୁ
 ବିର୍ମରୁଣ୍ଡ ଅଧିକରେ ଦେବକପ୍ରାପ୍ତ କର୍ମରୁଣ୍ଡ-
 ଦ୍ଵାରା ଓଡ଼ିଶାର ସୁରୁଲିପି ସଂଗୋଧନ କରବା
 ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବଙ୍ଗାଳ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡାକର ପୂ ୧୧୦୩୭
 ମସିହାର ଗାଣିକ ବିକରକୀରେ ମହା ଲେଖାଅଛି
 ତାହା ଏବଂ ଓଡ଼ିଶାର ବନୋବସ୍ତୁ ଦଶବର୍ଷତଳେ
 ବ ୩୦ ଶି ସଦାଗେ ହୋଇଥିବା ବସ୍ତୁ ଶ୍ଵେତ
 ସେକେଟେ ମହୋଦୟଙ୍କୁ ଜଣାଅଛି ବ ନାହିଁ
 ଏବଂ ତୁକୁ ଦାର୍ଯ୍ୟ ସାନ ବନୋବସ୍ତୁ ଶୀଘ୍ର କରବା
 ଅଭିପ୍ରାୟରେ ହେଉଥିବା ଅଥବା ତାହା ନ
 ହେଲେ କି ସକାଶେ ବନୋବସ୍ତୁ ମିଆଦ ଶେଷ
 ନୋକ୍ଷଣ୍ଡ ଜମିଦାର ଏବଂ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କୁ କିଛି
 ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବିକଳିକନକ ବଦଳୁଦାର ଦିଲସିଣ
 କରୁ ଯାଉଅଛି ତାହା ଜଣାଇବେ । ଏଥିକୁ
 ଅନୁମାନକର ଶ୍ଵେତ ସେକେଟେ ମରଲ ସାହେବ
 ଉତ୍ତର କଲେ ଯେ ଓଡ଼ିଶାର ମିଆଦ ବନୋ
 ବସ୍ତୁ ମହାଲମାନଙ୍କର ବିପ୍ରର ଖର୍ଚ୍ଚରେ ହୋଇ-
 ଥିବା ସୁରୁଲିପି ଠିକ କର ରଖିବା ବିଷୟ ବକ୍ତ-
 ଦାଲରୁ ବିରୁର କରୁ ଯାଉଅଛି ଏବଂ ସେହି
 ଦେଖୁକୁ ବେକେଟେଗା ଇନଫୋକ୍ଟର ରଖା ମାର
 ସୁରୁଲିପି ସଂଗୋଧନ ହେଉଅଛି । ବନୋବସ୍ତୁ
 କର୍ମରୁଣ୍ଡ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କର୍ମରୁଣ୍ଡ ରଖା ଯାଇ
 ଅବଶ୍ୟକମତେ ସଂଗୋଧନ ଦାର୍ଯ୍ୟ ଚଳୁଅଛି ମାତ୍ର
 ଗଳସ୍ତ ବିମା ବନୋବସ୍ତୁର ମିଆଦ ପରିବର୍ତ୍ତିତ
 ଦେବ ନାହିଁ । ଜମିଦାର ଏବଂ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କର
 ସଂଗୋଧନ ସୁରୁଲିପି ବଙ୍ଗାଳୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ସ୍ଥାନରେ
 ଉପକାଶ ବୋଲି ଜଣା ଯାଇଅଛି । ସୁତରାଂ
 ଓଡ଼ିଶା ପକ୍ଷେ ଯେ ତାହା ବିକଳିକନକ ଦେବ
 ଏମନ୍ତ ବୋଧହୁଏ ନ ଥାରେ । ଅନ୍ୟ ଜଳମା-
 ତକରେ ମଧ୍ୟ ଏ ଦାର୍ଯ୍ୟଦ୍ଵାରା କୌଣସି ଅମଙ୍ଗଳ
 ବାଟି ନାହିଁ । ————— ଏଥିରୁ ପାଠକମାନେ ଦେଖିବେ
 ଯେ ବଙ୍ଗାଳୀ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡା ଯାହା ଉତ୍ତମଅଛି
 ଶ୍ଵେତ ସେକେଟେ ମଧ୍ୟ ସେହି କଥା କବିଲେ
 ଶ୍ଵେତ ସେକେଟେ ମହୋଦୟ କେବେ ଭାର
 ତରୁ ଅଧି ନାହାନ୍ତି ବିମା ଭାରଗାୟ ଅବା ଉତ୍ତ-
 ମର ପ୍ରଜାମାନଙ୍କୁ ଦେଖି ନାହାନ୍ତି । ଏଠା ଶାବ-
 ନକର୍ତ୍ତାମାନେ ତାଙ୍କୁ ସାହା ରୁଣ୍ଡା ଦେଲେ
 କହିଲେ ସେ ସମୁଦ୍ଧ ହୋଇଗଲେ । ବଙ୍ଗାଳୀରେ
 କି ପ୍ରକାଳୀରେ ସୁରୁଲିପିର ସଂଗୋଧନ ହୋଇଅଛି
 ଏବଂ ଏଠାରେ ପ୍ରଥମ ଦେଖୁଅଛି ତାହା ସେ
 ବୁଲତା କରି ଦେଖି ନାହାନ୍ତି । ବଙ୍ଗାଳୀ ଏବଂ
 ଉତ୍ତମର ପ୍ରଜାମାନଙ୍କର ସ୍ଵର ଏବଂ ଅଧିକାର
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିକଳ ପ୍ରକାରର । ସୁତରାଂ ବଙ୍ଗାଳୀର
 କୌଣସି କଥା ଉତ୍ତମରେ ବାଟି କ ଥାରେ ।

ବଦର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡା ବିକରକୀରେ ଲେଖାଅଛି ଯେ
 ପାଟଳାଠାରେ ସୁରୁଲିପି ସଂଗୋଧନ ଅରକମତେ
 ଯେ ଦାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲା ତାହା ସନ୍ତୋଷକନକ
 ହେଲ ନାହିଁ । ଦେଖୁ ଉତ୍ତମ ଅରକ ସଂଗୋଧନ
 କରି ନୁହେଁ ଅରକ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ
 ଓଡ଼ିଶାରେ ଏହି ସାନ ବିକରକପୁର ଦାର୍ଯ୍ୟରମ୍ଭ
 ହୋଇଅଛି । ସୁତରାଂ ଏ ଦାର୍ଯ୍ୟ ଯେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
 ନୁହେଁ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ମରଲ ସାହେ-
 ବଙ୍କ ପଛ ରୁକ୍ମିମାନୁ ଲୋକଙ୍କୁ ଏହା ଦୁର୍ଘାତବା
 ବାହୁଲ୍ୟମାତ୍ର କିନ୍ତୁ ଅନୁମାନଙ୍କ ଗୁଣ୍ୟଦୋଷକୁ
 ସେ ଅବୁଦ୍ଧା ହୋଇ ଯାଇଅଛନ୍ତି । ଅନ୍ୟ ଜଳ-
 ମାନଙ୍କରେ ଏହି ଦାର୍ଯ୍ୟ ଅମଙ୍ଗଳକର ହୋଇ
 ନ ଥିବା ବିଷୟ ଯାହା ସେ କହିଲେ ଅମ୍ବେ-
 ମାନେ ତାହା ଦୁର୍ଘଟକୁ ଏକାନ୍ତ ଅସମ । ଅନ୍ୟ
 ଜଳମାନଙ୍କରେ ଯେବେ ହୋଇଥିଲା ବେବେ
 ଅରକ ସଂଗୋଧନ ସକାଶେ ଆତ୍ମ କ ବିଷୟ
 ପ୍ରୟୋକନ ଥିଲା ସେ ପଦ୍ମା ସୁରୁପ ଏ ଦାର୍ଯ୍ୟ
 ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେଲ ? ପଲକଟ ପଦ୍ମା ସୁରୁପ ଅନୁ-
 ଶ୍ଵିତ ଦେବା କଥାକୁ ଏହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନୁହେଁ ବୋଲି
 ସ୍ଵଳ୍ପ ଅଭାଷ ମିଳୁଅଛି । ଦେବେ ସହ ଗୋକା
 ଇତ୍ୟାଦି ଶାସନାହାଲର ମିଳାନ ଖସଡ଼ାର କଥା
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହୋଇଥାଏ ତାହା ଦେଲେ ଅନୁମାନ-
 କର ବରୁଣ୍ୟ ଏହି ସେ ଶାସନାହାଲର ପ୍ରକା
 କର ବିରୁଣ୍ଡ ଓ ଦୁରବସ୍ତାର କଥା ସେ ଦେଖି-
 ଅଛନ୍ତି ସେ କେବେ ସରକାରଙ୍କର ଶାସ ପ୍ରକା
 ହୋଇ ରହିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରିବେ ନାହିଁ । ପ୍ରକା
 ତରେ ଏଠା ଲୋକେ ସେମନ୍ତ ସରକାରୁ ବେମନ୍ତ
 ଶାନ୍ତି । ସରକାରୀ କର୍ମରୁଣ୍ଡ ଅଧିକାର ପ୍ରକାର
 କଲେ ସୁଦା ଯେଉଁଠାରେ ପ୍ରଜାମାନେ ରୁକ
 ଦାତ୍ୟ କରିବାକୁ ଅନୁକୂଳ ସେଠାରେ ସରକାର
 ସୁରୁଲିପି ସଂଗୋଧନ କରିବାକୁ ଯାଇ ତାଙ୍କୁ ଲଗ୍ନ
 ରସ୍ତ କରେ ସୁଦା ସେ ସେ ବିଶେଷ ବସ୍ତୁ
 କହିବେ ଏମନ୍ତ ଧାରଣା ମନରେ ବଦାପି ଦେବ
 ନାହିଁ । ଲୋକେ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଏବଂ ଦୁର୍ଘଣ୍ଟା ଦେଖୁ
 ମୁଠାଏ ବଲ କରି ଶାଠକାକୁ ପାଉ ନାହାନ୍ତି ।
 ସେମାନେ ସେ ବିକମା ହୋଇ ବନୋବସ୍ତୁ ଦାର୍ଯ୍ୟ
 କୁହୁକରେ ସୁଦାଶ କରିବେ ଏହା ଅଶା କରୁ
 ଯାଇ ନ ଥାରେ । ତଥାପି ପ୍ରଜାକପୁର ଗବର୍ଣ୍ଣ-
 ମେଣ୍ଡା ଏ ସବୁ ବିରୁର କରିବା ଉଚିତ ।
 ଠେଙ୍ଗା ମାଡ଼ି ଭୁଜି ହୋଇ ଏହିକୁ ବୋଲି ପୁଣି
 ମୁଣ୍ଡରେ ଠେଙ୍ଗା ବସିବା ସେବେ ମାତ୍ର ସ୍ତ୍ରୀ
 ଦେବେ ଅନୁମାନକର ଅଛି ଉପାୟ ନାହିଁ ।

ଗଜକାକ ଗଜା ।
 ଗତ ସପ୍ତାହରେ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇଅଛି
 ଯେ ରଂଗଳ ସରକାର ତାହାକୁର ଗଜକାକ
 ଗଜାମାନଙ୍କ ସହ ୧୮୦୦ ଶାନ୍ତରେ ଅର୍ଥକୁ

ବଦଳିମେଘ ଓଡ଼ିଶା ଦଖଲ କରିବା ସମୟେ ସେ ସକଳ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ଓ ଯାହା ସରକାର ଦେଲି ପ୍ରତିକ ଓ ଚରକାଳ ନିମନ୍ତେ ଦୋଳ-ସୁବାର ସମୟେ ବୁଝିଅଛନ୍ତି ତହିଁରେ ରାଜାମାନଙ୍କୁ ନିଜ ରାଜ୍ୟ ଚଳାଇବାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧିକାର ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ପେସକସ ସରକାର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସେବାକୁ ଯେତେ ଟଙ୍କା ଦେବାର ଆର୍ଯ୍ୟ ଦୋଳ-ଥିଲା ତାହା ନୌଶିଷି କାଳରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କ ଦେବାର ଦୃଢ଼ ଅଭୀଷ ଦିଆ ଯାଇଥିଲା । ତାହା କେବଳ ନିମ୍ନ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଅଧିକାରୀ ସ୍ତ୍ରୀକାରର ଚିତ୍ତ ସ୍ୱରୂପ ସାମାଜ୍ୟରେ ଆର୍ଯ୍ୟ ଦୋଳ-ଥିଲା । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ରାଜ୍ୟ ଉପରେ ରାଜା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ରାଜ୍ୟ ଦୋଳ ସମ୍ପାଦନ ସୁରୁପ ସାମାଜ୍ୟ କର ଗ୍ରହଣ କରି ରାଜାମାନଙ୍କୁ ଅନ୍ୟ ସକଳ ଉପସ୍ଥରେ ନିଜ ରାଜ୍ୟ ସାମକରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ସ୍ୱାଧୀନ ଅଧିକାର ପ୍ରତି ରାଜିଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ବଡ଼ ରୂପେ 'ମେଡ଼ରବାନ ଦୋପ୍ରାଦ' ଉଦ୍ୟତ ଶିଳ୍ପକାମାରେ ପଦ ଲେଖିଥିଲେ । ୨୫ ଅର୍ଥାତ୍ ସନ ୧୮୧୪ ସାଲର ସନକରେ ସରକାର ପେସକସ ବସ୍ତୁ ପ୍ରତି ରାଜି ପ୍ରଭୁ-ମାତ୍ର ମୋଡ଼କମା ରୁଝିବା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେବେକ ବସ୍ତୁରେ ରାଜାମାନଙ୍କର ଅଧିକାର ଶକ୍ତ କରିବା ଏବଂ ସେସ ସନକ ଯାହା ସନ ୧୯୦୫ ସାଲରେ ପ୍ରଦାନ କଲେ ତହିଁରେ ରହି ପୁଣ୍ୟ ସନକରେ କାଟି ଦେଇଥିବା ଦେବେକ ଅଧିକାର ପେସକର ଦେଲେ ମାତ୍ର ପେସକସ ଯାହା ବହୁକାଳ ସକାଶେ ଅପରବର୍ତ୍ତନୀୟ ଥିଲା ତାହାକୁ ୧୨୦୧ ଅର୍ଥାତ୍ ସନ ୧୯୦୮ ସାଲ ଉତ୍କଳ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଦେବାର ନିୟମ କରିଦେଲେ । ଏହି ନିୟମ ଏକା ରାଜାମାନଙ୍କର ହାତକୁ ସମସ୍ତ ଉତ୍କଳୀୟଙ୍କର ଅଧିକାର ଅବଲୋକ୍ୟର ଦେଖୁ ଦୋଳଅଛି । ରାଜ୍ୟ ରାଜ ରାଜର ସମ୍ରାଟ ଏବଂ ସମସ୍ତ ରାଜ୍ୟର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ପ୍ରଧାନ ଅଧିକାରୀ । ରାଜଗଣ ସଜାମାନେ ତାହାଙ୍କର ଅଧିକ ସମ୍ପରକରୁ । ସେ ନିୟମରେ ବହୁତା ଗ୍ରାହଣ ଦୋଳ ପକାରି ରୁପ ଅଧିଅଛି ଅତି ଦୂର ତାହା ଲେଉଟାଇ ଦେବା ନୌଶିଷିମରେ ସୁକ୍ତି ସଙ୍ଗତ ଦୋଷ ଦେଇ ନାହିଁ । ସେ ଦେଇ ରାଜା ଅପଣା ରାଜ୍ୟ ପାଳକରେ ସୁଃ ଓ ଅନ୍ୟାୟ ବ୍ୟବହାର କରିବ ତାହାକୁ ସାଧନ କରିବା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧିକାର ଅଛି ଏବଂ ତାହା କରିବା ଉଚିତ ଏଥିରେ ଦୃଢ଼ତା ନାହିଁ ନାଲଣ ପ୍ରଜା ସାଧାରଣରୁ ସରକାର ଓ ମଙ୍ଗଳ ସାଧକ ପ୍ରଧାନ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅଟେ । ଏହି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପାଳନ ରାଜ୍ୟରେ ବହୁ ରାଜାମାନଙ୍କ ରାଜ୍ୟରେ ଜଣ ସରକାରୀ ଏକତା ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଓଡ଼ିଶାର ମୁଖ୍ୟ ରାଜାମାନେ ଅପଣା ରାଜ୍ୟ

ସିଂହାସନ ନରୁଅଛନ୍ତି କି ନା ତାହା ରୁଝିବାକାରଣ ଗଜଜାତ ପ୍ରପଣ୍ୟା ପଦର ସୁକ୍ତି ଦୋଳଅଛି ଓ ତାହା ସୁକ୍ତି ସଙ୍ଗତ ଅଟେ ସନେଦ ନାହିଁ । ରାଜାମାନେ ସୁପ୍ରସନ୍ନକର ଅଦେଶ ଓ ଉପଦେଶ ଦେଶ କରିବାରେ ଅମନୋଯୋଗୀ ନୁହନ୍ତି ଓ ଦେବାର ବହୁ ଦେଖୁ ନାହିଁ । ଫଳତଃ ଅପଣା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ସୁଃ କରିବା ଏବଂ ତଦ୍ୱାରା ସରକାରଙ୍କର ବ୍ୟାପ ରାଜ୍ୟର ଅସୋଗ୍ୟ ଦେବା ଗଜାତ ଚରଣ ସଂସୋଧନ କରିବା ଏକ କଥା ଏବଂ ରାଜାମାନଙ୍କର ଅଧିକାର ହରିଣ ବା ଖବ କରିବା ଅନ୍ୟା ଏବଂ ବଳ ଗରିଷ୍ଠ କଥା ଅଟେ । ସର୍ବୋପର ଚରଣସ୍ୱୀରୁପେ ଆର୍ଯ୍ୟ ଦୋଳଥିବା କରି ଦୋଳବା ତଥା ଅନ୍ୟାୟ ରାଜ୍ୟର । ନିମ୍ନ ରାଜ ତଥା ତାହାଙ୍କର ସର୍ବୋଚ୍ଚ କର୍ମରୂପମାନେ ଏକା ଉତ୍କଳରୂପେ ଜାଣି ଦେଇ ନ୍ୟାୟରେ ଏକା କରିଅଛନ୍ତି ଆଦୌ ବୁଝାଯାଉ ନାହିଁ । ସମ୍ଭବପୁର ଜିଲାର ଗଜଜାତ ରାଜ୍ୟ ସମ୍ପରକ କରି ଅସ୍ତ୍ରାୟୀ ବୋଲି ଓଡ଼ିଶା ଗଜଜାତ ପ୍ରତି ସେହି ନିୟମ ଖଟାଇବା ସରକାର ଉଚିତ ମନେ କରି ଏପରି କରିଥିବାର ଦେଖୁ କହନ୍ତି ମାତ୍ର ଏ ସୁକ୍ତିରେ ମତ ମାନନାହିଁ । ସେ ଜିଲାର ରାଜାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ପ୍ରଥମେ କି ଦଳୋ-କସ୍ତ ଦୋଳଥିଲା ଅନୁମାନକୁ ଜଣା ନାହିଁ ମାତ୍ର ସେ ଅସ୍ତ୍ରାଳରେ କରି ରୁଝି ଦେବାର ଅଛି ବୋଲି ଏ ଅସ୍ତ୍ରାଳରୁ କି ଦଳୋକ୍ତ ଅସ୍ତ୍ରାଳ୍ୟ କରି ତାହା କୋଳବାକୁ ଦେ ଏକା ସୁକ୍ତି ସଙ୍ଗତ ନୁହେ । ଓଡ଼ିଶାର ମୁଗଲବନରେ ସାଧାରଣତଃ ଅଚଳସ୍ତ୍ରୀ ରାଜ୍ୟ ଦଳୋକସ୍ତ ପ୍ରଚଳନ ଅଛି ବୋଲି ବହି ମଧ୍ୟରେ ସେ ସମସ୍ତ ଚରଣସ୍ତ୍ରୀ ଦଳୋକସ୍ତ ମାହାଲ ଅଛି ସେ ସମସ୍ତର କରି ରୁଝି କି ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଦେବ ? କାସ୍ତ୍ରୁବରେ କୌଶିସି ସୁକ୍ତିରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ବିଚାର ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଦେଇ ନାହିଁ ଏବଂ ରାଜାମାନଙ୍କର ଏ ବିଚାର ବିଚୁକରେ ଅପତ୍ତି କରିବାର ପ୍ରକଳ ଦେଖୁ ଅଛି । ସେବନ ବିଳେଟ ବିଚାର ସମୟରେ ପାରଲ୍ୟୁମେଣ୍ଟରେ ରାଜଗଣ ରାଜାଙ୍କ ପ୍ରତି ସହାନୁଭୂତି ଦେଖାଇବା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ପଦ-ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଓ ସାଧନବା ରକ୍ଷା କରିବା ପ୍ରତି ରାଜଗଣ ମେଡ଼େଟିସି ଶାସ୍ତ୍ର ମରଲ ସାଦେବ ଅନୁକୂଳ ମତ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ଆଣା କୁଅର ରାଜାମାନଙ୍କର ଅପତ୍ତି ପଦ ପ୍ରାପ୍ତ ଦେଲେ ସେ କାର୍ଯ୍ୟତଃ ଅପଣାକଥା ରାଜିବେ ଏବଂ ମହିଁରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ପ୍ରତି ଜନସାଧାରଣର ଦୃଢ଼ ବିଶ୍ୱାସ ଅଟଳ ରହିବ ତାହା କରିବେ ।

କୁମ୍ଭିର ବିଖ୍ୟତ ଦଳା ଦଳାମାନେ ରାଜଦଣା ଦୋଳ ମତ ପଡ଼ିଥିବାରୁ ସେହି ଅପରାଧରେ ସେଠାର ଉତ୍କଳ ଜଳ ନିବାରଣ କରୁ ସମ୍ପାଦନ କର୍ମରେ ରାଜିବ ବିଚାର କର୍ମକୁ ପ୍ରାଣଦଣ୍ଡ ଓ ଅନ୍ୟ ରୁଝି ଅଧିକାରୀ ଯାବତ୍ତୀବନ କାରଣଗ୍ର ଦେଉଥିଲେ । ଦାଲକୋର୍ଟରେ ଚହିଁ ବିଚୁକରେ ଅପତ୍ତି ଦୋଳଥିଲା । ତଳତ ମାତ୍ର ତା ୧୫ ରଖି ତନ ଦାଲକୋର୍ଟର ବିଚାରପତ୍ରମାନେ ଉକ୍ତି ଦଣ୍ଡାଣ ରହିତ କରି ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ମୁକ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରିଅଛନ୍ତି । ଜାଲ୍ୟନ ଶାଦେବ ଅଧି-ମିକ୍ ପସରୁ ସପ୍ରାକାଳ ବ୍ୟର୍ଥୀ ବିଚୁକା କରି-ଥିଲେ । ବିଚାରପତ୍ରମାନେ ରାଜ୍ୟରେ ସେ ସେ ରୁଝିରେ କଥାମାନ ଉତ୍କଳ କରିଅଛନ୍ତି ତାହା ପାଠକମାନଙ୍କ ଗୋଚରାର୍ଥେ ସମ୍ପେଷରେ ଲେଖିଲୁ ବିଚାରପତ୍ରମାନେ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ସେ ଗଜ ମତ ମାତ୍ର ତା ୨ ରଖି ସକଳ ଓ ୨୫ ଥା ମଧ୍ୟରେ ଉକ୍ତି ଦାଟନା ଘଟିଥିଲା ଏବଂ ଘଟନାର ବିଚାର କାଳ ଉତ୍କଳ କର୍ମସ୍ତ୍ରର ସାଦେବ ଓ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସାଦେବ ଓ ମୁଗଲ ଚିକ୍ତିକ୍ତ ସୁପରିଷେଣ୍ଟେର ଦ୍ରାଲନ ସାଦେବମାନେ ଘଟନା ସ୍ତଳକୁ ଅଧି-ଥିଲେ । କୁମ୍ଭିର ପୌଜଦାଣ୍ଡ ଅଦାଲତରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ଜଣେ ମୁକ୍ତାବଳ ମୋଡ଼ରର ମହରୁଲ ଅଦେବଦ୍ ପୁଲଗଣାକାରେ ପ୍ରଥମ ଏକ୍ସଲ ଦେବାକୁ ଅଧିଥିଲା । ରାଜ ଘ ୧ ଥା ସମୟରେ ଥାକାରେ ପ୍ରଥମ ଏକ୍ସଲର ପ୍ରଥମ ଆଡ଼ି ଲେଖା ଗଲ ମାତ୍ର ବହିଁ ଉତ୍କଳ ତାହାକୁ ସାଦେବମାନଙ୍କ ବୈଠକ (କୁବ) କରିବୁ ନିଅ ଯାଇ ପରେ ସରକୃତଦାଋଷରେ ରାଜ ଘ ୧ ଥା ସମୟରେ କର୍ମସ୍ତ୍ରର, ମେଜେଷ୍ଟ୍ରେ ଓ ଉପସେକ୍ତ ପୁଲଗ ସାଦେବ ଏବଂ କୋର୍ଟ ଉକ୍ତେବର ଥାଇ ଅଦୈଷ୍ଟ ଅଂଶ ଲେଖାଗଲା । ପ୍ରଥମ ଏକ୍ସଲ-ଇର ମର୍ମ ଏହିକ ରାଜଦଣା ଦେବାର ଅନ୍ୟକ ହିତ ପରେ ନିବାରଣ ଦାବରେ ବହୁ ପୁକାର ଦେଖାଗଲା ଏବଂ ମହରୁଲ ତାକୁ ଦହକ ସହିତ ଧରିବାକୁ ଶିବାରେ ଅନ୍ୟ ଅଧିକାରୀ ଅର୍ଥାତ୍ ଦାବ-କାନାଥ ଦେଓ ମଙ୍ଗଳ ସଦ୍ଦ ତାକୁ ଚିତ୍ତାର ଦେଲେ । ନିବାରଣ ବହୁ ପକାରଦେଇ ପଳାଇଗଲା । ସାଧିମାନଙ୍କର ନ୍ୟମ ପ୍ରଥମ ଏକ୍ସଲରେ ନାହିଁ ଏବଂ ବହୁକଟି ମଧ୍ୟ ଅଦା-ଲତକୁ ଅଧି ନାହିଁ ତମା ସେ ସ୍ତ୍ରୀନରୁ ତାହା କେଉ ରଖିବା କାରଣ କୌଶିସି ତେଣୁ ଦୋ-ର ନାହିଁ । ତା ୨ ରଖି ସକାଳେ ଘଟନା ସ୍ତଳକୁ କେତେକ ଶକ୍ତି ପୋଡ଼ା କାଗଜ ପୁଲଗ ଗୋଗାଳକେଲେ ଏବଂ କାମିକ ଅଲ୍ଲ କାମକ ଜଣେ ବାଲକ ଗୋଟିଏ ବିଚୁକର ପକ ପାଇ-ଥିଲା ମାତ୍ର ସେବେ ଶକ୍ତି ବିଚୁକ ଦେଖା ଗଲ ସେଥିର କୌଶିସିଟାରେ ସେ ଗଜ ଠିକ ଦେଲେ

କୁମ୍ଭିର ରାଜଦଣା ମୋଡ଼କମା ।
ସମ୍ଭବ ଅଛି କାମକ ଜଣେ ମୁଖଲମାନ

ନାହିଁ । ଅସାମାନ୍ୟ ସମାଜ ଦେବା କାରଣ
 ମିଥ୍ୟା ପ୍ରମାଣ ବଳେ ହୋଇଥିବାର ଏଥିରୁ
 ସ୍ପଷ୍ଟ ନିଶ୍ଚିତ ହୋଇଅଛି । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ପ୍ରଧାନ
 ଶ୍ରେଣୀର ଗା ୨ ରୂପ ମଧ୍ୟସ୍ତରରେ ପୁଲିସ
 ସାହେବ ପୁଲିସରୁ କ୍ରୋଧପାଇଲେ ଏବଂ
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ସାହେବ ବନାମପୁରରୁ ବଦଳି ହେ-
 ଲେ । ଗଭରୁଣ ସାହେବ ତା ୨ ବିଶ
 ଦଳ ଦଳ ଦୁଇଦିନ ସମୟରେ ସହୁ ମୋଦ-
 ଦମା ବଦଳୁଇ ଶୁଭ ନେଲେ ଏବଂ ବ୍ରାହ୍ମଣ
 ସାହେବଙ୍କ ବଦଳୁରେ ସହୁଙ୍କୁ ନ ହୋଇ ଦାବି-
 ତାମାଧର ଶର ପୁଲିସର ଲେସ ହଲେ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣାତ୍ୟ ଏବଂ ବକ୍ର ବାହାରିଲ ନାହିଁ ।
 ହେବଳ ଗତ ନବମ୍ବର ମାସ ତା ୨୩ ରୂପର
 ଦୁଇ ଶସ୍ତ୍ର ହିତବାଦୀ ସମୁଦାୟ ବାହାରି-
 ଥିଲ । ମାତ୍ର ଦାବିତାମାଧ ହିତବାଦୀର ପ୍ରାକ୍ତନ
 ଶୁଦ୍ଧା ଅଧିକା ଏକା ଦଳର ଗ ୨ ଶ କାଗଜ
 ବାହାରିବାର ପ୍ରମାଣ ନାହିଁ । ପ୍ରଥମ ବଦଳୁବାଦୀ
 ପୁଲିସ ସାହେବ ବ୍ରାହ୍ମଣ ନିଶ୍ଚିତ ପ୍ରଧାନ ସାକ୍ଷୀ
 ମାତ୍ର ହାବର ଯୋଗାଦନଦୀ ହୋଇ ନାହିଁ ଏବଂ
 ଦୁଇମୁର ଓ ମେରେଣ୍ଟର ସାହେବ ସହୁ ଦି-
 ନାକ ଅବଦାନକ ପରେ ସେ ପ୍ରାଣରେ ସହୁ
 ଶୁଦ୍ଧା ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଦେବା ଉଚିତ ଥିଲ
 ମାତ୍ର ତହିଁର କୌଣସି ଚେଷ୍ଟା ହୋଇ ନାହିଁ ।
 ମଦରୁଲର ସାକ୍ଷୀ ବାହାରି ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟର
 ହୋଇ ନାହିଁ ଏବଂ ତାହା ବ୍ୟାସର ଯୋଗ୍ୟ
 ନୁହେଁ । ସହୁର ଅଲଲ ଦେହରେ ସେହି ଗୁଳି
 ଦାନ ଦିଅନ୍ତୁ ତାହା ମଦରୁଲର ଦିଆ ସତ୍ୟ
 ଦେଲେ ବଦଳି ସେପରି ଶୁଭରେ ଗୁଳି ବସି
 ଯାଉନ ନାହିଁ । ତେଣୁ ଗୁଳିର ଅଦାତ ହୋ-
 ଈଅଛି ସେ ଅଦାତରେ ଦୋଷ ସହୁର ଅଲ
 ଏତେ ବାଟ ଯିବି ଯାଇ ନିଶ୍ଚିତ ପ୍ରମାଣ
 ରେ ସହୁ ନ ଯାବେ । ମଜଲିସ୍‌ର ସମ-
 ନରେ ଉପରପକ୍ଷମାନେ ଅନେକ ପ୍ରମାଣର
 ଦୋଷ ଦେଖାଇଅଛନ୍ତି ସେ ମଫକ ସିଂହ
 ବକ୍ତା ପ୍ରାଣରେ ଶୁଭର ଦୋଷ ବ୍ୟାସକର
 ଯାବ ନ ଯାବେ । ସହୁର ଅଲ ଗୁଳିଦାବ
 ମରିଯିବାର ପ୍ରମାଣ ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ବିଏ
 ନାହିଁ ବ ଗୁଳି ଦାବିର ତାହା ପ୍ରମାଣ ହୋଇ
 ନାହିଁ । ସତ୍ୟ ନିଆ ଲୁଗୁନବାର ଚେଷ୍ଟା ହୋ-
 ଈଅଛି ଏବଂ ମିଥ୍ୟା ପ୍ରଥମ ଏହାଲର ଯୋଗୁଁ
 ପୁଲିସ ଅଧିକରେ ରହିଅଛନ୍ତି । ଅସାମାନ୍ୟ-
 କର ସହୁର ଅଲ ଅଧିକା କୌଣସି ମୁସଲମାନ
 ପ୍ରଶ୍ନ ଗୁଳି ଦାବିକାର ଅଭିପ୍ରାୟ ନ ଥିଲ ।
 ମୁସଲମାନମାନେ ଦୋହାନ ଲୁଟି ଦେବାର
 ଅଧିକା ଥିବା ଅଧିକା ସେମାନେ ଦୋହାନ ଲୁଟି
 ବା ଦେବୁ ଦେହି ଗୁଳି ଦାବିଥିଲେ ତାତ୍

ଅପରାଧକର ହୋଇ ନ ଯାବେ । ମୋଦଦମା-
 ରେ ମିଥ୍ୟା ସାକ୍ଷୀ ଦିଅନ୍ତାଉଥିବା ବସୟ ସାକ୍ଷୀ
 ପୁଲିସ ନାଶି ନ ଯାଉଲେ ଓ ଭଲିମ ଓ ମଦ-
 ରୁଲର ଦିଆମାନ ସହୁ ଅଦାତାବଳନକ ଥିବା
 ପୁଲିସ ସେମାନେ ବାହା ଧରି ଯାଉଲେ ନାହିଁ ।
 ଅଧିକା ଅଟେ ।

ଉପରଲିଖିତ ସହୁର ଅସାମାନ୍ୟରୁ ଯାଠକେ
 ଦେଖିବେ ସେ ଦରୁଣ କଳହାଦେବ ଅସାମା-
 ନକ୍ ଦସ୍ତଦେଇ ଅଇନର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା
 କାର୍ଯ୍ୟ ହେଉଥିଲେ । କାରକୋଟର ବର୍ତ୍ତମାନ
 ମାନକର ବର୍ତ୍ତର ସେ ଅଗବ ଯଥାଥ ହୋଇ-
 ଅଛି ଏଥିରେ ଭଲମାତ୍ର ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଏବଂ
 ସେମାନେ ଏତେଦୂର ପରିସମତର ସେ ସୁସ୍ଥ-
 ଶୁଣି ଗୁଣ୍ଠି ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଏଥିରେ ଅନେକାଦେ
 ସମ୍ୟକ୍‌ଚରଣରେ ତାଙ୍କୁ ଅନିବାର ଦେଉଅଛି
 ଦେଶର ଆକାଶ ଚାକ ସଜଲଲେଇ ସହୁ
 ସଦାସେ ଉଚ୍ଚ ଶବ୍ଦରେ ରହିଥିଲେ ଏବଂ
 ନିର୍ଦ୍ଦୋଷୀ ଅସାମାନ୍ୟର ମୁକ୍ତିରେ ଦେଶର
 ଗୁଣ୍ଠିଅଦେ ଅନିବାର ପଡ଼ିଅଛି । ସହୁ ପ୍ରକାଶ
 ପୂର୍ବେ ପୂର୍ବକଳର ଚେଷ୍ଟାକ୍ଷ ଶାନ୍ତି ରକ୍ଷାର୍ଥ
 ବୁଝିଲୁ ନି ୨୦ ଶ କ ଶା ପୁଲିସ ପଠାଇଲେ
 ସେଠାରେ ସହୁ ଶୁଣି କୌଣସି ସମାଜନକ
 କାର୍ଯ୍ୟ ଦେବାର ଦୂର ଆଉ ଲେଦେ ଅନିବାର
 ସୁବରେ ପ୍ରମତ୍ତ କୋଇ ପୁଲିସର ଉପସ୍ଥିତି
 ବର୍ତ୍ତ ହଲେ । ସଲତ୍ତ କାକମାନକର ଉଦ୍-
 ପୂର୍ଣ୍ଣ ଶୁଭ ଦେଖି ଅନୁମାନକୁ ଦୂର ମାଡ଼ୁଅଛି ।
 ଦାନକୋଟର ପୁଲିସର ଦେଖି ସେମାନଙ୍କର
 ବକ୍ତର ଉଦୟ ହେଉ ଏକାଦ ଉପରକଠାରେ
 ପ୍ରାର୍ଥନା ।

ପୁସ୍ତକପ୍ରାପ୍ତି ସ୍ୱୀକାର ।

ହେଉଛି ।—ଉତ୍କଳସେବକାଣ୍ଡମ ପୂର୍ଣ୍ଣ
 ପ୍ରକାଶିତ ଓ କଟକ ସାହିତ୍ୟ ପ୍ରେସରେ ମୁଦ୍ରିତ ।
 ମୂଲ୍ୟ ଚାକ୍ଷଣ । ଏହି ଗ୍ରନ୍ଥ ପୁସ୍ତକ ସ୍ୱେଚ୍ଛ
 ବସୁଲଣା ଓ ମନୁଷ୍ୟରୁ ଲାଭ ହୁଏଥିଲେ
 ଜଗନ୍ନାଥ ବାଉଣ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିବା ଦେବୁ
 ବହୁ ମୂଲ୍ୟ ଦେଲେଦେ ମୂଲ୍ୟ କମ୍ପୁ ଅଧିକ
 ହୋଇଅଛି । ସେବକାଣ୍ଡମ କେଉଁଠାରେ ଅନୁ-
 ମାନକୁ ଜଣା ନାହିଁ ଏବଂ ଲେଖକ ନା ସମାଜକ
 ର ନାମ ମଧ୍ୟ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ନାହିଁ । ପୁସ୍ତକ
 ଶୁଦ୍ଧ ଅଦେବପାନ୍ତି ସମାଜପୁରକ ପୁଲିସ
 କଥାରେ ପଢ଼ିଥିଲ ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ୱେଚ୍ଛପ୍ରେମ-
 ରେ ଲେଦେ ଉପରୁ ଦେଉଥିବା ସମୟରେ
 ଏ ଭଳ ପୁସ୍ତକର ପ୍ରଚାର ସେ ସମୟୋପର
 ହୋଇଅଛି ବୋଲି ବାହୁଲ୍ୟ । ନିମ୍ନଲିଖିତ ଦେ-
 ବେ ପୁତ୍ର ଏ ଉପଦେଶ ଯାଠକମାନକୁ ଉପଦାବ

ଦେଲୁ—“ଜାଗ୍ରତ ଅଛି ସହୁ ନିଜସ୍ୱାର୍ଥ
 ରୁଲ କହି” । “ଜଗଜ୍ଞ ନିର୍ମୟ-ସହି ନିର୍ମ କହି
 ନିର୍ମ” । “କତ୍ର ଦେବାକୁ ଯେବେ ଗୁଣ୍ଠି—ସାନ
 ହୋଇଣ ପଛେ ଯାଅ” । “ନିଜ ଗୋଡ଼େ ନିଜେ
 ନ ହୋଇ ଠିଆ—ଏବେ ଦେଶେ ଲୁଆ କୁଲୁଛି
 ଅଛି” । “ସମ୍ପ୍ରମିତେ ନାର୍ଯ୍ୟ ନର ଦେଶର—
 ଦାସୁରୁ ନ ଦୁଷ ଦେଖା ସୁନଇ” । ଦେଶ-
 ଶୈଳୀ ଲେଦ ମାତ୍ରେ ଏଥିରୁ ଶୁଣିଏ ଚଣି ଉକ୍ତ
 ବସୟମାନ ଅନୁଧାନ କରବେ ।

ପ୍ରୀତିସୁଧାକର ।—ଶ୍ରୀଗୋପାଳ ବହିର ଦାସ
 ସହୁ, ଏ, କହାସ ସକଳ ଓ ଏ ନଗରର
 ଏକାଧର୍ତ୍ତ ପ୍ରେସରେ ମୁଦ୍ରିତ । ଏଥିରେ ଦେଶ-
 ପ୍ରଚଳିତ ସ୍ୱାଧୀନତା ପ୍ରୀତିପୁରକ ଓତଅ
 ସକାଳମାନ ନାଟକାଦାରରେ ଶାନ୍ତି ହୋଇ ବର୍ତ୍ତ
 ବୁଝିବା ସକ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । ସେତେ
 ସମର୍ଥନ ଦେଲେ ସୁଦା ଓତଅ ଗୀତମାନ ସେ
 ବକ୍ତା ଓ ହିନ୍ଦୀ ଗୀତମାନଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ ସର
 ନାଏଦାକ ଅଧିକମ ନର ସାଧକ ଏଥିରେ
 ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ସେ ଗୀତମାନ ଅଲଗା ୨ ହୋଇ
 ରହିଥିବାରେ ବହୁ ମନ ହୋଇ ନ ଥିଲ ମାତ୍ର
 ସକଳକାଗ୍ର ସେ ସହୁ ଏକାସ କର ନାଟକ
 ସୁସରେ ଦ୍ୱିବାକୁ ଦାଉଟି ନିର୍ଦ୍ଦୟ ହୋଇ
 ପଡ଼ିଅଛି । ନାଟକାନୁସେଧରେ ସୁଦାମ ସୁକଳ
 ପ୍ରଚାର ପର ପ୍ରୀତିରେ ବାସ୍ତ ହୋଇପଡ଼ିବା
 କୌଣସି ଶାନ୍ତିମୋହର ନୁହଇ । ପ୍ରକାଶକ
 ଗୀତପୁରକ ଶାନ୍ତିରେ ବୁଝି ଦେଖାଇଅଛନ୍ତି
 ସତ୍ୟ ମାତ୍ର ଦାକର ପରିସମ ଅନ୍ୟ ଅକ୍ତେ ବାସ୍ତ
 ହୋଇଥିଲେ ଅନେକ ଉପଦାର ହୋଇଥାନ୍ତା ।

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ।

ଦଲକବା ଗେଜେଟ ।
 ଚନ୍ଦ୍ର ଲିପିର ବ୍ୟବସ୍ଥା ନବ ସେପ୍ଟେମ୍ବରରେ
 ମମ ପ୍ରେସର ଲୋ ମାଟ୍ରେଟ ଓ ଚୋ ନେଲକ୍ତର
 ବଦଳେ ଶୁଣୁ ହୋଇ ସେ ସାଦା ବାସ୍ତ ଲିପିର ମାଟ୍ରେଟ
 ଅବସ୍ଥିତ ହେବ ଓ ଚନ୍ଦ୍ରଲିପିର ମାଟ୍ରେଟ
 ସମତା ଯାଇଲେ ।
 ମୌଲିକ ହସିଦଲହୁ ୧୫୯
 ନିରୁ ପରକ୍ଷରୁ ସହୁ ମେଦମପୁର
 ନିରମ ସହାୟ ସମଲପୁର
 ଚନ୍ଦ୍ରଲିପିର ଉପକ୍ରମ୍ମ ମାନେ ବକ୍ତବେଲର ପରଦର
 ସହୁର ଶୁଣୁ ହେଲେ ।
 ମି ୧୨, ୧୩, ୧୪, ୧୫, ୧୬, ୧୭
 ସହୁ ଗଭରୁଣ ଚନ୍ଦ୍ର, ଚନ୍ଦ୍ର ବାହାଦୁର
 ବାସ୍ତ ଗଭରୁଣ ବସ୍ତ
 ଦେଶମନ୍ଦିର ସହୁ
 ଚନ୍ଦ୍ରଲିପିର ଉପକ୍ରମ୍ମ ମାନେ ବାଲେଶ୍ୱର ଜେଲି
 ସହୁର ଶୁଣୁ ହେଲେ ।
 ଶାନ୍ତି ଦେବୁ ଶାନ୍ତି ଦେ ବାହାଦୁର
 ବାସ୍ତ ବାହାଦୁର ସହୁ
 ମୌଲିକ ସହୁ ଅବହୁସ୍ତୋକେ ଶା

ଫାଲ୍‌ଗୁଣ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା । THE UTKAL DIPIKA.

ଶୁକ୍ରବାର
ସଂଖ୍ୟା ୧୩୩

COITACK SATURDAY THE 31st August 1907

ପ୍ରତି ଦିନ ୧୨ ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟ ୧୯୦୭ ଶାଳ ସମ୍ଭାଳା

ପ୍ରଥମ ପଞ୍ଚମ ବରଷାକାଳର ଦିଗ୍‌ବିଜ୍ଞାନ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ସମ୍ମାନପତ୍ର ମୁଦ୍ରିତ ଓ ବ୍ୟତୀତ

ପୃଷ୍ଠା ୩

ଉତ୍କଳସମ୍ବାଦର ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦକାର ଶ୍ରୀ
ଉତ୍କଳସମ୍ବାଦର ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦକାର, ଶ୍ରୀ—
ଉତ୍କଳସମ୍ବାଦର ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦକାର ୩୦/୮ ଓ ଅକ୍ଟୋବର ୩୧
ଫାଲ୍‌ଗୁଣ ୧୯୦୭ ମାସ ଦୈନିକ ଉତ୍କଳସମ୍ବାଦର ଉତ୍କଳ
ଉତ୍କଳସମ୍ବାଦର ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦକାର ୧୦/୮ ମାସ ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ
ଫାଲ୍‌ଗୁଣ ୧୯୦୭ ମାସ ଦୈନିକ ଉତ୍କଳସମ୍ବାଦର ଉତ୍କଳ
ଫାଲ୍‌ଗୁଣ ୧୯୦୭ ମାସ ଦୈନିକ ଉତ୍କଳସମ୍ବାଦର ଉତ୍କଳ
ଫାଲ୍‌ଗୁଣ ୧୯୦୭ ମାସ ଦୈନିକ ଉତ୍କଳସମ୍ବାଦର ଉତ୍କଳ
ଫାଲ୍‌ଗୁଣ ୧୯୦୭ ମାସ ଦୈନିକ ଉତ୍କଳସମ୍ବାଦର ଉତ୍କଳ

NOTICE.

APPOINTMENT

Wanted a passed Compounder for the Pal Lahara State Charitable Dispensary on a salary of Rs 10 (ten) per month with free-quarters. Applications should reach the undersigned up to 30th September 1907.

Superintendent,
Pal Lahara state

Wanted for six months a passed Sub-overseer for the Kujang portion of the Burdwan Estate on a salary of Rs 30 and horse allowance of Rs 15 per month.

Applications will be received to the 10th September next the undersigned.

R. N. Bose
Sub manager
Kujang Estate
P. O. Kujang
(Dist. Cuttack)

WANTED a competent Head Clerk for the Nyagarh Sub Division, Keonjhar State, on a monthly salary of Rs 40. None need apply who has not passed the Entrance Examination and has office experience. A typist preferred. The Head quaters though in upper Keonjhar is healthy and on the Byterne River, on the Chaiassa border. Apply to the Sub Divisional Officer Nyagarh, Keonjhar State.

WANTED a Mathematical teacher to act as Asst Head Master and Second Master of the Khurda High School on a salary of Rs. 50 per mensem and a monthly allowance of Rs 5 as Boarding Superintendent. Only those who want to stick to the post for 2 years at least need apply. Applications with copies of testimonials to be received by the Secretary upto the 3rd September 07.

WANTED

a clerk on a salary of Rs. 25 per mensem. None need apply who has not passed the Entrance examination of the Calcutta University. Apply before the end of August 1907.

Gour Shyam Mahanty
Nayagarh Dist, Puri

APPOINTMENT.

WANTED.

A Sub-Overseer for the Sonapur State on Rs. 45 per mensem including horse allowance. Applicant should have passed the Survey examination of any recognized Survey school. Applications showing caste age together with copies of testimonials of past services, if any, should reach the undersigned before the 5th September 1907.

Raja Biramitrodaya Sing Deo
Feudatory Chief
P. O Sonapur
Via Sambalpur

Wanted a Forester for the Daspalla Forest on a monthly salary of Rs. 30. The candidate selected must at first proceed to Dera Dun to undergo a course of training in Forestry at the cost of the State in the Imperial Forest School there for a short period, and shall then on his return join his duties and get his pay. The qualification of the candidate must not be below Matriculate test. Applications to be received by the undersigned up to the 31st current.

Daspalla) Bhabagrahi Biswal
7-8-07) Dewan

APPOINTMENT WANTED.

By the District Board of Cuttack 4 Local native Doctors (Hospital Assistant) for cholera duty on a monthly salary of Rs. 25 with fixed allowance of Rs. 10 and Rs. 5 for a servant to carry medicines.

Applications are to be received by the Civil Surgeon of Cuttack up to 30th instant.

Cuttack District Board's office } J. C. Chunder Vice-Chairman 17-8-07

WANTED.

By the District Board Cuttack a pound and Ferry Inspector on a monthly salary of Rs. 35 with fixed horse allowance of Rs. 10.

Preference will be given to one who is young and of active habits, knows to ride, and of good moral character. He must have Experience in checking pound accounts. He must know English tolerably well to write letters and reports.

Applications will be received by the undersigned up to 25th instant.

Cuttack District Board's office } J. C. Chunder Vice-Chairman 16-8-07

Wanted a Head Mistress on Rs. 12 per mensem for the Dhenkanal Girls' School with free quarters.

Candidates must have passed Middle Vernacular Examination and obtained training in the Kindergarten system of teaching

Dhenkanal Raj office } Parbati Charan, Das. Asstt. Dewan For Fendatory Chief 21-8-1907.

The Survey and Settlement of the Gangpore Feudatory State will be commenced in October of this year. Candidates for the posts of Amiens and Inspectors should submit their applications together with copies of testimonials to the undersigned at once.

J. A. CRAVEN, Dewan of Gangpur State, Sundargarh P. O. Via Jharsugra B. N. R.

ଅତି ଉତ୍କୃଷ୍ଟ ମହାପରାଣ ଗ୍ରନ୍ଥ ।

ମୃତ୍ୟୁ ବେଦନା ସମୟରେ ବୃତ୍ତାନ୍ତର ମହାପରାଣ ଗ୍ରନ୍ଥ ଓ ବୃତ୍ତାନ୍ତର ଗ୍ରନ୍ଥ ଉପରେ ଗୋଟିଏ ପୁସ୍ତକ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇଅଛି । ଏହି ପୁସ୍ତକଟିର ମୂଲ୍ୟ ଟଙ୍କା ୧୦ ଓ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଏହା ପଢ଼ିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଉଅଛି । ଏହି ପୁସ୍ତକଟିର ମୂଲ୍ୟ ଟଙ୍କା ୧୦ ଓ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଏହା ପଢ଼ିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଉଅଛି ।

ବୃତ୍ତାନ୍ତର ମହାପରାଣ ଗ୍ରନ୍ଥ ମୂଲ୍ୟ ଟଙ୍କା ୧୦ ଓ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଏହା ପଢ଼ିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଉଅଛି ।

(ଭୃଷ୍ଟଗୋର ଅବଧି ମହୋତ୍ସବ)

ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖିବାକୁ ।

(୧) ଏହି ମହୋତ୍ସବ ଅଗ୍ରେ ଏଠାରେ ଅନେକ ବାଣିଜ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କର ଦେଖିବାକୁ ଏହିପରି ଏକମାତ୍ର ମଧ୍ୟରେ ଦେଖିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଉଅଛି । ଏହିପରି ଏକମାତ୍ର ମଧ୍ୟରେ ଦେଖିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଉଅଛି ।

ପ୍ରଦୋଷ ୪ ଥିବାର ମୂଲ୍ୟ ଟଙ୍କା ୧୦ ଓ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଏହା ପଢ଼ିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଉଅଛି ।

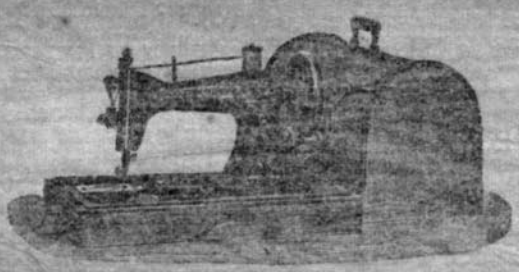
(୨) - ମୂଲ୍ୟ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ -

ଯେ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଗ୍ରନ୍ଥ ଦେଖିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଉଅଛି । ଏହିପରି ଏକମାତ୍ର ମଧ୍ୟରେ ଦେଖିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଉଅଛି ।

ପ୍ରଦୋଷ ୪ ଥିବାର ମୂଲ୍ୟ ଟଙ୍କା ୧୦ ଓ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଏହା ପଢ଼ିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଉଅଛି ।

ପ୍ରଦୋଷ ୪ ଥିବାର ମୂଲ୍ୟ ଟଙ୍କା ୧୦ ଓ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଏହା ପଢ଼ିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଉଅଛି ।

କଳ ବିକ୍ରୟ ।

Singer's sewing machines.

(ଶିଳ୍ପର ପିଲାଙ୍କ କଳ)

- ୧ । ଯେବେ ତୁମ୍ଭେ ସଦ୍ୟା ଉତ୍କଳ ବିକାଶ ସମାଜକୁ ଚାହୁଁ
୨ । ଯେବେ ତେଜସ୍ବୀ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ମୋଚନ ବିକାଶ ସମାଜକୁ ଚାହୁଁ
୩ । ଯେବେ ନିଜର ପରିବାରର ସୁଖର ଘୋଷାକ ତମ୍ଭର ବିକାଶକୁ ଚାହୁଁ
୪ । ଯେବେ ନିଜର ଶ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ପ୍ରୟୋଜନୀୟ ବୃତ୍ତବର୍ମରେ ନିଯୁକ୍ତ ଦେଖିବାକୁ ଚାହୁଁ
୫ । ଯେବେ ନିଜର ନୀତିକା ନିର୍ବାହ କରିବାକୁ ଚାହୁଁ ତେବେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା "ସିଙ୍ଗର ମିଲିନିଆଲ" ନିଗଦ କମ୍ପାନୀ ଉଦ୍ଘାଟନ କର । ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ପରିବାରକର୍ତ୍ତା ସମାଜ, ଦଳିମାନଙ୍କ ସମାଜେ ଏବଂ ବେପାରୀମାନଙ୍କ ସମାଜେ ଏହା ସଦାସଦ୍ୟା ଉପଯୋଗୀ ।

ଠିକଣା :- THE SINGER MANUFACTURING Coy. District Office: -VIZAGAPATAM Subs:-Berhampur (Ganjam) Bezwada, Coconada, Guntur, Cuttack and Nellore

NOTICE.

The Inspector General of Police, Lower Provinces, is prepared to receive applications for appointments as Sub-Inspectors of Police from young men of respectable parentage who have passed the Entrance or Matriculation Examination of an Indian University, or the final "B" or "C" class examination of a Zillah or High School. He must have a fluent knowledge of English. Preference will be given to graduates and under-graduates and to natives of a Commissioner's Division in filling up the appointments allotted to it. A limited number of applicants who have obtained the B.L. degree will be appointed to a higher grade, and, if they subsequently give proof of special aptitude for conducting prosecutions, may look for special promotion to the post of Court Inspector.

No person will be deemed qualified who does not satisfy the following conditions:—

I.—That he has no disease, constitutional affection or bodily infirmity unfitting him, or likely to unfit him, for police duties, and that he is not less than 5 feet 3 inches in height and 30 inches round the chest.

(Note—"Stuttering or stammering" is a constitutional defect, and represents a physical disqualification.)

II.—That he is of good moral character

III.—That he belongs to a respectable family and is of good social standing.

IV.—That he will be over 21 and under 25 years of age on 1st January 1907.

Printed forms of applications are obtainable in the office of all Superintendents of Police. Applications should be submitted to the Superintendent of Police of the district within which the candidate resides, Calcutta for the purpose of this rule being regarded as a part of the 24-Parganas district. Applications must reach the office of Superintendents of Police not later than the 30th September 1907

Selected candidates will undergo a 42 weeks' course of instruction, commencing from 2nd January 1907 at the Police Training School. This course will include drill, riding, gymnastics, instruction in taking finger prints and Police portraits, elementary surveying and training in conducting prosecutions in Magistrates' Courts and in other practical duties of an investigating officer.

At the end of the 42 weeks, candidates obtaining a certificate of proficiency will be posted to districts as probationers for two years. If at the end of that period they are pronounced competent and fit, they will be confirmed as Sub-Inspectors. During the period of instruction they

will be subject to the rules and regulations of the Training School, and will receive Rs. 25 a month as salary. On being passed out of the Training School, they will receive the full salary of the grade to which they are appointed.

The position of selected candidates in the Range lists from which promotions are made will be determined by the places obtained at the final examination held at the conclusion of the Training School term.

FOR SALE

(1) BROUGHAM BY DYKES—Fashionable, Patent axle, good condition, well cushioned, removable panel, newly painted Rs. 500.

(2) RALEIGH CART by Stewart—Low wheeled in good condition, strong, newly painted. Rs. 300

(3) A BURMAH PONY—An excellent animal, highest in size of its kind, young, sound and fast going. Rs. 500

THE cart and pony with harness and jamps Rs. 700

(4) A PIANO second hand. Rs. 100

Reasonable offer can be made. Apply to K. C. PALIT, BALUBAZAR, CUTTACK.

ବିକ୍ରୟ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।

୧ । ଏକଗୋଟା ବ୍ରୁଗାମାଧା, ଭାନ୍ତର ଦୁଇଟି ଚକ, ପ୍ୟାଟେଣ୍ଟ ଅକ୍ସଲ, ଉତ୍ତମ ଅବସ୍ଥା, ଭଲ ଖୋଲିଯାଏ, ନୂଆ ରଙ୍ଗ ଦେଇ ଦୋରାଣୁ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୫୦୦/୦୦

୨ । ଏକଗୋଟା ରାଲେଇଗାର୍ଟ ବା ସ୍ଟେରୀ ଡିସ୍ଟେଣ୍ଟ ଡ୍ରାମାଟିକ୍ କମ୍ପାନିଦ୍ୱାରା ଉତ୍ପାଦିତ, ଶ୍ରେଷ୍ଠତମ, ମଜବୁତ, ନୂଆରଙ୍ଗ ଦେଇଅଛି, ମୂଲ୍ୟ ଟ ୩୦୦/୦୦

୩ । ଏକଗୋଟା ବର୍ମାହା ପୋନୀ, ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍ତମ ଶକ୍ତିର ସୁନ୍ଦରୀ ଏବଂ ଦୂରଦୂରୀ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୫୦୦/୦୦ । ଟାଣ୍ଟୁକି ଏବଂ ଗୋଡ଼ା, ଗାଈ ଏବଂ ଲାଲଟିନ ସମେତ ଟ ୭୦୦/୦୦

୪ । ଏକଗୋଟା ପିଆନୋଦ୍ୱାରା ସୁରୁଣା ଟ ୧୦୦/୦୦ ମୂଲ୍ୟ ଉପଯୁକ୍ତ ଦେଲେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଉପଯୋଗ ପାରେ । ଚିତ୍ତୁରୀର ପୁସ୍ତକାଳୟ ବିକଟରୁ ଅଧିକ ଦର ଦିଅ ।

ଡି. ସି. ପାଲିଟ
ବାଲୁବାଜାର
କଟକ

ଉତ୍କଳବାସିନୀ ।

ଗର ଭା ୨୨ ରୁଗରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଦେବା ସପ୍ତାହରେ କଞ୍ଚାପ୍ରଦେଶରେ ବୁଦ୍ଧିଶାଳୀମାନଙ୍କ ପାଇବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ୧୨୦୦ ଟଙ୍କା । ଏହା ଶୁଦ୍ଧ ସପ୍ତାହର ଅର୍ଥକୁ ୨୨୦୦ ଟଙ୍କା ଅଟେ ।

ଗର ଭା ୨୨ ରୁଗରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଦେବା ସପ୍ତାହରେ ଉତ୍କଳରେ ଯେଲେନ ଶ୍ରେଣୀରେ ୨୨୦୮ ମୁଦି ଦୋରାଣୁ । ଗରୁ ପୁସ୍ତକ ସପ୍ତାହ ମୂଲ୍ୟ ୨୫୦୦ ଟଙ୍କା ନମେଇର ପୁରୁ ୧୨୧୪ରୁ ୧୮୭୮କୁ ବଳିବ ନୋଟ ବୁଦ୍ଧିର ପ୍ରଧାନ ଭାଗ ଅଟେ । ମଧ୍ୟସ୍ତ ଦେଖ, ମଧ୍ୟସ୍ତର ଓ ବ୍ରହ୍ମଦାନୀଦେ ଯାଗାମା ନିକ୍ଷେପ । ପଞ୍ଜୀନ ଓ ନରମାରେ ବହୁ ରୁଣ ପ୍ରତିଷ୍ଠା । ବଜ୍ର ଓ ସୁକ୍ରପ୍ରଦେଶର ଅଳ୍ପ ପୁସ୍ତକ ସପ୍ତାହ ସଙ୍ଗେ ପାଠ୍ୟ ସମାଜ ।

ଗର ଭା ୨୨ ରୁଗରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଦେବା ସପ୍ତାହରେ ନମେଇ, ବରମା, ପୁସ୍ତକ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶାରେ ପ୍ରଚଳୁ ବୁଦ୍ଧି ଦୋରାଣୁ । ଦର୍ଶନାଳ ଅଭିମୁଖ ଏ ସମସ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହିମାଳୟର ଉତ୍କଳ, ପୁସ୍ତକ ଉପକୂଳ, ବର୍ତ୍ତମାନ, ଦରଦଙ୍ଗା, ବେଲୁ ଦେବନ ଏହି ସମସ୍ତ ପ୍ରାନ୍ତରେ ବୁଦ୍ଧିର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶବ୍ଦକ୍ରମ ୨୦ ଅଧିକା ଚଢ଼ିରୁ ବହୁ ଅଧିକ ଭାଗ ହୁଏ । ଅଳ୍ପ ଅଧିକାରୀ ପ୍ରାନ୍ତରେ ଉପକୂଳ ବା ଅଧିକ ବୁଦ୍ଧି ଦୋରାଣୁ ।

ଏ ନଗରର କଞ୍ଚୋରପୁ ଗୋରୁଖିଣୀ ସମ୍ଭାର ସମ୍ପାଦକଙ୍କର ଅନୁରୋଧରେ କଞ୍ଚୋରପୁରେ ଯେ ଗୋରୁଖିଣୀ ସମ୍ଭାର ଗୁଣା ଉତ୍କଳବାସୀ ଏ ଜଗର ବାସୀଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଶ୍ରୀ ଗାଳମଣି ନର ଏହି ମସ ଭା ୧ ରୁଗରୁ ବରଷାସ୍ତ୍ର ଦୋରାଣୁ ଅଛି । ଅଧିକର ସମ୍ଭାର ଗୁଣା ଗୋରୁଖିଣି ଦେଖି କହି ଦେବେ ନାହିଁ ଓ ଦେଖି କହି ଦେଲେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଦୋରାଣୁ ଦେବେ ଚାହୁଁ ।

ଅଧିକାରୀ ବର୍ମାହାର ଉପକୂଳ ସମ୍ଭାରରେ ଗୁଣର ଗରୁଖିଣିଦେଖି ଉତ୍କଳବାସୀଙ୍କ ନମେ ବାହାରୁଅଛି । ସମ୍ଭାର ମଦ ବରଷା ଉତ୍କଳରେ ଏହି ମନୁଷ୍ୟ ବାହାରୁଅଛି ଓ ଯେ ଶ୍ରୀଗର, ମାତାଳ, ବ ୧୪ ଓ ବସୁଧର ନୂନ ପିନ୍ଧ, ସରକାରୀ ଦାର୍ଯ୍ୟ ଦରୁପୁରା ଦେଲେ ସୁଖର ଓ ଅଧିକାରୀ ଉତ୍କଳବାସୀଙ୍କୁ ମଦ ବରଷା ଉତ୍କଳା ଶିକ୍ଷେଷ ଦେବ । ଏସର ସ୍ତାମ୍ଭାସୁ ଗରୁଖିଣିଦେଖି ବରଷାଦା ଉତ୍କଳ ପ୍ରାନ୍ତରେ ଥିବୁ ବରଷା ଦରୁପାଉ ଶିକ୍ଷେଷ କରପାଉଦେ ।

ଗୁଣର ସରକାରୀଦେଖି ଉତ୍କଳବାସୀଙ୍କର ବର୍ମାହାର ଉତ୍କଳବାସୀଙ୍କୁ ନୂତନ ଉତ୍କଳବାସୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଦରୁପାଉ ଏବଂ ଗୋରା ଗର ଦଳକରାମଦେଖି ଲେ ପ୍ରକାଶ ଦୋରାଣୁ । ଦେଖ ମନେ ଦୋରାଣୁ ଶ୍ରୀ ଗୁଣର ସୁ ବରଷାଦେଖି ଏବଂ ଉତ୍କଳବାସୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ମାଣ୍ଡିଲୁନେପଦ ପ୍ରକାଶ ଅଧିକ ଜଲ ଦୋରାଣୁ ଲର ବ, ଅଧିକା ପି, ଶ୍ରେଣୀର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସମ୍ଭାରରେ ଉତ୍କଳ ଦୋରାଣୁଦେ, ବସୁଧ ବ ୨୫ ଓ ଉତ୍କଳ ପୁନ, ବରଷା, ସୁଖା, ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଉତ୍କଳବାସୀ

କର୍ତ୍ତବ୍ୟତା ଦେବେ ସେହିମାନଙ୍କର ପ୍ରାର୍ଥନା
ସମ୍ଭବ ହେବ ।

ଓଡ଼ିଶା ଜମିଦାର ସାହେବ ଓ ଓଡ଼ିଶା
କୃଷି ସମିତିର ସମ୍ପର୍କରେ ଅନୁସନ୍ଧାନକେ ଜଣାଉ
ଅଛି ଯେ ଉତ୍କଳସ୍ଥ କୃଷି ସମ୍ପର୍କୀୟ କେତେକ
ନୂତନ ଇଂରାଜୀ ଓ ବଙ୍ଗଳା ପୁସ୍ତକ ଓ ପତ୍ରିକା
(ପ୍ରାକାଶକରୁ ସେ ସମସ୍ତର ନାମ ଲେଖି ଯାଉଲୁ
ନାହିଁ) ଚାହୁଁଛନ୍ତି କେତେକରେ ନିକଟରେ ପ୍ରାପ୍ତ
ହୋଇଅଛି । ଓଡ଼ିଶା କୃଷି ସମିତିର ସଭ୍ୟ ଏବଂ
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କେତେକ ଯେଉଁମାନେ ସେ ସମସ୍ତ
ପାଠ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛାକରିବେ ସେମାନେ ଜମି
ସମ୍ପର୍କ ନବେଶ୍ୟ ଖୋଜି ଥିବା ସମସ୍ତରେ ସେଠାକୁ
ଯାଇ ଅନାୟାସରେ ପାଠ କରି ପାରିବେ । କୃଷି
ଓ ଫଳ ଫଳ ଉଦ୍ୟାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବିଷୟରେ
ଯେଉଁମାନଙ୍କର ଅନୁସନ୍ଧାନ ଓ ଯତ୍ନ ଅଛି ଆଣିକରୁ
ସେମାନେ ଏ ସୁଯୋଗ ଉଠିବେ ନାହିଁ ।

ଗଣ୍ୟମାନଙ୍କର ପୁଲକ୍ଷ ଜନଶୁଭକର ମଧ୍ୟରେ
ଉତ୍କଳୀୟଙ୍କ ପ୍ରଖ୍ୟା ଅତିଅଳ୍ପ ଅଥବା ଶୁନ୍ୟସ୍ଥ-
ନାରୁ ଉତ୍କଳୀୟମାନଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବା କାରଣ
ବଞ୍ଚିତନ ବ୍ୟତୀତ ଅଛି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରାର୍ଥନା
ଅଗ୍ରଗଣ୍ୟ କରିବା କାରଣ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଷା ପୁଲକ୍ଷ
ପୁସ୍ତକାଳୟ ଅବେଶ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ପୁଣି ପୁଲକ୍ଷ
କଲଗରେ ମାସିକ ୫ ୧୫ ଟଙ୍କା ଓ ୫ ୨୦ ଟଙ୍କା
ବେତନରେ କେତେକଜଣ କୁଳି ରହିବାର ଅଛି ।
ସେଥିରେ ମଧ୍ୟ ଉତ୍କଳୀୟମାନଙ୍କର ଅବେଦନ-
ଅଗ୍ରତଣ୍ୟ କରିବାର ନିୟମ ହୋଇଅଛି । ଉକ୍ତ
ଲକ୍ଷ୍ୟରୁ ଏ ସମସ୍ତ ଅବଗତ ହୋଇ ଅତ୍ୟନ୍ତ
ଅନାଦର ହେଲୁ । ଜାମ୍ବୀଜ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଷା ସେ
ଅଞ୍ଚଳର ଓଡ଼ିଶୀୟଙ୍କ ପ୍ରତି ସଦା ସମ୍ମାନାର୍ଥରେ
ଏହିପରି ପ୍ରବଚନ କଲେ ସେମାନଙ୍କର ଦୁର୍ଗତି
ଶୀଘ୍ର ଦୃଶ୍ୟମିକ ।

ଗତ ତା ୨ ଉତ୍କଳ ନଗରକାର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରେ
'ଶ୍ରୀ ଅଂ ଉତ୍କଳ' ଜିଲ୍ଲା ମଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସାହେବଙ୍କ
ପୁରୀରୁ ସଙ୍ଗେ ସ୍ଥାନୀୟ ବିଶ୍ୱାଳୟର ଶିକ୍ଷକମାନ-
ଙ୍କର ନିମ୍ନ ନିମ୍ନ କହିଅଛନ୍ତି ଯେ ସେମାନେ
ଶିକ୍ଷକଙ୍କର ସମ୍ମାନ ରଖା କରିପାରୁ ନାହାନ୍ତି ।
ସରକାରଙ୍କର ଅଦେଶ ପଳନ ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କର
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ, କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସର ମନ ବିଶ୍ୱର କରବାର
ଅଧିକାର ନାହିଁ । ଏ କଥା ଯଥାର୍ଥ ମାନ ବିଷୟରେ
ଅଦେଶ ପାଳନ କରିବା ଶିକ୍ଷକ ଦୋଷ ନୁହେଁ ।
କେଉଁ ଶିକ୍ଷକ ବା ଶିକ୍ଷକ ବା ଦୋଷ ହେଲେ
ତାହା ନ ଦେଖାଇ ଦୂର ଏକଜଣ ଶିକ୍ଷକ ବରଗାୟ
ଓ ୫୨ ଜଣ ଶିକ୍ଷକ ବିଚାରୁତ ହେବା ଉଚିତ
ବୋଲି ଲେଖିବାପାଇଁ ସହଯୋଗୀ ନିଜର ଯେ
ରୁପସୂତ୍ର ଦେଖାଇଅଛନ୍ତି ଗହିଲେ ସେ ସେ
କାରେଷ ସାହେବଙ୍କର ପ୍ରଶଂସା କରିଅଛନ୍ତି ଏହା
ସତ୍ୟ ଅଟେ ।

କ୍ଷମା ବିବାହ ସଂକଳର ଉଦ୍ୟମ ଓ ସାଦା-
ସ୍ୟରେ କଲିକତା ମହାନଗରରେ ଅତି ଗୋଟିଏ
କ୍ଷମା ବିବାହ ଚଳିତ ମସିହା ୧୨ ରିଖରେ
ହୋଇଅଛି । କରର ନାମ ବାବୁ କୁଞ୍ଜନାଥ
ମୁଖର୍ଜୀ ତାଙ୍କ ପତ୍ନୀଙ୍କ ନାମ ବାବୁ ଦରଦାସ
ମୁଖର୍ଜୀ । ସା । ଗୋଦାଳପତ୍ନୀ ଓ କ୍ଷମା
କଳୀର ପତ୍ନୀଙ୍କ ନାମ ନରେନ୍ଦ୍ରନାଥ ବାନାର୍ଜୀ
। ସା । ପ୍ରଶସ୍ତଙ୍ଗ । ଏ ଉଭୟ ଉଚ୍ଚଶ୍ରୋତୀୟ
କୁଳୀକ ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ଅଧିକ୍ଷ ଏବଂ ଅନେକ ଭଦ୍ର,
ବ୍ୟକ୍ତି ଏ ଶୁଭ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ ।
ଉକ୍ତ ସମିତିର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ନ ୧୧ ମଧ୍ୟ ପଦ୍ମ-
ଚରଣ ସରକାର ଖୁଟି କଲିକତା ଅଟେ ।
କ୍ଷମା ବିବାହ ଉତ୍କଳ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଉକ୍ତ
ଠିକଣାରେ ସମିତିର ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ନିକଟକୁ ଯି
ଲେଖି ପାରିବୁ ।

ଭାର୍ତ୍ତ୍ତର ନବୀନ ସଲିପୁଟା ଚାହାଙ୍କର ଯେତୁକ
ସମ୍ପତ୍ତି ସମ୍ପର୍କରେ ଅଯୋଗ୍ୟ ଜମିଦାର ହେବାକୁ
ସେ ସମ୍ପତ୍ତିମାନ କୋଟ ଅବକାର୍ତ୍ତବ୍ୟର ତତ୍ତ୍ୱବଧା
ନରେ ଆସିବାର ପୂର୍ବ ବଙ୍ଗର ରେବନ୍ୟୁ
ବୋରିଡ଼ି ସରକାରୀ ବିଜ୍ଞାପନ ପ୍ରକାର କରିଅଛନ୍ତି
ଚାହାଙ୍କର ସୋପାନର ସମ୍ପତ୍ତିର ବୃତ୍ତ୍ୟସ୍ତେ
ସେ ନିଜେ କରନ୍ତେ । ଏଥକୁ ଚେଲିଗ୍ରାଫ ସମ୍ପା-
ଦକର ଯଥାର୍ଥ କହିଅଛନ୍ତି ଯେ ନବୀନ ସାହେବ
ଯେତୁକ ସମ୍ପତ୍ତି ସମ୍ପର୍କର ବୃତ୍ତ୍ୟ ସୁତା ନିମନ୍ତେ
ଅଯୋଗ୍ୟ ହେବା ପ୍ରକାରେ ନିଜ ସମ୍ପତ୍ତି ପକ୍ଷରେ
କପରି ଯୋଗ୍ୟ ହେଲେ ଅସ୍ପର୍ଯ୍ୟ କଥା । ପୁଣି
ନବୀନ ସାହେବ ନିଜ ଯେତୁକ ସମ୍ପତ୍ତି ବୃତ୍ତ୍ୟ
ସୁତା କରିବାକୁ ଅକ୍ଷମ ମାତ୍ର ସ୍ୱାଧୀନ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ
ସଭା ଓ ବିଭାଗଟିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାପନ ସଭାର ସଭ୍ୟ
ହୋଇଅଛନ୍ତି ଏହା ଅଧିକ ଚମତ୍କାର ଅଟେ ।
ସେ ନିଜର ବିଷୟ ବୁଝିବାକୁ ଅକ୍ଷମ ସେ ସର୍ବସା-
ଧାରଣ୍ୟ ସଭାରେ ଅଭିନ କରବାକୁ ସକ୍ଷମ ଏ
ବିଷୟ ଉତ୍କଳ ଏହା ପୂର୍ବ ବଙ୍ଗର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଷାକୁ
ଶୋଭା ପାଏ ଯେଉଁଠାରେ ଅଜକାଳ ପ୍ରାୟ
ପ୍ରତିଦିନ ଦେହେ ନୂଆ ବିଷୟ ଓ ବ୍ୟବସ୍ଥା-
କଥା ଶୁଣା ଯାଉଅଛି ।

ତତ୍ତ୍ୱମତ୍ତର କେତେକଜଣ ମୁସଲମାନ ଏବଂ
କମ୍ପାନୀ କର କର୍ତ୍ତାମ ଓ ରଙ୍ଗୁନ ମଧ୍ୟରେ
ଜାହାଜ ବ୍ୟବସାୟ କରୁଅଛନ୍ତି । ବିଲଗ ଜାହାଜ
କମ୍ପାନୀ ସହିତ ପ୍ରତ୍ୟାଗାତା ହେଲୁ ତତ୍ତ୍ୱମ ଓ
ଏକେକୟାବ ରଙ୍ଗୁନର ବିଲଗ ବ୍ୟବସାୟ-
ମାନେ ସେହି କମ୍ପାନୀକୁ ହୋଇଲେ ବିଷୟ କରୁ
ନାହାନ୍ତି । ମୁସଲମାନ କମ୍ପାନୀ ଏଥିପାଇଁ
ଅଧିକା ବ୍ୟୟରେ କରବାରକୁ ପଥରକୋଇଲ
କରିବାକୁ ଏବଂ କାଠ ନାଳିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହୋଇ-
ଅଛନ୍ତି । କମ୍ପାନୀ ବା କର୍ମକ ପ୍ରାଣୀ ବିଦେଶୀ ।

ଅମ୍ଭେମାନେ ନିଜ ବ୍ୟବସାୟର ଉନ୍ନତ ସମାପ୍ତ
ବିଦେଶୀ କର୍ମକ ଅବଲମ୍ବନ କରିବା ପ୍ରକାରେ
ବିଦେଶୀମାନେ ସେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ସେହିପରି
ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତେ ଏହା ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ନୁହେଁ ।
ଅସ୍ପର୍ଯ୍ୟ ଏହି ସେ ଯୁବକଙ୍କର ମୁସଲମାନଙ୍କପ୍ରତି
ଇଂରାଜମାନେ ଏବେ ସ୍ନେହ ଓ ସଦାନୁରୁତ୍ତି
ଦେଖାଉଥିବା ପ୍ରକାରେ କେତେକ ମୁସଲମାନ
ଗୋଟିଏ ବ୍ୟବସାୟ କରିବା ମାତ୍ରେ ବାଧା
ଦେବାକୁ ସିଦ୍ଧ ବଳିମ୍ବୁ ହଲେ ନାହିଁ । ବିଦେଶୀ
ଶିକ୍ଷ ବିଦେଶୀ ସଙ୍ଗଠୋକାର ଫଳ ଅଣା କରୁ
ମୁସଲମାନମାନେ ତୁହୁସ୍ୱାମୀ କରିବେ ଏବଂ
ଯାହାକି ବ୍ୟବସାୟ ସଙ୍ଗେ ପଥରକୋଇଲ
ବ୍ୟବସାୟ ଯୋଗକଲେ କମ୍ପାନୀର ଅବସ୍ଥା
ରହିବ ନାହିଁ । ଏହା ଓ ସାହସ ବ୍ୟବସାୟର
ମୁକ୍ତ । ଦେଶର ହିନ୍ଦୁ ମୁସଲମାନ ଏବଂ ମନରେ
ସାହସ ଯୁବକ ବାଣିଜ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟ କଲେ
ବିଦେଶୀ ବାଣିଜ୍ୟମାନେ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ନ କରି
ସାହାଯ୍ୟ ଓ ଯୋଗ ଲୋଡ଼ିବେ ।

ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଶ୍ରଦ୍ଧେୟ ପୁସ୍ତକ ପାଠକ
ଦାସ ସି, ଅଇ, ଇ, ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳସ୍ତ୍ରୀ ସମ୍ପର୍କରେ
ଉତ୍କଳସ୍ତ୍ରୀ ଶିକ୍ଷକମାନେ ଯେଉଁ ପ୍ରକାର ପାଠ
କରିଥିଲେ ତାହା ସମ୍ଭବ୍ୟ ଦେଖି ନିଜ
କଲକର କେତେକ ସମ୍ପର୍କ ପକ୍ଷରେ ସମ୍ପର୍କରେ
ଏହି କଥାମାନ ଲେଖାଅଛି ଯେ ଉତ୍କଳର
ଶିକ୍ଷ ପ୍ରତି ଇଂଲଣ୍ଡର ସମ୍ପର୍କ ସାହାଯ୍ୟ
ଜନକ କି ନା ଏହା ବିଷୟ କରିବାକୁ କେଲେ
ଉତ୍କଳ ଜାଲର ସୁରକ୍ଷକ ପ୍ରଦେଶମାନ ମକରେ
ରଖିବା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ଇଂଲଣ୍ଡରେ ସମକେବ
ଜାନକର ନିୟମ ପ୍ରତିନିତ ଥିଲେହେଁ ଉତ୍କଳରେ
ବ୍ୟକ୍ତିଗତଦେଖାକୁ ଅଧିକ ହୋଇ ନାହିଁ ।
ଦେଶୀୟ ଉତ୍କଳମାନଙ୍କ ପୁଣି ଉତ୍କଳା କାରଣ
ଉତ୍କଳର ବିଦେଶୀକ ଶାସନରୁ ମାନେ ଅବସ
ବଛି କରି ନାହାନ୍ତି ଏବଂ ଇଂରାଜ ଶାସନାଧୀନରେ
ଉତ୍କଳର ଦେଶୀୟ ଶିକ୍ଷ ନଷ୍ଟ ହୋଇଅଛି ।
ପୁସ୍ତକ ନର ହିନ୍ଦୁ ଓ ମୁସଲମାନ ସମ୍ପାଦକ
ଠାରୁ ଉତ୍କଳ ପାଇଁ ଦେଶୀୟ ଶିକ୍ଷ ଉତ୍କଳ
ହେଉଥିଲ ମାତ୍ର ବତ୍ତମାନ ତାହା ନାହିଁ ।
ଇଂଲଣ୍ଡର ବାଣିଜ୍ୟ ଉତ୍କଳର ଶିକ୍ଷ ସମ୍ପର୍କୀୟ
ମତ ପରିଦର୍ତ୍ତନ କରିଅଛି । ଦେଶର ଉତ୍କଳ
ଦୁର୍ବ୍ୟମାନ ବ୍ୟବହାରପ୍ରଯୋଗୀ କରୁଣା ପ୍ରକୃତ
ସୁଦେଶୀ । ଦେଶର ମଜଲ ସାଧନ ନିମନ୍ତେ
ହିନ୍ଦୁ ଇଂଲଣ୍ଡକୁ ଉତ୍କଳର ସଂଗ୍ରହରେ ଅତି
ଅଧିକ ଏବଂ ଇଂରାଜମାନେ ଦେଶୀୟ ଲେଖକ
ପ୍ରତି ସେମାନଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବିଷୟ ବୁଝି ପାରିଲେ
ଉତ୍କଳର ଅପାଣ୍ଡିତ ତଳକୁ ଦୃଷ୍ଟିପାତ କରିବେ ।
ଦେଶର ଶିକ୍ଷକ ଲେଖକମାନେ ଇଂରାଜ ସାହକ

କଳ୍ପଦେବାକୁ ଶୁଭାନ୍ତି ନାହିଁ କି ଚିତ୍ତଦେବ
ପାରିବେ ନାହିଁ । ଏହି ପ୍ରବନ୍ଧ ପାଠ ହେଲେ
ଭୁବ୍ଧରୁ ସର ଲେପେଇ ତ୍ରିପିନ ପ୍ରଭୃତି ବଜ୍ର
ସାଦେବମାନେ ବର୍ଜ କରକରେ ଯୋଗ ଦେଇ
ସଦାନନ୍ଦୁର ଦେଖାଇଥିଲେ ।

ଏକପକ୍ଷ ଜାଲି ଉପର୍ଯ୍ୟୁପରି ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଓ
କଳା ବଢ଼ିବେ ଏ ଜଗତରେ ସେ ଉତ୍ସୁକର ସ୍ତ୍ରୀ
ହୋଇଅଛି ବାହା ସ୍ତ୍ରୀମାନୁରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲେ
ସୁସ୍ତା ଓ କାଳେଖରରେ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ବୃଦ୍ଧି ଓ କଳା
କରିବ ସମାଜ ଗର ବା ୨୭ ଭିତର ସାପ୍ରାହୁକ
ସରକାରୀ ବ୍ୟବସାୟରେ କଲକତା ଗେଜେଟରେ
ପ୍ରକାଶ ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ଚାହିଁରେ କଟକର ଦୁଷ୍ଟ-
ସ୍ତ୍ରୀଦର ଉତ୍ତେଜ ସୁଦା ନାହିଁ ବଜ୍ର ଅଭିବୃଦ୍ଧିର
ବିଷୟ ! ଯଦା ହେଉ କଟକ କଲେକ୍ଟର ସେ
ଅଧିକ ପରିଦର୍ଶନ କରିଅଛନ୍ତି । ଏଥିର ବସ୍ତ୍ର
କିମ୍ପା ବଦଳେ ବାହାରିବ । ଗତ ଜାଲି ଶାସ୍ତ୍ରକୁ
ନିର୍ଦ୍ଦେଶନର ସାହେବଙ୍କ ସଦାପରିଚାରେ ଏଠା ଟା-
ଉନ ଲାଲହେଣ ଦଳରେ ଏକ ସଦା ହୋଇଥିଲା ।
ନାହିଁ ଜାଳକାଥା ବୋଧ ସଦାକ ଅଭିପ୍ରାୟ
କୁହୁଇଦେଲେ ଓ ସଦାପରି ମହୋଦୟ ଚାହିଁର
ପୋଷକତାରେ କହିଲେ କି ଏହି ଦାରୁଣ କଷ୍ଟ
ମୟରେ ସରକାର ସାହାଯ୍ୟ କରବେ ମାତ୍ର
ନିମ୍ନୋକ୍ତସାରେ ସେ ସାହାଯ୍ୟ ଅର୍ଥ ୨୩ ସପ୍ତାହ
ମାତ୍ରାଦିହିବ । ଏଣେ ସାହାଯ୍ୟ ଦେବାରେ ଏକ
କଲକତା ହେବାର ନୁହେଁ ଅବଶ୍ୟକ ଶାସ୍ତ୍ର
ସାଧାରଣ ସାହାଯ୍ୟ ଦାନ ନିତାନ୍ତ ପ୍ରୟୋଜନ
ଏକ ସେ ସାହା ଦେବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରିବେ ବାହା
ପ୍ରକାଶାତ ଦେବେ । ସଦାପ୍ରକାଶ ୪ ୧୨୫୦ କ୍ର
କରବା ସାହାଯ୍ୟ ଦେବା ବଜ୍ର ହେବେକ
କରବାହାକର ବାଲକା ପ୍ରକାଶିତହେଲା ଯଥା
ଶାସ୍ତ୍ରକୁ ଏଥି, ତଦଳୁ ଉତ୍କଳ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକର ୪୧୦୦୧
ମାତ୍ର ଗୋଷ୍ଠୀଗର ଉତ୍କଳ ୪ ୧୦୦୧
,, ଗୁଣପ୍ରସାଦରଗର ୪ ୧୫୦୧
ମସର୍ବ ସୁମମଲ ଅଗ୍ର ଉତ୍କଳପ୍ରମଳ ୪ ୨୫୦୧
,, କାଟି ଏଣୁ ଗାଣ୍ଡିଦୟା ୪ ୧୫୦୧
ମାତ୍ର ଜାଳକାଥା ବୋଧ ୪ ୫୦ ୧
: କିଷ୍କଧନ ବାଦନି ୪ ୫୦ ୧
ମାତ୍ର ସମଗରର ଉତ୍କଳ ୪ ୫୦ ୧
: ବସନ ସରୁପ ୪ ୨୦ ୧
ମାତ୍ର ଦେଲୁଶନାଥ ଦତ୍ତ ୪ ୨୦ ୧
ରକ୍ତରେଣୁ ଗର୍ଜନ, ଏସ ଉତ୍କଳକଳ୍ପ ୪ ୨୦ ୧
ଉତ୍କଳ ମଧୁସୂଦନ ଶୁଣ୍ଠି ବାହାଦୁର ୪ ୨୫ ୧
ମାତ୍ର ନିମରତରଣ ଚିତ୍ର ୪ ୫୦ ୧

ଓ ବାଟଗର ଠିକା କରି ଦେଇ ଯାଇଥିଲେ ।
ପ୍ରାୟୋଗିକ ବା କଲକାଦ୍ୟ ଯନ୍ତ୍ର ଯୋଗେ ବହୁ-
ରଜାନର ନାମ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟହେବା ବାଳି ଯାଉ-
ଅଛି । ବାହାର ଗୀତ ଶୁଣିବାକୁ ବମ୍ବେଠାର
ଅନେକ ଲୋକର ଏହେ ଅପ୍ରହୁ ହେଲେ
ସେ ବ୍ୟାପକ ମନଲସରେ ବାହା ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଲେ
ନାହିଁ । ବମ୍ବେଠାର ସୁପରିଚିତ ହୁରିଶି ଚାନ୍ଦନ-
ମୂଳକରୁଦ୍ଧିୟାକ କହିବା ମତେ ଗହରଜାଳ
ଲେଜି ନର୍ଥକୋଟ ହିନ୍ଦୁ ଅନାଥାଶ୍ରମ ହେଣି
ଅଭ୍ୟନ୍ତ୍ର ପ୍ରୀତ ହୋଇ ବହିର ଉପକାର ନିମ-
ନ୍ତେ ଏକପକ୍ଷ ବିନାପାରିଶ୍ରମିକରେ ନୁରାଗାନ
କରିବାକୁ ସମ୍ମତ ହେଲେ ଏବଂ ଚନ୍ଦ୍ରପାରେ
ଟାଉନ ଦଳରେ ଏକ ମନଲସ ହେଲେ ଏବଂ
ଉକ୍ତ ମୂଲ୍ୟରେ ଟିକଟ ବିକୟ ହେଲେ ସୁଦା
ଏକେ ଲୋକ ହେଲେ ଯେ ୪ ୨୦୦୦ କ୍ର
ଅପୁ ହେଲେ ଏବଂ ସେ ନିଜେ ୪ ୫୦୦୧ କ୍ର
ହେଲେ । ମାନ୍ୟବର ବରୁଣପତି ଚନ୍ଦ୍ରବାହକର
ଜଣେ ପ୍ରଧାନ ସମାଜସଂସାରକ ଏବଂ ଏହି
ଅନାଥାଶ୍ରମର ଜଣେ ସଭ୍ୟ ଅଛନ୍ତି । ଜଣେ
ସାଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃକାକୁ ପ୍ରଶ୍ନସୁ ଦେବା ସମାଜସଂସାର
ବରୁକ ଥିବା ହେତୁରେ ସେ ସଭ୍ୟ ପଦ ତ୍ୟାଗ
କରିଅଛନ୍ତି । ଏଥିକୁ ଅବଦଗ୍ଧ ପରୁଦାନର
ନାମକ ସମ୍ଭାଦସକ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ଗହରଜାଳ
ସାଧାରଣ ଶ୍ରୀ ନୁହେ । ହିନ୍ଦୁ ସଙ୍ଗୀତ ବିଦ୍ୟାରେ
ସେ ଅସାଧାରଣ ନିପୁଣତା ଆପୁରୁ କରିଅଛନ୍ତି
ଏବଂ ନିଜେ ସଙ୍ଗୀତ ରଚନା କରିପାରନ୍ତି
ବାହାକର ଶୁଣିଲେ ଲୋକେ ମୋହିତ ହୋଇ
ଅଛନ୍ତି ରୂପରେ ନୁହେ । ସଙ୍ଗୀତ ବ୍ୟବ-
ସାସୁ ନିବୃତ୍ତ ବ୍ୟବସାୟ ନୁହେ ବାହା ହେଲେ
ଇତ୍ତଦ୍ଦେପର ବଜ୍ର ସଙ୍ଗୀତ ବ୍ୟବସାୟ ରମଣୀ-
କର ଅଦର ହେଉ ନ ଥାନ୍ତା କମ୍ପା ସେମାନ
କର ଅର୍ଥ ସହକାର୍ଯ୍ୟର ସାହାଯ୍ୟାର୍ଥେ ନିଅଯାଉ
ନ ଥାନ୍ତା । ଅବଶ୍ୟକ ମାନ୍ୟବର ଚନ୍ଦ୍ରବାହକର ଓ
ମାନ୍ୟବର ମହତାକୁ ଅନାଥାଶ୍ରମର ସଭ୍ୟତା
ତ୍ୟାଗ କରିବାରୁ ବରଣ ହେବା କାରଣ ଅନୁ-
ରୋଧ କରିଅଛନ୍ତି ।

ବାକିରେ ଅଭ୍ୟର୍ଥନା ।

ମାନ୍ୟବର ବଙ୍ଗେଶ୍ୱର ସର୍ବ ଫ୍ରେଜର ବାହା-
ଦୁର ଓଡ଼ିଶାର କେତେକ ଗହରଜାଳ ସହକ
ବାକୀ ଶାସମାହାର ପରିଦର୍ଶନ କରିବାକୁ କଥା
ଥିଲା । ସେ ହେତୁ ବାକିନାସିମାନେ ମାନ୍ୟବର-
କର ବହୁତ ଅଭ୍ୟର୍ଥନା ସଦାପେ ଗୋଟିଏ
ଅଭ୍ୟର୍ଥନା ସଭା ବର ରେଦା ସମ୍ରହ ପଦକ
ଅନେକ ଅୟୋଜନ କରିଥିଲେ । ଅବଶର
ଅଗ୍ରାବ ହେତୁ ମାନ୍ୟବର ମହୋଦୟଙ୍କର ଶୁଭ
ଗମନ ହେଲେ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ଗତ ବା ୧୨ ହି-
କାରେ ଓଡ଼ିଶାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଶାସ୍ତ୍ରକୁ ଚିତ୍ତ

ସାହେବ ସେଠାକୁ ଶୁଭାନମନ ହେବାରେ
ଅଭ୍ୟର୍ଥନା କମିଟିର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅନେକ ପରମା-
ଣରେ ଉଦ୍ଦିଗଲ ଏବଂ ସୁସଜ୍ଜିତ ମନଲସରେ
ସାହେବ ମହୋଦୟଙ୍କୁ ଯଥା ସମ୍ମାନ ସହକ ଉପ-
ବେଶନ କରାଇ କାଟି, ଘେଷନାମ, ବାଣ ଇତ୍ୟା-
ଦିହାର ବହୁ ସମାବେଶରେ ବାହାକର ଅଭ୍ୟର୍ଥନା
କରିଥିଲେ ଏବଂ ବାକିର ସରକାରୀ ଓ ପ୍ରଜା-
ବର୍ଗ ପକ୍ଷରୁ ଶୁଣିଏ ଅନୁନୟନପକ୍ଷ ପ୍ରଦାନ
କରିଥିଲେ । ଜଣେ ସର୍ବପ୍ରେକ୍ଷକଠାରୁ ଚାହିଁର
ପ୍ରକାଶ ପାଇ କୁବଜ୍ର ହୋଇଅଛି । ଅଭିନୟ
ପକ୍ଷରେ ମାନ କର ମହୋଦୟଙ୍କର ଶୁଭାନମ-
ନରେ ଅପାର ଅନନ୍ଦ ଓ ମାନ୍ୟବର ବଙ୍ଗେଶ୍ୱରକ
ଦର୍ଶନ ନ ପାଇବା ହେତୁ ଦୁଃଖ ପ୍ରକାଶ ପରେ
ବାକିର କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଅଭାବ ଓ ଅସୁବିଧାର
ପ୍ରସଙ୍ଗ ଲେଖାଥିଲା । ଯଥା କରତାକ ବସାଇବା,
ବନ୍ଧନୀମଣି, ପୁଷ୍ପଗଣା ମସୁର ବା ନିମ୍ବୁକ, ଦେବ-
ସେବା ରଥା, ନାବାଲଗ ଶୁକ୍ରମାଗରକ ଶିଖା-
ଦାନ, ଛୋଟପତ୍ରା ଓ ବାକୀ ମିଶାଇ ଗୋଟିଏ
ସରକାରୀକ ପ୍ରାପନ ଓ ଗୋବିନ୍ଦରଥ ମାନେନ-
ରକ ବହୁକରେ ସେ ଦରଖାସ୍ତ କରିଥିବା ହେତୁ
ଦୁଃଖିତ ଥିବା ଓ ଚାହିଁରେ ବାକିନାସିଙ୍କର ସଦା-
ନୁହୁତ ନ ଥିବା ଇତ୍ୟାଦି । ସାହେବ ମହୋଦୟ
ଉତ୍କଳ ଦେଉଥିବାର ପକ୍ଷପ୍ରେକ୍ଷକ ଲେଖିଅଛନ୍ତି
ମାତ୍ର ଚାହିଁର ମର୍ତ୍ତ କିଛି ଲେଖି ନାହାନ୍ତି । ଯଦା
ହେଉ ଅଭିନୟକର ଲିଖିତ କେତେକ ବିଷୟ
ବିଦେଶର ରୋଗ୍ୟ । ସେ ସମ୍ପର୍କରେ ଅବସର-
ମତେ ରୁର ଚାହିଁରଥା କହିବାର ଇଚ୍ଛା ଅଛି ।
ପରନ୍ତୁ ଅଭିନୟକର ଗୋଟିଏ ମୋହନମାର
କଥା ଲେଖିବା ସୁକ୍ତିସଙ୍ଗତ ବୋଧ ହେଉ ନାହିଁ,
କାରଣ ବାହା ଏ ସର୍ଯ୍ୟକୁ ଏକପକ୍ଷର ବିଶ୍ୱାସ-
ନରେ ଥିବାର ବହିଲେ ଅନୁକ୍ରମ ହେବ ନାହିଁ ।
ଅଭ୍ୟର୍ଥନା କମିଟି ସଙ୍ଗେ ସୁଧୀନଦଳ, ଚାହିଁ
ସଙ୍ଗେ ମାନେକରକର ବହୁ ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁ
କମିଟିର ସଭ୍ୟମାନଙ୍କର ନାମ ଜଣା ନ ଥିବାରୁ
ଏ ଉଥା ମଧ୍ୟ ନିଷ୍ପତ୍ତରୂପେ ଦେଖାଇବା ନ
ପାରେ । ଚାହିଁରେ ଲେଖାଅଛି କି "ବାକି
ଗୋବିନ୍ଦରଥର ଜନ୍ମପ୍ରାଣ ହେଲେହେଁ କଟକରେ
ବାସ ହେତୁ ବାହାକୁ କଟକର ଲୋକ ବୋଲି-
ଯିବ ଓ ସୁଭାବତଃ ବାକିନାଲକର ବାହାକଠାରେ
ସଦାନୁହୁତ ନାହିଁ କି ବାହାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ସଦାପେ
ସେମାନେ ଦାୟୀ ନୁହନ୍ତି ।" ଏଥିରୁ ଏପରି
ଅନୁମାନ କରିବା ମଧ୍ୟ ସାମ୍ଭବକ ସେ ବାକିର
କେତେକ ଅନ୍ୟାୟ କାର୍ଯ୍ୟର ଜନରକ କଟକ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରସାର ହେବାରୁ ଗୋବିନ୍ଦ ରଥ ବାହା
ଶୁଣି ବିଧାସ ଯୋଗ୍ୟ କୁହିଁ ନୁହୁଥିବ ହିତାର୍ଥେ
ବହୁତ ବଦନ୍ତ ନିମନ୍ତେ ଚାହିଁମେଦୟ ଜଣାଇ
ଅଛନ୍ତି ଓ ବାହାଙ୍କର ନିଜର ବିଜ୍ଞ ସାଧ୍ୟ ନାହିଁ ।

ସ୍ୱାଧୀନ ଦିନ ।

ସାଧନପୁର

ସମ୍ବାଦପତ୍ରାଳୟ ପ୍ରଥମପୃଷ୍ଠ ।

ଗତ ତା ୧୧ ଓ ୧୦ ରୁଖ ସୋମ ଓ ମଙ୍ଗଳ ଦିନ ଏ ଦୁଇଦିନରେ ୧୪.୮୫ ଲକ୍ଷ ଚନ୍ଦ୍ର ପୂର୍ଣ୍ଣ ସୋମବାର ଓ ମଙ୍ଗଳବାର ଦୁଇଦିନରେ ୧୦.୨୨ ଲକ୍ଷ ଜଳ ବରଣା ହୋଇଥିଲା ଏହି ପକ୍ଷରେ ଗୁରୁଦିନରେ କାର୍ତ୍ତିକ ଚତୁର୍ଥୀ ୧୦ ଲକ୍ଷ ପ୍ରାୟ ଅଧିକ ବରଣା ଅସାଧାରଣ ଓ ଏଥିରେ ଦାହୁଣୀ, ଖରସୁଆ, ବୃତ୍ତା ଓ ବୈତରଣୀ ନଦୀମାନ ମୀମାଂସାକୁ ବୁକି ହୋଇ ସମସ୍ତ ନଦୀଜଳ ଏକତ୍ରରେ ସାଗର ଆଡ଼ାର ଆରଣ୍ୟ କରୁଥିଲା ଓ ଲୋକମାନଙ୍କର ଗହାୟତା ଓ ତାହ ଓ ଟେକିତାହ ବନ୍ଦ ହୋଇଥିଲା । ସାଧନପୁର ଟାଉନର ଜଳ ପୂର୍ଣ୍ଣଗଣ୍ଡ କୋଠଗ୍ରାମର ପ୍ରଭୃତିରେ ଜମାହୋଇ ଅନେକ ଘରେ ଜଳ ପଶିଥିଲା । ମାତ୍ର ବାଲୁକାମୟର ସରଦରୀ ବନ୍ଦ ତାହା ଜଳ ବାହାର କରିଦେବାକୁ ବିଶେଷ ଶକ୍ତି ହୋଇ ନାହିଁ ।

ମୋସାସଲର ସମ୍ବନ୍ଧ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଶୋଚନୀୟ । ବୃତ୍ତାଦିଗର ବାମପାର୍ଶ୍ୱରେ ୧୩୫୫ ଫୁଟ ଉଚ୍ଚ ସରଦରୀ ବନ୍ଦ ଖରସୁଆ ନଦୀର କୂଳାଂଶୁର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସାଇଥିଲା । ଖରସୁଆ ନଦୀ ବୁକି ଜନଶ୍ରେୟ ହୋଇ ମଙ୍ଗଳବାର ଅପରାହ୍ଣକୁ ନଦୀରୁ ୧୩୫୫ ଫୁଟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୃତ୍ତାକୁ ତାହାଣ ପାଣ୍ଡୁର ମନ୍ତ୍ରୀପୁର, ଚନ୍ଦ୍ରପୁ, ଗୁରୁଗୋ, କରୁଣା, ବୋଦୋ, କୁମୁଦା ପ୍ରଭୃତି ଗ୍ରାମମାନ ଏକାବେଳେକେ ଭୁଲିଯାଇଥିଲା ଓ ସେ ଗ୍ରାମମାନଙ୍କର ଭବର ନାଜିମାନ ଶୁଣିଯିବାରୁ ଲୋକମାନେ ଗୁଲ ଉପରେ ଓ ବୃକ୍ଷରେ ଚଢ଼ି ପ୍ରାଣରକ୍ଷା କଲେ ଓ କେତେ ଘରର ଉପର ଗୋମେଷାଦି ପଶୁ ଶୁଣିଗଲା କିଏ କହୁନ ? କେତେକ ଲୋକ ଗୁରୁଗୋ ଗୁଲ ଉପରେ ଦିବି ଶୁଣି ସାଇଥିବା ଓ ସେମାନଙ୍କୁ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ଚଢ଼ାଇ ବୁଲୁଥିବାର ବିଜ୍ଞାନପୁର ଲୋକମାନେ ଶୁଣିଅଛନ୍ତି, ବିଜ୍ଞାନପୁର ଚନ୍ଦ୍ର ଚାନ୍ଦିନୀ, ଯୋଗୁପାଖୁର, ଅଭୁତାପାଖୁର ଗୁରୁଗୋ କନେଶ୍ୱରଜଳ, କରୁଣା ଡାକ୍ତର ଓ ସେଠାର ଚନ୍ଦେବ ସାମାଜ୍ୟ ଜମିଦାର ଶ୍ରୀ ମାଳମଣି ତାଙ୍କର ବିଶେଷ ଯତ୍ନରେ ଗୁରୁଗୋ ଗୁରୁଗୋ ଡାକ୍ତର ଓ ଚନ୍ଦେଶ୍ୱର ବଡ଼ ନୌକା, ସହଜ ଦୁଇ ବୃକ୍ଷଦ୍ୱାରା ପ୍ରାଣକାଳରୁ ସୁଖ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଖରସୁଆର ଅପର ପାର୍ଶ୍ୱକୁ ନଦୀ ଗରବତ୍ରୀ ମନ୍ତ୍ରୀପୁର, ବାଣପୁର, ଚନ୍ଦ୍ରପୁ ଓ ଗୁରୁଗୋ ଗ୍ରାମମାନଙ୍କର ଗୁଲ ଉପରେ ଓ ବୃକ୍ଷରେ ଅଶ୍ରୁ ଲୋକମାନେ ପ୍ରାୟ ମାତ୍ର ଗୋଟିଏ ବଡ଼

ବୃକ୍ଷରେ ଅତି ବିଜ୍ଞାନପୁରଗ୍ରାମରେ ଶୁଣିଅଛନ୍ତି । ସେହି ଗ୍ରାମର ମଧ୍ୟସ୍ଥିତ ଲୋକମାନଙ୍କର ବି ଅବସ୍ଥା ହୋଇଅଛି ଅବଧି ଜଣାଯାଇ ନାହିଁ । ବିଜ୍ଞାନପୁର ଅଭୁତାପାଖୁର ହାଇଦର ମୈତ୍ରୀ ନକଶୁବଳ ଓ ବଳୁ ମୈତ୍ରୀ ବଂଶଦାର ଓ ସୁଲୁ ଚୌକିଦାର ଏମାନେ ଅପଣାର ଗ୍ରାମର ମାତ୍ର ଭ୍ୟାଗ କରି ଉଭୟୋପାଦାର ଉଭୟୋପାଦୁ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ ଦୁଇ ଜାଠୁ ଓ କୌତା ନେଇ ଜଳମଗ୍ନ ଲୋକମାନଙ୍କର ପ୍ରାଣରକ୍ଷା କରିଅଛନ୍ତି ସେଥି ନିମନ୍ତେ ଗରୁଡ଼ମେଷକୁ ସେମାନଙ୍କୁ ପୁରସ୍କାର ଦେବା ଅବଶ୍ୟକ । ଉପରେକ୍ତ ତଥ୍ୟ ଓ କୌତାରେ ଅଧିକାରୀ ଲୋକମାନଙ୍କର କେବଳ ପରାଧେୟ ବନ୍ଦ ଛାଡ଼ି ଅନ୍ୟ ସମ୍ଭଳ ନ ଥିବାରୁ ଉପରେକ୍ତ ବାବୁ ମାଳମଣି ଦାସ ନିଜର ଉତ୍ତମ ଶକ୍ତିକୁ ଦୃଢ଼ପାତ ନ କରି ଅପଣା ଘରେ ଥିବା ଧାନ ଓ ଗୁରୁଲ ସେମାନଙ୍କ ପକାସେ ବନ୍ଦୁ କରି ମନୁଷ୍ୟ ନାମର ଧାର୍ଯ୍ୟତା ସମ୍ଭାବନ କରିଅଛନ୍ତି । ଅନ୍ୟମାନଙ୍କର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା ମାଳି-କ୍ଷେତ୍ର ଶାସ୍ତ୍ରୀର ସାହେବ ପୁଲଣ ବିସୋଟକୁ ଉପରେକ୍ତ ଘଟଣାର କେତେକ ଅଂଶ ଅବଗତ ହୋଇ ବାବୁ ମୁରାରି ମିଶ୍ର ସବତେପୁର୍ତ୍ତୀ ମାଳି-କ୍ଷେତ୍ରକୁ ବିଜ୍ଞାନପୁର ବିଜ୍ଞାନପୁର ବରଷକୁ ପଠାଇଦେଇ ବୃତ୍ତାଦିଗର ଏକଥାକୁ ନିଜ ଶୁଣି ଚଳନପୁର ଓ ନିମାଳକୁ ବୁଲୁଦାସପୁର ନେତେକ ଗ୍ରାମ ଜଳପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବାରୁ ନିଜେ ସେ ଗ୍ରାମମାନଙ୍କର ଅବସ୍ଥା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଖଣ କରିବା ପାଇଁ ଗଲେ ଉପରେକ୍ତ ବୃକ୍ଷମାନ ଲୋକମାନଙ୍କ ଆଦ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଶାସ୍ତ୍ରୀ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା ମାଳିକ୍ଷେତ୍ର ଏଠାରୁ ଦଶମିନିଶ ଗୁରୁଲ ଓ କେତେକ ବୃତ୍ତା ଗାଡ଼ିଦାରି ବିଜ୍ଞାନପୁର ପଠାଇ ବୁଲୁଦାସପୁର ନିଜେ ମଧ୍ୟ ସେଠାକୁ ଯାଇଅଛନ୍ତି । ଏହି କଥା ବୁକିଦାରି କେଉଁଠାରେ ବି ପରିମାଣ ଶକ୍ତି ହୋଇଅଛି ବିପ୍ରାପିତ ବିକରଣ ଏପରେ ପ୍ରକାଶ କରିବୁ ।

୨୨ ପୃଷ୍ଠ ।

ବୃତ୍ତା, ଖରସୁଆ ନଦୀଠାରୁ ବାହୁଣୀ ନଦୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବରୁଆ, ଓକାସ, ଜଳାମାଣିୟା, ବାରଣୀ, ବେସାଣାୟା, ବୋଲଗ୍ରାମ, ଅହାୟାସ ଓ ବାର-ବରା ପ୍ରବଳମାନଙ୍କରେ କେଉଁ ସମସ୍ତ ଗ୍ରାମ ଅଛି ଗତ ବନ୍ୟରେ ଉକ୍ତ ଗ୍ରାମବାସୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅଧିକାଂଶ ଲୋକ ଗୁରୁଗୋ ହୋଇ ନଦୀରୁ, ଗୋଷାଗୁଡ଼ା ଓ ବୃକ୍ଷମୂଳରେ ଅଶ୍ରୁ ନେଇ ଅଛନ୍ତି, ମି: ଶାସ୍ତ୍ରୀର ସାହେବ ସଂ ଚନ୍ଦ୍ରଜନ ମାଳିକ୍ଷେତ୍ର ଗତ ସପ୍ତାହରେ ବେସାଣାୟା ପ୍ରଗଳ୍ଭ ବିଜ୍ଞାନପୁର ଗାଈ ସେଠାରୁ କୌତାରେ ଖର-ସୁଆ ବନ୍ଦର ଦକ୍ଷିଣ ଚନ୍ଦ୍ର ନେତେକ ଗ୍ରାମ

ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନର ଦେଖିଥିଲେ, ଉକ୍ତ ଗ୍ରାମମାନ ଲୋକମାନେ ହୋଇ ସେଠା ଅଧିକାଂଶମାନେ ଗୁରୁଗୋ ହୋଇ ଉଚ୍ଚପ୍ରାମାଣ୍ୟରେ ଅଶ୍ରୁ କେତେକ ବାର ଦେଖିଅସିଥିଲେ ଓ ସେହିମାନେ ପୂର୍ବରୁ ଅଧି ବିଜ୍ଞାନପୁର ପାର୍ଶ୍ୱ ନଦୀରୁ ଉପରେ ଥିଲେ ସାଧନପୁରକୁ ଯାଇଥିବା ଗୁରୁଲ ଓ ବୃତ୍ତା ସେମାନଙ୍କୁ କହୁ ବନ୍ଦୀତ ଦର ଦେଇଥିଲେ ମାତ୍ର ତାହା ସେମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ସତ୍ୟେଷ୍ଟ ଦେଖି ନାହିଁ । ଲୋକମାନେ ବନ୍ଦୀତ ଜଳରେ ସତ୍ୟ ସବୁ ବନ୍ଦୀତ କେବଳ ପିତୃପୁତ୍ରା ନୁହା ଖଣି ସମ୍ଭଳ କରି ଗୋଲ ମୟଦାନରେ ପଡ଼ି ଅଗ୍ରାହ୍ୟ ଅଗ୍ରା ବୃକ୍ଷ ଜଳ ଲୋକମାନେ ସେ ବସଇ ଦୁର୍ଗୋ ଲୋକ ଗୁରୁଗୋ ବାହା ଦେଖିଲେ ପାଖାପାଖି ଦୁଇଟି ମଧ୍ୟ ବିକରଣ ଦେବ ।

ବରୁଆ ପୁରୁଷୋତ୍ତମପୁରର ଶ୍ରେଣିଭେଦ ବାବୁ ଗୋପୀନାଥର ସ୍ୱପ୍ନ ବିଷୟରେ ପ୍ରକାଶ ସେ ସେ ଅଧିକାର ଅନେକ ଲୋକ ବୁଝାପାଇ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଗୋରୁ ଗାଈଅଦି କେତେକ ମୂତା ବସ୍ତାରେ ଶୁଣି ଅଧି ପ୍ରାଚୀନ ଲାଗିଅଛନ୍ତି ଓ ଏକଜଣ ମନୁଷ୍ୟ ଏକଗୋଟା ମହିଷର ଲାଙ୍ଗୁଳ ଧରି ଦୁର୍ଗେ ମୂତାବସ୍ତାରେ ଶୁଣିଅଧି ଲାଗିଅ-ଛନ୍ତି । ତାହାଙ୍କର ପ୍ରାଥମିକରେ ଗତ ତା ୨୫-୨୬ ଖରେ ସବ-ତ: ମାଳିକ୍ଷେତ୍ର କେତେକ ଗୁରୁଲ ଓ ବୃତ୍ତା ପଠାଇଅଛନ୍ତି ।

ବିଜ୍ଞାନପୁରଠାରୁ ବିଜ୍ଞାନପୁର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରାୟ ଉଚ୍ଚମାଲିକ ମଧ୍ୟରେ ଖରସୁଆ ନଦୀର ବନ୍ଦ ୨୮ ଯାଗା ଶୁଣ ବଡ଼ ବାଉଁଶହୋଇ ସମ୍ଭୁ ଶ୍ରୀମ-ମାନଙ୍କର ଅନେକ ଲୋକଙ୍କ ଘରର କାଜି ପଡ଼ି ଘର ମଧ୍ୟରେ ୧୫ ଫୁଟ ଜଳ ହୋଇଥିଲା । ଅହି କେତେକ ଲୋକର ଉପର ସହର କେଉଁ-ଅଡ଼େ ଉପର ନେଇ ସାଇଥିଲା ବିଜ୍ଞାନପୁର ନଦୀର ବାବୁ ଗମତର ଦାସ ଯୋଗୁମାଖୁର କାଲିକା-ପିଲିଗଡ଼ୀ ଯୋଗୁଅର୍ଥରେ ଅଛନ୍ତି ବାବୁ ଘରେ ଜଳ ପ୍ରବେଶ ଦେବାକୁ ନାକର ଶୁ ଅନ୍ୟ ଉପାୟ ନ ପାଇ ଦେହବର୍ତ୍ତର ପୁଅକୁ କୋଲରେ ଓ ୧୫ ବର୍ଷର ବନ୍ୟର ଦାବଧର ଦରୁ ବାହାର ପଳାଇବାଇ ଦେଖା କରିଥିଲେ ହେତୁ ୧୫ ଫୁଟ ଜଳ ହୋଇଯିବାରୁ ବାହାର-ପାଇ ନ ପାଇ ଗୁଲଉପରକୁ ଉଠିଲେ ମାତ୍ର ପ୍ରବଳ ଶ୍ରେତରେ ଗୁଲ ଖଣ୍ଡ ହୋଇଯିବାରୁ ସେ ପୁଅ ବନ୍ୟକୁ ନେଇ ଜଳରେ ପଡ଼ି ଶୁଣି ଯାଇ ୨୮ ଖଣ୍ଡ ଫୁଟ ଅନୁର ଏକ ବଡ଼ସୁର ଜଳରେ ଲାଗି ଉକ୍ତ ଜଳର ଅଶ୍ରୁ ନେଇ ପୁଅ ବନ୍ୟ ସହର ରକ୍ଷା ପାଇ ଅନ୍ୟ ଗ୍ରାମରେ ଅଶ୍ରୁ ଗୁରୁଗୋ ବିଶ୍ରାମିଛନ୍ତି । ଉକ୍ତ ଗ୍ରାମର ଅନେକ ଲୋକ ଏହି ସମ୍ଭା ହୋଇଅଛନ୍ତି, ଉପ-

ସେହି ଦାୟମାନ ଗୁଣିଯିବାକୁ କଲ୍ୟାଣପୁର, ମାସିଡ଼ା, ଗୌଡ଼ପାଠ, ବରୁଆ, ଛଦାଟା, କାଜ, ପୁରୀ, କପିଳା ବରପଦା, ଅଲକ୍ଷ୍ମୀ, ନୂଆଗାଁ, ପ୍ରାଣପୁର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରାୟ ଉନ୍ନତକୋଶୀ ଆୟୁର୍ବିଦ୍ୟାଳୟ ଗ୍ରାମମାନଙ୍କୁ କୋଇ କେତେକ ଲୋକର ସହକାଶ ଦେଇଅଛୁ ଓ କେତେକ ଲୋକର ସହଯୋଗରେ ଜଳ ପ୍ରଦାନ କୋଇ କାଞ୍ଚ ପତ୍ରପାଠଅନ୍ତରାଳ ଖରପୁଆ ନଦୀର ଦକ୍ଷିଣ ତରଫ ପ୍ରାଣକାହିମାନଙ୍କ ସେପରି ଉଦ୍‌ବୀଧ ଓ ସହାୟା ଦେଇଅଛନ୍ତି ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅଧିକାଂଶ ଲୋକର ଅବସ୍ଥା କେତେଦୂର ଶୋଚନୀୟ ନୁହେଁ । ବୃତ୍ତାନ୍ତର ଅତିବଳ ଗୁଣି ଯାଜପୁର ପ୍ରଗଳ୍ଭା କମାଗଜ୍ଜ, ରାଜକପୁର, ଶରୁଦାସପୁର ଆଦି କେତେକ ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କର ଘର ଗୁଣିଯାଇଅଛି । ଯୋଗଡ଼ିଆଠାରୁ ଶରୁପୁର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗଣ୍ଡାଦିଆକୁ ଲରେ ଯେଉଁ ଏକ ବନ୍ଧୁ ଥିଲେ ଉଲ୍ଲୁ ବନ୍ଧୁ ଗୁଣିଯାଇ ସେ ଜଳ ଓ ଦୈନନ୍ଦିନୀ ଓ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ନଦୀ ଜଳ ଟିକରପୋଲ ନିକଟ ଲଗାଯାଏ ସତ୍ତ୍ୱେ ଉଦ୍‌ବୀଧରୁ ବାଟସାହି, କେଲଅ, ମର୍ଦ୍ଦାପୁର ଯୋଗେଇପୁର ପ୍ରଭୃତି ସରଗଡ଼ା ପ୍ରଗଳ୍ଭା କେତେକ ଗ୍ରାମ ଜଳମୟ ଦୋୟିବାକୁ ଉଚ୍ଚ ଗ୍ରାମବାସୀମାନଙ୍କ ସେଠାରେ ଥିବା ଏକ ଗୋଷ୍ଠୀ ବୃତ୍ତାନ୍ତରେ ଅପ୍ରାୟ ନେଇ ପ୍ରାଣରକ୍ଷା କରିଅଛନ୍ତି । ପ୍ରଳୟ ପ୍ରାୟ ୧୯୦୭ କୋଶ ଦୈର୍ଘ୍ୟ ଓ ୩୫ କୋଶ ପ୍ରସ୍ଥରେ ବାସ କରୁଥିବା ଲୋକଙ୍କର ଦୁରଦସ୍ତାର ସୀମା ନାହିଁ । ସେମାନଙ୍କ ଉପାଳମନ୍ତେ ଏକ ବା ଦୁରଦସ୍ତାର ମହତ୍ତ୍ୱ ଗୁଣିଲ କରାଯାଏ ।

କଳ୍ୟାଣପୁର ଲୋକଙ୍କର ସାକାୟନ ନିମନ୍ତେ ଶାସ୍ତ୍ରୀ ସବିତ୍ରବଳିକ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ଗଠ ଚାହୁଁଥିବା ଉଦ୍‌ବୀଧର ଏଠା ଦ୍ୱାରରେ ମୂଳ ଦିଗରେ ଏକ ସରୁ ଅଦାନ କରିଥିଲେ ଓ କେବଳ ଟାଉନ-ଦର୍ସୀ କେତେକ ରାଜକୋଷ ଉପସ୍ଥିତ ଦୋଇ ଥିଲେ ଉଚ୍ଚ ସରକାରୀ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ଟି ୪୫୫୩ ବୁଦ୍ଧା ଓ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ସେ ସାଦ ସମକା-ନୁହାରେ ବୁଦ୍ଧା ସ୍ୱାକ୍ଷର କରି ପ୍ରାୟ ଦୁର୍ଗତ ଟଙ୍କା ଦୋଇଅଛି ଉଲ୍ଲୁ ଟଙ୍କାର ଗୁଣିଲ କଣି ବନ୍ଧୁପାଠର ସ୍ଥାନମାନଙ୍କୁ ଯଦା ଯାଉଅଛି ।

କେନଗୁପଡ଼ା

ସମାଦରାଚାର ୧୨ ପୃଷ୍ଠ ।

ଉତ୍କଳମଣି ଦା ୧୯ ଉପାଦାନ ବାରିରେ ପ୍ରାଣକାହିମାନଙ୍କ ସେହି ବନ୍ଧୁ ଅରମ୍ଭ ଦୋଇ ଯା ୨୦ ଉପାଦାନ ପ୍ରକଳ ଦେଶରେ ବନ୍ଧୁଲ ଚାହାଡ଼ାଏ ଲୋକମାନଙ୍କର କ ଦୁର୍ବଣା ସହିଅଛି ଏହା ଲୋକମାନଙ୍କୁ ପୁଣି ବନ୍ଧୁ କ ଦେଉଛି ସେମାନଙ୍କର ବସନ୍ଦ ଅବସ୍ଥା ଥିଲେ ଯାହା ହେବ ପୁରକା କରିଦେବା ଅବସ୍ୟକ ।

ଏହା ସମସ୍ତେ ଜାଗନ୍ତ ସେ ଗଠ ଦୁଇ ବର୍ଷରେ ମନ ବୁଝି ଦେବୁ ଗୁଣିମାନେ ଅଧାନୁ-ରୂପ ପସଲ ଯାଇ ନ ଥିଲେ । ତାହା ଦେଲେ ସୁଦ୍ଧା ଆମ୍ଭ ଏ ପ୍ରଦେଶର ଅଧିକାଂଶ ଗୁଣି ସେମାନଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ଗର୍ଭ ସବାଶେ ଉପୁକ୍ତ ପସଲ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରୁଥିବା ଦେଲେ ପେଟକୁ କମ କର ଚାହା ସବୁ ଗୁଣିବା ସବାଶେ ଶାନ୍ତି ଶାନ୍ତି ବିଷୟ କରବାକୁ ବାଧା ହୁଅନ୍ତି । ଏଣୁ ଗଠ ଦୁଇବର୍ଷରେ ଦୁଇଲ ଦୁଇଲ ମହତ୍ତ୍ୱ ବିଦେଶକୁ ଉପାକ ଦେଉଥିଲେ । ତାହା ଦେଶ-ବାସିକ ଅବଶ୍ୟକରୁ ରକ୍ଷଣରୂପକା ପସନ ନୁହେଁ ସେମାନଙ୍କ ପେଟରୁ ଉଣା ଦୋଇଥିବା ପସନ । ଏହୁପରି ଜମାଦୁୟ ଦୁଇବର୍ଷ ଦେଲେ ରକ୍ଷଣ ସେମାନେ ନାହାନ୍ତି ଅବସନ୍ନ ଦୋଇଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ଗର୍ଭାକାଳ ପେଟ କଷ୍ଟରେ ସେମାନେ ଏକପ୍ରକାର ଅବସ୍ଥା ଦୋଇପଡ଼ିବାକୁ ନ ମର ନ ଲାଲ କାଳ କଃ ଦେଉଅଛନ୍ତି । ଓଡ଼ିଶାର ଅଧିକାଂଶ ଲୋକଙ୍କର ଦେଉଛି ଏହି ଅବସ୍ଥା ଏବଂ ବନ୍ଧୁପାଠରେ ବୁଝୁଥିବା ସ୍ଥାନର ଲୋକ-ମାନଙ୍କର ଏହି ଅବସ୍ଥା ଥିଲେ ଗୁଣି ବସିଥିଲେ ବିଅଲକ୍ଷ୍ୟକ କାହିଲେ ସେମାନଙ୍କ ଦୁଃଖ ଯିବ ।

ସେହିମାନେ ଲୋକମାନଙ୍କର ଏହି ପ୍ରକାରକୁ ଅବସ୍ଥାକୁ ମନରେ ରଖି ଉପସ୍ଥିତ ଦୁଇପ୍ରାଣ ବିଷୟ ଗୁଣି ଦେ ସେମାନେହି ପ୍ରକୃତ କଷ୍ଟ ଦୁହି ଯାଉକେ । କମ୍ପା ସେହିମାନେ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ଗୁଣିଲ ଯାଉଁ ଦେଖିବେ ତାହା ଦୁଦୟରେ ଅନୁ-ରକ କର ଯାରିବେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଧନା, ଦରିଦ୍ର, କମିଦାର, ରମ୍ଭକ ଏକାକୀମାନେ ବସିଅଛନ୍ତି । ଉପସ୍ଥିତ ଲୋକେ ଜାଗନ୍ତ ଉପୁଲ ଲୋକେ ଏକବରୁ ତାହା ଦୁହି ଯାରିବେ ଦେ (ମୁଁ ଯାହା ସମ୍ଭବ ପାଇବି) ସେମାନଙ୍କୁ ପୁଣି ଦୁଃଖରୁ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଗ୍ରାମମାନଙ୍କରେ ଯେତେ ଘର ଗୁଣିଯାଇଅଛି ତାହା ସହ୍ୟା ୨୦୦୦ ରୁ କମ ଦେବ ନାହିଁ ତେଲ ଦେଶ ଦେବାର ସମ୍ଭବ । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, କରଣ ବୋଲି ଗୋଟିଏ ମୌଜାରେ ପ୍ରାୟ ୫୦୦ ଘର ବସଇ ଦେବ । ଗୁଣିରେ ୮୧୦ ଟି ପ୍ରକା ସବୁ ଘର ଗୁଣି ଚଳେ ପଡ଼ିଅଛି । ମୁଗସାଳ ମୌଜାରେ ୨୦୦ ଘର ମଧ୍ୟରୁ ୮୧୦ ଟି ଘର ଗୁଣି ସବୁ ଗୁଣି ଯାଇଅଛି । ଏହୁପରି ଗ୍ରାମଗୁଣି ନଷ୍ଟ ଦୋଇଯାଇଅଛି । ଲୋକେ ଗୁଣି ଉପରେ ଗୁଣି ଉପରେ, ଗଠ ଉପରେ ଚଢ଼ି ପ୍ରାଣ ବନ୍ଧାଇଅଛନ୍ତି । ଏବେ ତତ୍ତଳ ପାଣି ମାଉଲ ସେ ଲୋକେ ଗୁଣି ଯାଗାକୁ ପଲାଇବାର ସୁବିଧା ପାଇଲେ ନାହିଁ । ମନୁଷ୍ୟ ଦୈର୍ଘ୍ୟ ସ୍ଥାନରେ ତତ୍ତ୍ୱ ଦୋଇଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ଗାଈ ବଳକ ବଡ଼ ସହ୍ୟରେ କଷ୍ଟ ଦୋଇଯାଇଅଛନ୍ତି ।

ପାଣିର ଦେଶ ଏପରି ଦୋଇଥିଲ ସେ ଗୋଟିଏ ଗୁଣିଯାଇଥିବା ଘର ଉପରେ ଜଣେ ମନୁଷ୍ୟ ଛାକ ପକାଇଥାଏ "ମୋ ପାଖରେ ଶ ଏହି ଟଙ୍କା ଅଛି, ସେ ମୋତେ ଏଠୁ ନକ ମୁଁ ତାକୁ ଟଙ୍କା ଏକଦ ଦେବି" ମାତ୍ର ପ୍ରାଣ ଘେନି ସମସ୍ତେ ବ୍ୟସ୍ତ ଟଙ୍କାକୁ ପଶୁରେ କିଏ ? ସେ ଲୋକେ ଗୁଣି ଗୁଣିଗଲ । ସେମାନଙ୍କର ଅପର କୁଲରେ ଥିବା ସୁକନା ଉଲ୍ଲୁକାର ଶସ୍ତ୍ରାଧିଅପକା ଗ୍ରାମର ଉନ୍ନତକୋଶୀ ଲୋକ ଘର ଉପରେ ଚଢ଼ିଥିଲେ । ଘର ଗୁଣିଯାଇ ଗ୍ରାଣ୍ଡଗାଣ ଶାଖା ଯାହିଅନଦୀର ଯୋଗଡ଼ିଆ ଅନକଟରେ ମାତ୍ର ଦୋଇଯିବାକୁ ମଲେ । ଅନକଟ ଶାଖାମାନେ ଯାଉକୋଟି କେଇ ସାହାଯ୍ୟ କରବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥିଲେକି ସାହସ କରି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ସେହି ବସମାନର ମଧ୍ୟରୁ ମୁଁ ସମ୍ଭବ ପାଇବି ତାହାର ଦାନ ଏପରି । ଦେଖିବୁ ସେ ଅଦୂର ଅଧିକ ସର ଦୋଇଥିବ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଦାରଣ ପାଣିର ଦେଶ ଓ ଗଠଲକା ବଳକୁ ବଳକୁ ଦେଖି ଅଟେ । ତାହା ଦେଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ମୁଗୁ ଦୁଲିଆ ଏ ବ୍ରାଣ୍ଡଗାଣ ଉଦ୍‌ବୀଧ କୁଲରେ ଥିବା ଗ୍ରାମ ଓ ବୁଣିର କ ଅବସ୍ଥା ଦୋଇଥିବ ଏକବରୁ ଲୋକେ ଯାହା ଅନୁମାନ କରି ଯାରିବେ । ଗୋଟାଏ ଗୁଣିରେ ଗ୍ରାମର ଘରସବୁ ଗୁଣିଯାଇଅଛି । ପାଣି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଗୁଣି ନ ଥିବାକୁ ସରକ ପରିମାଣ ବର୍ତ୍ତମାନ ଲୋକା ଦୋଇ ପାକୁ ନାହିଁ । ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ପୁନବୀର ପାଣି ଦେଖା ଦୋଇଥିଲା । ଅଧିକ ଶକ୍ତ ଅଛି । ଏଣେ ମୁଖଳ ଧାରରେ ବର୍ଷା ଦେଲୁ ଅଛି । ଗଲେ ପାଣି, ଉପରେ ପାଣି, ଘରସବୁ ଗୁଣି ଗଲେ ଶୋଇବ, କାହାରି ନା ଘର ଗୁଣିଯାଇବ; ଘର ଭିତରେ ଚାହୁଁଅ, ଗୁଣି-ଅଡ଼େ ପାଣି ଜମା ଦୋଇ ରହିବାକୁ ଗଠ, ସବ ଓ ଗୁଣିଲ ଗୋରୁ ଲୋକ ପ୍ରକଳ ଯଦ ଦୁର୍ବଳ, ଖାଇବାକୁ ଦାନା ନାହିଁ, କେହି କେହିଠୁ ଧାନ ପାଇଲେ ଗୁଣି ଖାଇବାକୁ ଯାଆ ନାହିଁ ଏହୁପରି ଅବସ୍ଥାରେ ସେ ଲୋକେ ପଡ଼ି କ କଷ୍ଟ ଲୋପଅଛନ୍ତି ଗୁଣିରେ ଦୁଦୟ ଅବଶ ଦୋଇ ପଡ଼ିଅଛି । ଏହା ଉପରେ ପୁଣି ସ୍ତାନେ ଶାହାକରର ପ୍ରାଣୁରୁ କି । କେଜାବେ, ଲୋକସଙ୍ଘା ବର୍ତ୍ତମାନରୁ ଖାଦ୍ୟ ଦୁର୍ଭିକ୍ତ ହେଉଅଛି ବୋଲି ଯାହା ଲୋକେ କହୁଅଛନ୍ତି ବର୍ତ୍ତମାନ ଏ ପ୍ରଦେଶକୁ ମୁଗୁ ନିର୍ଭର ଭାଗି ଯା ଉପର ଏକପ୍ରକାର ପକାଇଅଛନ୍ତି ।

ସମେପରେ ଏକ ଗଲା ବର୍ତ୍ତମାନ ଅବସ୍ଥା ଉଦ୍‌ବୀଧ ଗୁଣି ଦେଖିଲେ ବିଅଳ ପସଲର ଜମାପସାଇଲା । ଶାନ୍ତିର ଅବସ୍ଥା ମଧ୍ୟ ସନ୍ଦେହ-ଜନକ । ଉଦ୍‌ବୀଧର ଦେଲେ ଯାଉଁ ଲୋକେ କରାସ ମାରିବେ : ସେଥି ସବାଶେ ଗାଦୁ

